

Catalunya

> Òrgan d'expressió de les CGT de Catalunya i de Balears · 8a. època · Febrer 2013 · núm. 147 · 0,50 euros · www.cgtcatalunya.cat www.cgtbalears.org

Disseny: Nerea, nereaboce@gmail.com

Dipòsit legal: B 36.887-1992

Papers de Balears

> Òrgan d'expressió de les CGT de Balears i Catalunya · núm. 147 · Febrer 2013 0,50 euros · www.cgtbalears.org · www.cgtcatalunya.cat

Disseny: Nerea, nereaboce@gmail.com

Dipòsit Legal: PM 1.177-2005

EDITORIAL

Lliures i llibertàries

Si hem de fer cas a les frases fetes que sovint ens volten pel cap, aquesta publicació que teniu a les mans fa dies que hauria d'haver mort. Ho diem per allò del "Renovar-se o morir" i no per aquell penós "Al Catalunya (-Papers) li queden quatre dies" que no cal recordar per no riure. Sí, és evident que des del número 36 d'aquesta revista, deu fer ja més d'una desena d'anys, aquesta publicació té la mateixa maqueta, els mateixos tipus de lletres i la mateixa distribució de seccions. I tot i això, és més viva que mai, igual que les organitzacions que li donen vida, les CGT de les Balears i Catalunya amb totes les seves seccions sindicals i les seves federacions territorials i de sector.

Som vius i ens mengem el món cada mes des d'en fa ja molts, però pensem que podem estar-ho més, de vius i a això anem. Per això en aquest número presentem al nova maqueta amb una sèrie de renovacions que afecten tota la publicació sense tocar-ne el moll de l'os: una revista mensual feta per les CGT de Catalunya i Balears, escrita en català, anarcosindicalista, llibertària, motor i partícep de les lluites socials que s'enfronten al poder i al capital de les mil formes que al segle XXI es fa, en les mil formes que aquest pren.

Tenim una mania terrible als dogmes i per això intentem no ser dogmàtics. Per això, alguns i algunes ens acusen de no ser coherents perquè donem veu a les lluites més diverses, a les propostes més discordants i a les formes d'alternatives alguns cops fins i tot contradictòries, però nosaltres tenim ben clar que el món és divers i les formes d'enfrontar-se a l'Estat i el capital també. Per això, lluny de ser tan dogmàtics com alguns voldrien ens declarem decididament lliures i llibertàries. I qui no ho entengui que ho rellegeixi.

"La cooperació, que és l'ideal constructiu per excel·lència, no té raó de ser si no va acompanyada immediatament de la pràctica; i posa els que en ella lluiten pel progrés social, en contacte immediat amb els problemes vius de l'economia"
Coloma Chalmeta, 1920, en el IV Congrés de Cooperatives de Catalunya

>> Agurrelg

Edició del **Col·lectiu La Tramuntana:** Joan Rosich, Pau Juvillà, Joan Anton T, Jose Cabrejas, Mireia Bordonada, Dídac Salau, Josep Estivilli, Xavi Roijals, Jordi Martí, Josep Torres, Txema Bofill, Paco Martín, Moisès Rial i Laura Rosich. Col·laboradors: Pepe Berlanga, Vicent Martínez, Toni Álvarez, Pep Cara, Ferran Aisa, Miquel-Dídac Piñero, Jaume Fortuño, Carlús Jové, Agurrelj, Joan Canyelles Amengual, Emili Cortavitarte, L'amo en Pep des Vivero i les federacions i seccions sindicals de CGT. Tirada: 13.000 exemplars. **Redacció i subscripcions a Catalunya:** Raval Sta. Anna, 13, 2n. 43201 Reus. Tel. (dimecres tarda) 977340883. Col·laboracions: catalunyacgt@cgtcatalunya.cat, com-cgt-cat@cgtcatalunya.cat **Redacció i subscripció a Balears:** Camí Son Rapinya s/n, Centre Los Almendros 2n, 07013 Palma. Tel. 971791447. Col·laboracions: comunicacio@cgt-balears.org **Web revista:** www.revistacatalunya.cat.
No compartim necessàriament les opinions signades de col·laboradores i col·laboradors.

> ON ENS TROBEM?

CONFEDERACIÓ GENERAL DEL TREBALL (CGT) DE LES ILLES BALEARS

Camí de Son Rapinya, s/n - Centre "Los Almendros", 2n 07013 Palma de Mallorca
Tel. 971 791 447 -Fax. 971 783 016 - lesilles@cgtbaleares.org

Delegació Menorca
Plaça de la Llibertat, 5 07760 Ciutadella
Tel. 971 386 670 -Tel. 666 087 592
menorca@cgt-balears.org

SECRETARIAT PERMANENT DEL COMITÈ CONFEDERAL DE LA CGT DE CATALUNYA

Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona - spccc@cgt.es Tel. 933103362. Fax 933107110

FEDERACIONS SECTORIALS

- **Federació Metal·lúrgica de Catalunya (FEMEC)**
- **Federació de Banca, Borsa, Estalvi i Entitats de Crèdit**
- **Federació Catalana d'Indústries Químiques (FECIQ)**
- **Federació de Sanitat**
- **Federació d'Ensenyament de Catalunya (FEC)**
- **Federació d'Administració Pública (FAPC)**

Via Laietana 18, 9è - 08003 Bcn
Tel. 933103362. Fax 933107110

FEDERACIONS COMARCALS

Anoia
Carrer Clavells 11 - 08700 Igualada
Tel./fax 938042985 · cgtanoia@yahoo.es

Baix Camp/Priorat
Raval de Sta. Anna 13, 2n, 43201 Reus
baixc-p@cgtcatalunya.cat
Tel. 977340883. Fax 977128041

Baix Llobregat
Cra. Esplugues, 46 - 08940 Cornellà - cgtbaixll@cgtcatalunya.cat
Tel. 933779163. Fax 933777551

Comerç, 5. 08840 Viladecans
cgt.viladecans@yahoo.es
Tel./fax 93 659 08 14

Baix Penedès
Nord, 11-13, 3r, 43700 El Vendrell
Tel. i fax 977660932
cgt.baix.penedes@gmail.com

Barcelonès Nord
Alfons XII, 109. 08912 Badalona
cgt_bn@yahoo.es, tel. i fax 933831803

Garraf-Penedès
Lepant, 23, baixos. 08800 Vilanova i la Geltrú - cgtvng@cgtcatalunya.cat
Tel. i fax 938934261

Maresme
Unió 38 baixos, 08302 Mataró - maresme.cgt@gmail.com
Tel. i fax 937909034

Vallès Oriental
Francesc Macià, 51 08100 Mollet - cgt_mollet@hotmail.com
Tel. 935931545. Fax 935793173

FEDERACIONS INTERCOMARCALS

Girona
Av. Sant Narcís 28, ent. 2a 17005 Girona
cgt_gir@cgtcatalunya.cat
Tel. 972231034. Fax 972231219

Ponent
Av. Catalunya, 2, 8è 25002 Lleida - lleida@cgtcatalunya.cat
Tel. 973275357. Fax 973271630

Camp de Tarragona
Rambla Nova, 97, 2n 1a - 43001 Tarragona
cgttarragona@cgtcatalunya.cat
Tel. 977242580 i fax 977241528

FEDERACIONS LOCALS

Barcelona
Via Laietana, 18, 9è - 08003 Barcelona
flbcn@cgtbarcelona.org
Tel. 933103362. Fax 933107080

Berga
Balç 4, 08600
sad@cgtberga.org Tel. 938216747

Manresa
Circumval·lació 77, 2n - 08240 Manresa
manre@cgtcatalunya.cat
Tel. 938747260. Fax 938747559

Rubí
Colom, 3-5, 08191 Rubí, flcgt_rubi@hotmail.com Tel. i fax 93 588 17 96

Sabadell
Rosellò 10, 08207 Sabadell - cgtsabadell@hotmail.com Tel. i fax 93 745 01 97

Terrassa
Ramon Llull, 130-136, 08224 Terrassa - cgtterrassafl@gmail.com
Tel. 93 788 79 47. Fax 93 789 45 04

Castellar del Vallès
Pedrissos, 9 bis, 08211 Castellar del Vallès
cgt.castellar-v@terra.es,
Tel./fax 93 714 21 21

Sallent
Clos, 5, 08650 Sallent
sallent@cgtcatalunya.cat
Tel. 93 837 07 24. Fax 93 820 63 61

Sort
Pl. Major 5, 25560, Sort
pilumcgt@gmail.com

TEMA DEL MES

Els governs estatal i autonòmics retallen les universitats públiques amb la complicitat general dels equips de govern i amb la participació activa d'un reduït segment del professorat.

Les Universitats, el negoci de les retallades

Joan Anguera Jordà

Quin és l'abast real de les retallades en els serveis públics? I, exactament, què és el que es retalla? Condicionen les retallades la qualitat i l'accessibilitat als serveis públiques? Són inevitables? Hi ha alguna finalitat oculta en totes aquestes retallades? Quant de negoci i lucre privat hi ha darrera les retallades?

Han anat passant els mesos i els anys, i tots nosaltres cada vegada ens anem fent més preguntes com aquestes. I anem tenint també més arguments per a començar a respondre-les. En el cas de la sanitat la inestimable ajuda dels amics de la revista Café amb Llet ens ha ajudat a fer-ho. En el cas de l'educació, com també ho hem fet en sanitat, des de CGT ja fa temps que denunciem les retallades i la privatització. En aquesta línia, en aquest reportatge volem parlar de com els governs estatal i autonòmics retallen les universitats públiques. Ho fan amb la complicitat general dels equips de govern i amb la participació activa d'una petita part de la plantilla, un reduït segment del professorat. Mentre, s'hipoteca el futur de l'educació superior i de la recerca pública. De tot això volem parlar en aquest reportatge.

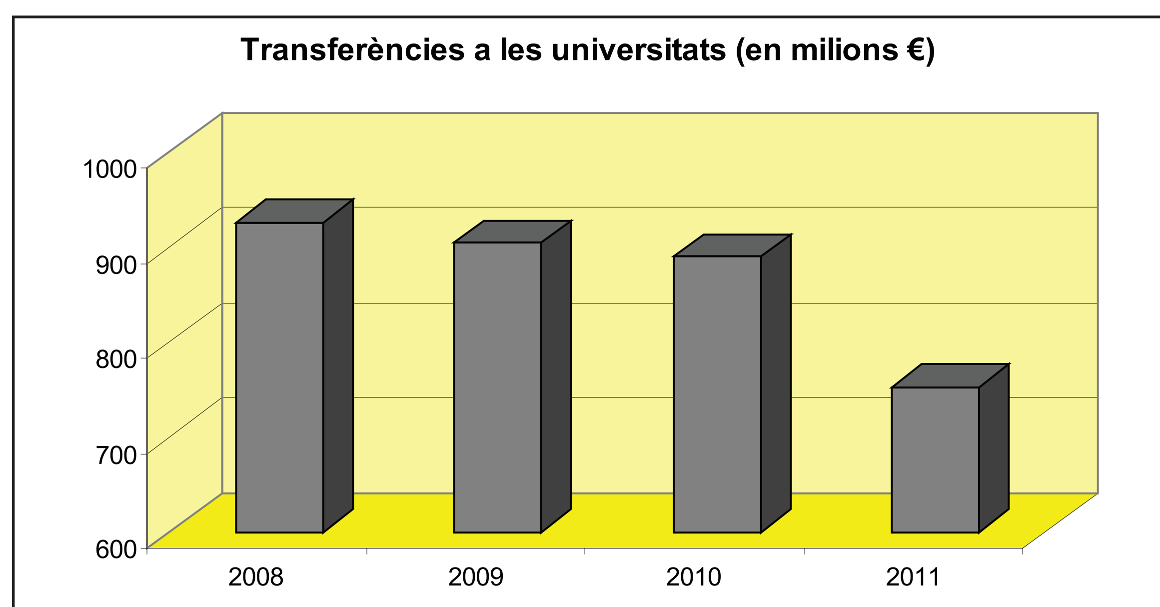
Cada vegada menys diners públics per a les universitats

Les inversions públiques en cultura, la despesa en sanitat i en educació, els ajuts de dependència, ... la pràctica totalitat dels pilars d'un suposat estat del benestar han caigut víctimes de l'anomenada crisi econòmica. Amb l'excusa de la contenció de la despesa pública, els governs estatals i autonòmics han mutilat la inversió en uns sectors que, a priori, semblen estratègics per a garantir un mínim llindar de benestar per a la població.

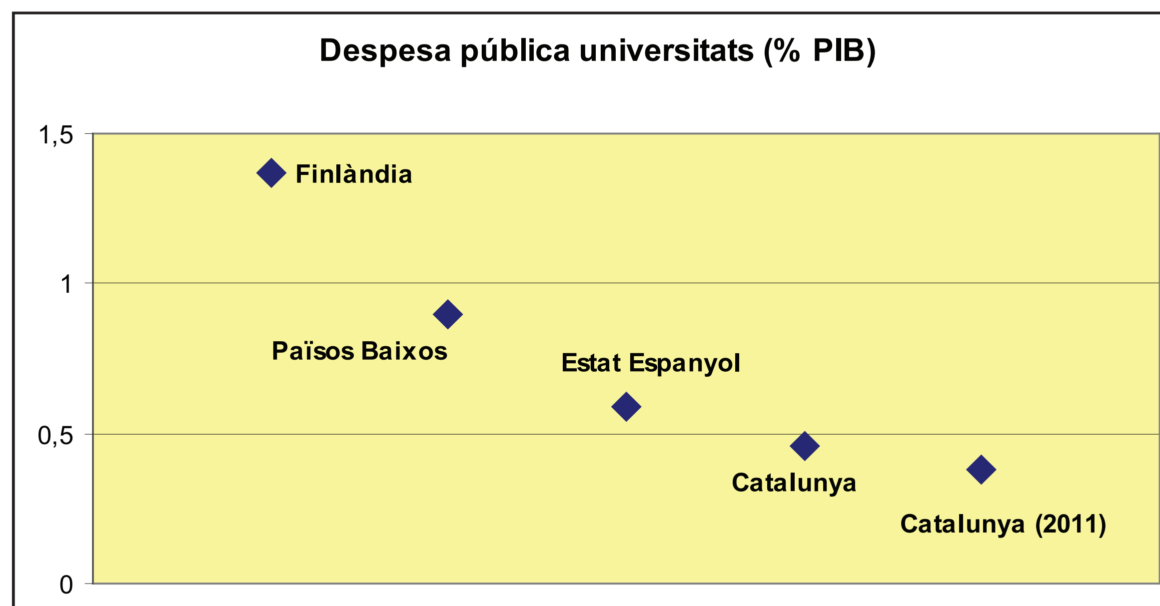
L'evolució dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya evidencien de manera especialment tràgica aquesta retallada. Així, si el pressupost consolidat públic l'any 2010 va arribar a 39.699,3 M€, l'any 2011 va quedar en 39.354 M€. Tot i que la retallada global només va ser del 0,9%, la seva incidència en àrees com sanitat o educació superior va superar amb escreix el 10% i, fins i tot, el 15% en alguns casos. L'any 2012 la caiguda del pressupost del sector públic ha sigut molt més accentuada. Amb 37.024,5 M€, la disminució global ha arribat al 5,9%.

Com ha passat en sanitat, l'educació ha experimentat una reducció de finançament molt per sobre de la mitjana de la contenció de la despesa pública. Entre els anys 2011 i 2012 les universitats han patit una disminució de més del 20% del finançament ordinari procedent de la Generalitat de Catalunya. Igualment, el finançament públic de la recerca, una activitat que, junt amb la docència, conforma el nucli dur del DNA de la universitat, ha experimentat aquest any 2012 també una retallada sense precedents. Tot plegat fa que les universitats públiques, si més no tal i com les hem conegut en els darrers 20 anys, siguin una espècie severament amenaçada.

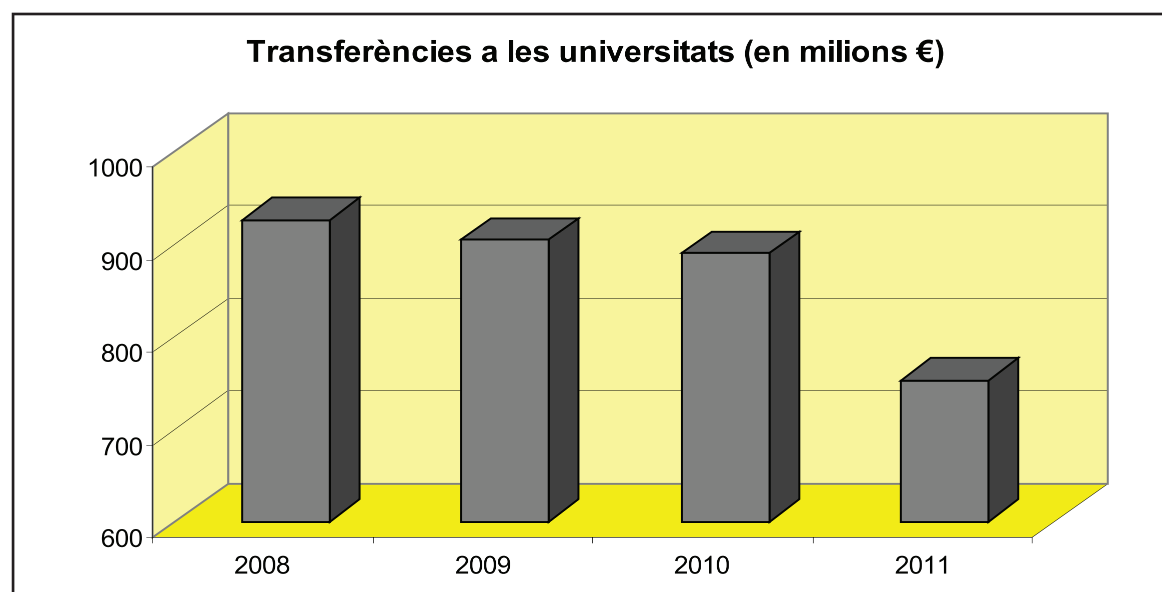
Des de fa anys la inversió pública en universitats públiques a Catalunya ha sigut inferior a la mitjana estatal. L'any 2009, en una època en que la inversió pública es trobava en un cert creixement, es van transferir al conjunt de les set universitats públiques de Catalunya poc més de 900 M€, que corresponien aproximadament el 0,46% del PIB del Principat. La proporció era pràcticament similar a de l'any 2008, quan en el conjunt de l'Estat Espanyol s'havien transferit poc més de 6.456 M€, una xifra que suposava el 0,59% del PIB estatal. Aquesta darrera xifra, que era substancialment superior a la catalana, es quedava molt per sota de la d'altres estats europeus, com els Països Baixos, que l'any 2008 va dedicar el 0,90% del seu PIB a les universitats, o Finlàndia, amb el 1,37%. L'any 2011, amb les primeres grans retallades en les transferències de la Generalitat de Catalunya a les universitats, en seu finançament va caure en un 15,25%, fins arribar només a 753 M€, que equivalen al 0,38% del PIB.

Llegenda: Transferències corrents de la Generalitat de Catalunya a les universitats públiques (Font: ACUP).

Llegenda: Percentatge del PIB d'inversió pública en universitats, dades de l'any 2008 (s'afegeix la situació a Catalunya l'any 2011) (Font: ACUP).

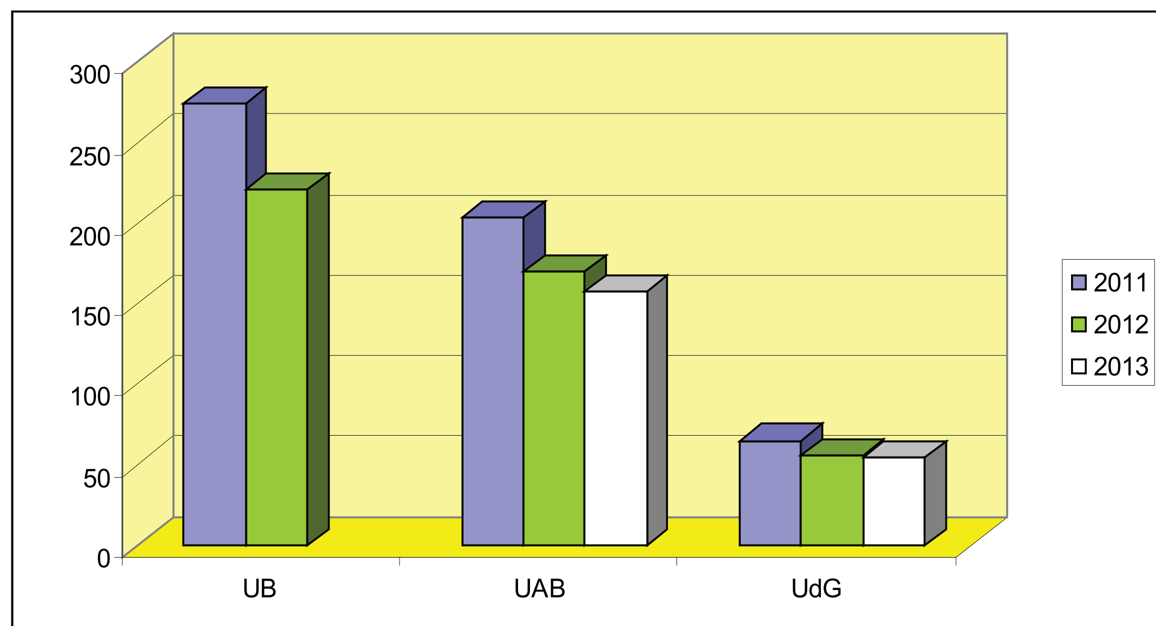
Llegenda: Evolució de la inversió del govern de la Generalitat de Catalunya en el sector públic.

La situació durant l'any 2012 ha empitjorat i la previsió és que els pressupostos d'aquest 2013 l'agreugin encara més. Durant l'any passat totes les universitats públiques han vist com els seu pressupost s'ha reduït, principalment per la caiguda d'ingressos governamentals. La major universitat de Catalunya, la Universitat de Barcelona (UB) ha vist com el total de 273,7 M€ aportat per la Generalitat l'any 2011 s'ha quedat en poc menys de 220,8 M€, una reducció del 19,3%. Els pressupostos de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) mostren un escenari similar: l'any 2011 preveien una aportació de la Generalitat de 203,3 M€ , l'any 2012 de 169,8 M€ i l'any 2013 de poc més de 157,4 M€. Si les previsions pel 2013 s'acompleixen (hi ha qui les veu excessivament optimistes) la retallada de les transferències autonòmiques respecte les del 2011 haurà superat el 22% . Les universitats petites tampoc s'han escapat de les retallades. La de Girona (UdG), per exemple, ha vist com els seus ingressos procedents de transferències corrents han passat dels poc menys de 64,9 M€ de l'any 2011 als quasi 55,3 M€ del 2012; és a dir, quasi un 15% menys. La previsió per l'any 2013 també baixa prop d'un 2%, fins a 54,2 M€. Amb el retrat de la resta d'universitats la imatge seguiria pràcticament idèntica.

Qui paga les retallades?

La resposta és senzilla. Per una banda la paguen els i les treballadores de les universitats a qui se'ls retallen el sou i diversos drets laborals, se'ls rebaixen contractes, se'ls acomiada. De fet, el més precís seria parlar de la majoria dels treballadors/es, doncs n'hi ha una part que participa del procés de privatització de part de les activitats de les universitats. Més endavant tornarem a aquest tema. Per l'altra, la paguen els estudiants, i mai millor dit. Els preus de les matrícules universitàries fa molts anys que estan pujant per sobre l'IPC i aquest curs ho han fet de ma-

Les Universitats, el negoci de les retallades

Llegenda: Ingressos procedents de la Generalitat en els pressupostos de diverses universitats públiques. Per la UB encara no es disposa dels pressupostos del 2013 (Font: UB, UAB. UdG)

nera molt més acusada. I finalment, la paga el conjunt de la societat, que veu com l'oferta de l'educació pública es redueix, es degrada i esdevé més cara i, per tant, cada vegada de més difícil accés per a la classe treballadora.

Des de finals del curs 2010/2011 des de la CGT hem estat denunciant la no renovació de contractes laborals de professors, investigadors i personal d'administració i serveis. En aquell moment a la UAB es van deixar de contractar prop de 95 professors i l'any següent entorn uns 200 més. Al llarg de tot el curs passat des de la Plataforma Unitària en Defensa de la Universitat Pública s'ha anat denunciant aquest procés, que ha afectat especialment, a part de la UAB, a la UPC i la UPF. El titular de la Secretaria General d'Universitats i Recerca, depenent del Departament d'Economia i Coneixement, Antoni Castellà, ha anat repetint que aquestes denúncies eren falses i que no s'ha expulsat a cap investigador o professor del sistema universitari català.

La realitat desmenteix les paraules de Castellà. Així, a la UPF la despesa pressupostada en salaris va caure, entre el 2011 i 2012 prop d'un 2,8%. Aquest descens bàsicament el va absorbir la retallada d'un 15,33% en els salaris del personal docent investigador precari, que va passar de 842 a 602 places. En el cas de la UPC, la disminució de la despesa pressupostada en salaris va ser de més del 7,6% entre els anys 2011 i 2012, amb una pèrdua de 187 places. A la UAB la situació va ser similar, amb una caiguda del 5% en la despesa en salaris entre els mateixos anys. Dels prop de 10,5 M€ de retallada salarial, els salaris del personal temporal n'ha aportat més de 7 M€. En aquest període s'han perdut prop de 200 contractes de professorat i també places de reforç del personal d'administració i serveis. Les universitats allunyades de l'àrea metropolitana de Barcelona també van patir caigudes en les despeses de personal. La UdG, per exemple, va reduir la seva despesa en el capítol I (salaris) en gairebé un 4,3%. A l'espera de la confirmació dels pressupostos de la Generalitat i, per tant, de les transferències que rebran les universitats, les perspectives per aquest 2013 no són gaire optimistes. De moment la UAB ja ha aprovat una reducció addicional de pràcticament 5 M€ en salaris de professorat i de 2 M€ en personal d'administració i serveis. Paradoxalment una part d'aquestes partides experimenten un increment, fruit del creixement vegetatiu de la plantilla; és a dir, els complements per mèrits i antiguitats de la plantilla estable.

En definitiva, qui aguanta el pes de les retallades són les jubilacions que no es cobreixen i contractes temporals que no es renoven, principalment. En total, segons calcula la PUDUP, les universitats han expulsat prop de 1.000 professors/es i investigadors joves. La xifra pel PAS no s'ha pogut quantificar encara. Segons els càlculs de la secció sindical de CGT a la UAB, de cara al proper curs es podria estar preparant una retallada d'entre 200 i 300 places equivalents a temps complert més (que, atenent que molts professors tenen contractes de temps parcial, suposaria una xifra més alta d'afectades). Aquest pressupost s'ha elaborat preveient un manteniment en la subvenció de la Generalitat; escenari que a data d'avui sembla massa optimista.

Fins ara, el panorama que han deixat les retallades de personal a les universitats és desolador. A molts departaments els professors/es més joves tenen prop de 40 anys i s'ha eliminat la renovació generacional. Alguns serveis estan operant amb menys personal o han restringit el seu funcionament, tant en horaris com en el calendari. Durant l'any 2013 la situació, previsiblement, empitjorarà si no s'hi posa remei.

I els estudiants?

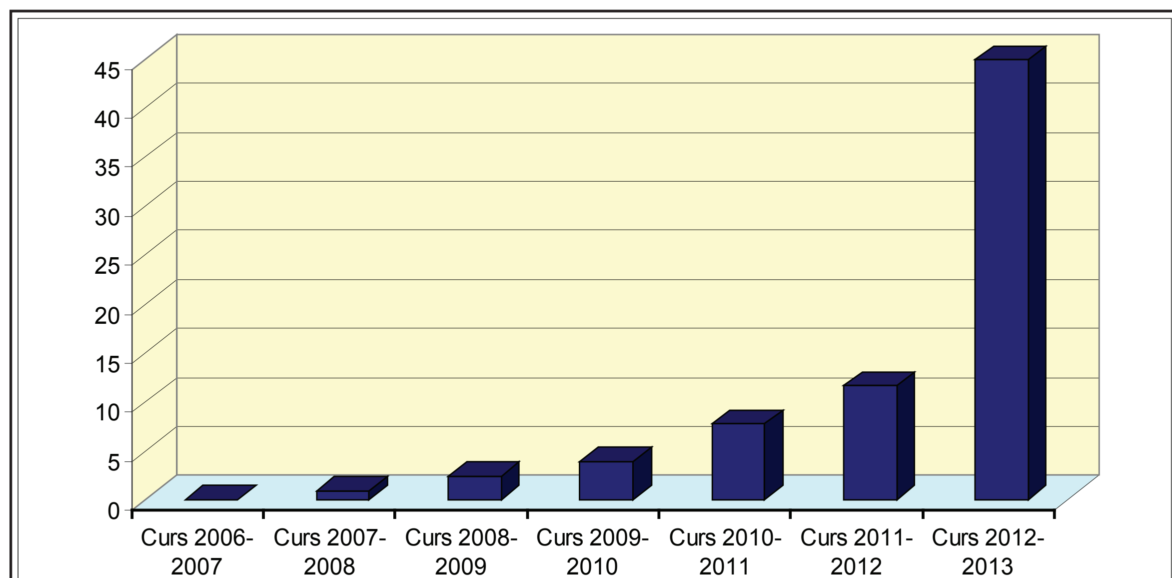
Els estudiants de l'oferta docent pública també són víctimes directes de les polítiques de retallades, com passa també en els usuaris d'altres serveis públics. Des de fa ja bastants anys han anat patint un increment del preu de les matrícules molt per sobre de l'IPC. Entre l'any 2006 i el curs 2011-2012 el diferencial entre taxes i IPC havia sigut de poc més d'un 11,5%. Només aquest any l'increment del preu dels crèdits de graus a Catalunya en primera matrícula ha superat en 30 punts el de l'IPC. En el cas dels màsters oficials i els estudis de doctorat aquests augments són encara superiors i depenen de les universitats Així, a la UAB, una de les universitats amb els màsters oficials, és a fir, els públics, més cars de Catalunya un estudiant resident a la UE ha de pagar 45 € per crèdit aquest curs 2012/2013, mentre que a penes dos anys abans només n'havia de pagar 28. En el cas dels estudiants extracomunitaris l'increment ha sigut encara més exagerat, i el preu del crèdit ha passat de prop de 45 € a 113 € . A aquest diferencial cal afegir-hi l'augment de taxes que les universitats han anat creant, ja sigui per accés a serveis de campus virtual i wifi, biblioteques, matriculació de tesis, etc., que encara encareixen més els estudis universitaris.

L'increment de taxes es fa palès en l'estructura dels ingressos de les universitats que, en els pressupostos de 2013 utilitzen per a compensar una part de la caiguda de les aportacions públiques. En el cas de la UAB es preveu una recaptació addicional de 9 M€. A la UPF l'augment previst del total d'ingressos per taxes i matriculacions és de poc més de 7 M€, que suposa d'un 33% respecte la xifra de 2012. A la UdG aquesta xifra ronda els 6,5 M€ i representa un 31% del recaptat l'any precedent. Mentre l'any 2012 els ingressos per aquest concepte cobrien el 25% del pressupost total d'aquesta universitat, l'any 2013 representaran el 31%. La situació es repeteix a la UAB, on les taxes i matrícules les suposaven el 30,5% del pressupost l'any 2013 versus el 25,3% del total l'any 2012 i el 20,6% de l'any 2011. L'escenari a la resta d'universitats és pràcticament idèntic. El pagament per uns estudis cada vegada més cars han passat, en a penes dos anys de cobrir una cinquena part a una tercera part de la despesa de les universitats. En definitiva, un servei públic que cada vegada rep menys aportacions públiques i més dels usuaris.

Des del govern autonòmic i l'estatal es justifica aquesta realitat, tot i que se n'amaga l'abast, argumentant en les circumstàncies actuals és inassumible finançar una part tant elevada dels estudis universitaris. La realitat amagada és que les universitats també fan recerca i que, per tant, els estudiants actualment ja estan pagant una part considerable dels seus estudis. A més, segons constata la institucional Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP), les universitats catalanes es troben altament massificades en relació el finançament que reben. La UB, per exemple, té una ràtio de 202 estudiants per cada milió € de pressupost i la de Girona, on la ràtio és més baixa, se situa en els 143 estudiants per milió. La resta oscil•len entre els 155 de la UPC i els 172 de la UdG. Aquestes xifres dupliquen les d'universitats del nord d'Europa (Helsinki, 87 estudiants; Aarhus, 73; Maastricht, 70) i son més altes que les de les universitats franceses, que oscil•len entre els 90 i 150 estudiants per milió d'euros. Les universitats públiques catalanes, tradicionalment massificades i poc finançades en comparació els paràmetres europeus, estan patint un sever procés de descapitalització en els dos o tres darrers anys.

Qui hi guanya amb les retallades?

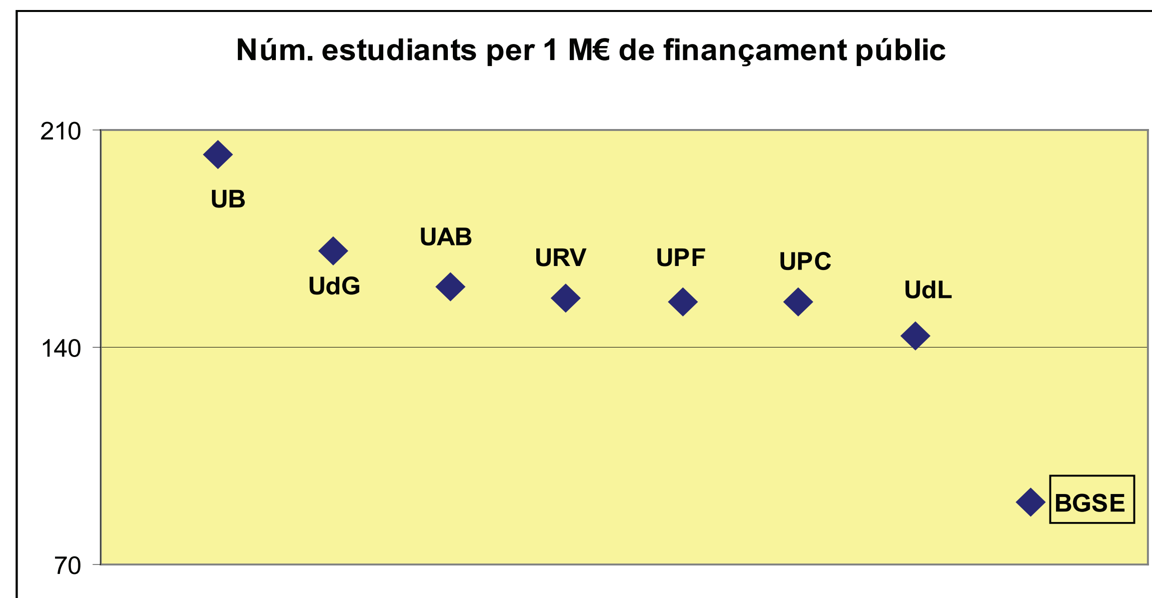
La tardor de 2011 Artur Mas inaugurava el curs a la Barcelona Graduate School of Economics (BGSE), un fundació promoguda l'any 2006 per Andreu Mas-Colell, aleshores actiu com a catedràtic d'economia de la UPF, i

Llegenda: Diferencial entre l'increment de l'IPC i l'augment del preu de les taxes universitàries des de l'any 2006. Pel curs 2012/2013 es considera la primera matrícula.

Les Universitats, el negoci de les retallades

participada per la UAB i la UPF, els rectors de les quals formen part del consell directiu. Aquest consell, a més, està integrat per polítics com Joaquín Almunia i Antoni Castellà (en qualitat de de president del Centre de Recerca en Economia Internacional), el president de CEO Axa Seguros España, el president del Banc Sabadell, el president de Catalunya Caixa, l'economista en cap de La Caixa i el mateix Andreu Mas Colell. La BGSE figura inscrita en el Registre de Universitats, Centres i Títols del Ministeri d'Educació com un Institut Interuniversitari de Recerca de caràcter privat, adscrit a la UAB i la UPF. La seva funció declarada és impartir màsters reconeguts ambdues universitats (no son oficials i, per tant, regits pels preus i normes públiques). Les matrícules pel curs 2013/2014 són, de partida, de 12.000 € per cursos de 60 crèdits. Un màster oficial (públic) d'una durada equivalent a la UAB costa a l'estudiant 2.700 €.

Llegenda: Número d'estudiants per cada milió d'euros de transferència pública.

Durant l'acte Mas va comprometre's a treballar per fomentar la mobilitat de recursos científics i acadèmics entre el sector de l'educació i el sector privat. En què es concreta tot això? Per començar, la mateixa Generalitat que ha fet caure la inversió pública en educació ha invertit més de 500 mil € en la BGSE en càrrec als pressupostos i a subvencions directes entre els anys 2009 i 2012, fundació que a més havia rebut entre els anys 2009 i 2011 prop de 8,5 M€ amb càrrec als pressupostos de l'Estat. El centre, que ha reunit una mitjana de 200 estudiants cada any principalment de procedència internacional, ha obtingut de mitjana de fons públics i per assignació o subvenció directa un mínim més d'1 M€ per cada 100 alumnes, una xifra que duplica la de la major universitat pública catalana i supera a totes les altres. Per contra, les seves activitats docents les efectua en les instal•lacions públiques dels campus de Bellaterra de la UAB i Ciutadella de la UPF. No hem comptabilitzat aquí d'altres ajuts que el BGSE hagi pogut rebre d'institucions públiques com la de 18.000 € que el Tribunal Català de la Competència li va concedir, a finals de 2008, per la realització del màster "MSc in Competition and Market Regulation".

Com molts d'altres màsters no oficials i realitzats en consorci amb empreses privades, no és l'únic consorci que en realitza, la BGSE ofereix programes de finançament de les matrícules esponsoritzats per entitats com La Caixa, el BBVA, Catalunya Caixa, Repsol, Novartis, UniCredit&Universities, Aberties, etc. Les elevades matrícules i els crèdits per a costejar-les fan cada vegada més de l'oferta educativa de màsters un negoci que, tot i efectuar-se en instal•lacions públiques (i mantingudes amb càrrec als pressupostos públics), es gestiona privadament. No obstant, malgrat ser una activitat privada, la BCSE rep un finançament públic proporcionalment molt superior al dels centres d'educació superior pública de Catalunya.

Iniciatives com la que exemplifica la BGSE n'hi ha vàries. Moltes es canalitzen a través de fundacions creades per les mateixes universitats per externalitzar part de les seves activitats i "protegir-les" del control públic. En paral•lel els rectorats de les universitats catalanes majoritàriament estan acceptant les directrius que ha donat la Generalitat de Catalunya de desprogramar aquells màsters oficials que tinguin matriculacions inferiors als 15-20 estudiants. Si aquestes directrius s'apliquessin de manera estricta, a la UAB se suprimirien fins a 36 dels 71 màsters oficials vigents el curs 2013/2014 i que de fet és una xifra ja inferior a la de cursos precedents. La Generalitat de Catalunya considera aquest procés com una restructuració del mapa de graus i màsters adreçada a fer més viable financerament la universitat pública. A la pràctica està suposant una reducció dràstica de l'oferta de posgrau pública que, a curt termini, es pot estendre també a la de graus. Ja aquest curs 2012/2013, a la UB s'han deixat de programar més de 50 màsters oficials (alguns dels interuniversitaris) que es troben en procés d'extinció. Per contra, i a l'ombra de subvencions públiques, l'oferta docent privada es consolida i s'espandeix.

D'entrada podria sobtar que un procés com aquest, que mina les bases del que teòricament hauria de ser una educació superior pública tingui la complaença d'una part de les plantilles docents de les universitats, especialment dels sectors més ben pagats, amb més estabilitat i més incidència en els espais de decisió de facultats i rectorats. Com entendre aquesta implicació? Com en d'altres preguntes formulades en aquest reportatge, la resposta no és gaire complexa. Especialment en algunes facultats i àrees del coneixement, una part del professorat funcionari de les universitats públiques (i que, per tant, disposen d'un sou públic que pot arribar a més de 60.000 € anuals en funció de l'antiguitat i mèrits) s'ha anat implicant de manera creixent en promoure programes de màsters propis o no oficials.

En algunes ocasions aquests màsters es planifiquen en el marc de convenis entre una o diverses universitats i institucions externes, principalment corporacions privades. Cada vegada més les universitats i el govern català promouen aquest tipus d'iniciatives que equiparen a la transferència de coneixement cap a la societat. Aquests convenis comporten una memòria econòmica on s'estableix una previsió d'ingressos per matrícules, eventuals aportacions dels "partners" privats, els cànons que puguin cobrar les universitats i les remuneracions que percep el professorat que hi participa i el coordinador del màster. Generalment el professorat d'aquest tipus de màsters cobra per la docència que hi realitza, malgrat que en molts cassos són professors a temps complert i amb dedicació exclusiva d'universitats públiques. Les xifres percebudes poden arribar a ser considerables. Per exemple, un màster impartit el 2009 a la UAB, i on a més de 7 professors titulars (entre ells un degà i un director de departament) hi van participar un ex-secretari general de la Generalitat, un ex-director general d'Endesa Distribución i un ex-director General de Nissan Ibèrica, el coordinador va cobrar 20.000 € i els professors van cobrar 120 € per hora de classe teòrica, 100 € per hora de classe pràctica, 100 € per alumne atès en tutoria pràctica i 32 € per tutoria de treball de recerca. En total, dietes a part, el conjunt del professorat d'aquest màster va cobrar 65.100 €, a part del coordinador. Un exemple encara més sorprenent és el doctorat en "Creació, estratègia i gestió d'empreses" que van acordar impartir conjuntament a Mèxic l'Instituto Tecnológico y de Estudios Superiores de Monterrey, de titularitat privada, i la UAB. La matrícula del curs, adreçat a alumnes d'alt poder adquisitiu i professors del centre mexicà, va costar 67.000 €. Els professors participants en la docència, designats per la UAB, van cobrar 407 € per cada hora de classe (el curs tenia 420 hores), de supervisió del treball de recerca (fins a 110 hores totals) i de doctorat (330 hores), sumant un total per a tots ells de 350.000 €. A més, cadascun dels dos coordinadors va cobrar 20.350 €.

Alguns departaments, com per exemple el departament d'Economia i Empresa de la UAB, estimulen aquest tipus de pràctiques, premiant amb reduccions de docència pública als professors més hàbils en captar recursos d'aquest tipus. La complicitat de les autoritats acadèmiques amb aquest tipus d'activitats sovint és evident. A la UAB, per exemple, el Consell de Govern va aprovar l'any 2011 la participació en el màster en "Diplomàcia. Funció pública internacional" coordinat des de la UB i la Fundació Centre d'Estudis Internacionals i on hi figurava entre el professorat l'aleshores Secretària general de la UAB Isabel Pont.

El pressupostos de les universitats reflecteixen parcialment aquestes activitats i el seu volum contable. En el cas de la UAB una part d'aquests convenis de docència privada es gestionen des de l'Escola de Postgrau i els pagaments dels seus professors també. En els pressupostos aquesta partida hi figura amb el nom de personal de cursos de postgrau i malgrat les retallades ha experimentat un profund creixement: l'any 2010 era de 5,37 M€, l'any 2011 de 6,75 M€ i l'any 2012 de 7,8 M€. Al llarg d'aquest període el pagament d'activitat docents de postgrau no oficials per part de la UAB ha augmentat un 45%, mentre la despesa en personal docent i investigador vinculat amb activitats oficials ha decrescut un 7,9%. Si tenim en compte només el professorat precari, la caiguda ha sigut de prop del 12%.

L'aposta dels actual poders polítics i financers en matèria d'universitats és clara. Un cop constatat el fracàs de les universitats privades promogudes els anys 1990s en esdevenir centres acadèmics i de recerca punters, les polítiques dels últims 6 o 7 anys van adreçades a fomentar una gestió privada d'infraestructures i recursos públics. La proliferació de mestratges en convenis amb fundacions i empreses n'és un exemple. L'elitització de la docència ha començat en els màsters, autèntics cursos d'especialització per a graduats i la seva oferta es vincula directament al sector privat, que aporta personal als equips docents, recursos i crèdits per a pagar matrícules que poden superar els 10.000 €. En paral•lel l'àmbit públic de les universitats s'aprima i es precaritza, reduint-ne l'activitat i aprimant-ne les plantilles. Els acomiadaments, els encariments dels estudis, les dificultats per a pagar unes taxes en ascens tenen una altra cara de la moneda: un sector reduït de professorat i administradors d'alt nivell esdevenen socis privats d'aquest procés.

La rellevància d'aquesta aposta per un capitalisme que cada vegada veu més els serveis públics com a negoci és clara. Així ho fa palès el pacte de govern entre CiU i ERC que dedica dos punts a parlar de les universitats. En el primer es fa una autèntica declaració de principis en afirmar que s'acorda "estimular la creació d'empreses des dels centres de recerca tecnològics i les universitats, i fomentar la formació de perfils mixtos entre el món científic i l'empresarial ...". En el segon s'especifica com fer-ho, i planteja que es vol "afrontar una reforma en profunditat dels sistema de governança de les universitats catalanes que permeti una gestió més eficaç per a la millora de la qualitat i de l'excel•lència... ". Fins ara la paraula governança s'ha fet servir com a sinònim de sistemes de govern més autoritaris. El conflicte està servit i el Poder es prepara. La propera cita serà la vaga del dia 28 de febrer, convocada per la PUDUP i que comptarà amb una participació activa de la CGT.

Llegenda: Inauguració del curs de la BGSE l'any 2009. D'esquerra a dreta: Isabel Pont (Secretària general UAB); Andreu Mas-Colell (aleshores president del BGSE), Antoni castells (conseller d'economia de la Generalitat de Catalunya), Narcís Serra (Catalunya Caixa) i Maria Borràs (vice-rectora relacions internacionals UPF).

TREBALL - ECONOMIA

Hem d'estendre les mobilitzacions en defensa de la sanitat, l'educació pública i els serveis socials, hem de sortir al carrer per una democràcia participativa i contra la corrupció.

CGT crida a la mobilització contra l'atur i la corrupció

Secretariat Permanent del Comitè Confederal de la CGT

CGT crida a la població, a la classe treballadora, a totes les organitzacions socials i sindicals perquè participin en les pròximes mobilitzacions, i denuncia, un cop més, l'emergència social que assola cada vegada més amplis sectors de la població, producte de la política econòmica i social que està portant a terme el Govern.

Les dades de l'atur registrat publicades avui pel Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social indiquen que la desocupació puja en 132.055 persones al gener el que empitjora a 380.949 aturats (un 8,28%) les dades del tancament de l'any passat. Les llistes del Servei d'ocupació pública sumen ja 4.980.778 persones desocupades.

Al gener el nombre de cotitzants al sistema públic de protecció social va caure en 263.243 afiliats, el segon pitjor registre de la sèrie històrica. L'afiliació a la Seguretat Social retrocedeix a nivells del 2001, en l'actualitat són 16.170.000 de cotitzants.

El PP, com abans el PSOE, no escolta a la població i incompleix el seu programa electoral, alhora que demostra una evident incapacitat per complir amb les seves lleis, com la Constitució. No compleix amb el dret que les persones tenen a l'ocupació, sanitat, educació, habitatge, serveis públics de qualitat, ans al contrari, està duent a terme mesures antisocials de tot tipus, retallades en educació, sanitat, cures, drets, ... fent que la crisi la paguin les persones treballadores.

Els efectes del deteriorament galopant de la situació econòmica, social i política es fan cada vegada més insuportable. Una de les raons és el "cop d'estat financer" executat per la Troica (CE, BM i FMI) i els mercats amb el consentiment i la col•laboració de la majoria dels partits polítics.

L'àmplia corrupció que campa a les altes institucions de l'estat central, i autonòmic, així com en altres poders, no pot convertir-se en la cortina de fum que amagui el drama social de l'atur, els desnonaments, les pensions de misèria, l'exclusió social.

CGT opina que qualsevol proposta per acabar amb la corrupció o regenerar la política passa per aplicar mesures encaminades a implementar la justícia social i ambiental, la democràcia participativa, la defensa d'uns serveis públics, universals i de qualitat, així com resulta imprescindible auditar el deute i no pagar la considerada il•legítima.

La CGT fa una crida a tota la població, a tota la classe treballadora, a totes les organitzacions socials i sindicals perquè participin en les pròximes mobilitzacions en la defensa de la sanitat i educació pública, dels serveis socials i per una democràcia participativa i contra la corrupció. Només generant una àmplia i permanent contestació a el carrer és possible lluitar contra les privatitzacions, els acomiadaments i els desnonaments, les retallades de drets i la repressió ...

Marea ciutadana el 23F contra les retallades i el cop d'estat dels mercats, i per una veritable democràcia

Marea Ciutadana,
http://mareaciudadana.blogspot.com.es/

A partir de la iniciativa d'una marea creixent de persones, i sota la premissa que la unió fa la força, pren cos una proposta de confluència entre les diferents marees, moviments, col•lectius i organitzacions que rebutgen el statu quo i les solucions injustes que s'estan adoptant amb el pretext de la crisi. Aquesta Marea Ciutadana està promovent una gran mobilització a tot l'Estat espanyol per al 23 de febrer.

Si fa més de 30 anys la ciutadania va sortir al carrer contra el cop d'estat militar, ara sortirem contra el cop d'estat dels mercats. Una gran quantitat de col•lectius, marees, moviments, organitzacions i tot tipus d'entitats s'estan coordinant per a exigir una veritable Democràcia i plantar cara a les retallades cada vegada més dràstiques de les llibertats i els drets socials, en el que s'ha denominat la Marea Ciutadana.

Totes aquestes organitzacions estan preparant com primera acció pública, una gran mobilització ciutadana en tot l'Estat espanyol. El dia triat per a això és el dissabte 23 de febrer.

El 1981 la ciutadania va sortir al carrer a expressar el seu rebuig rotund al cop d'estat militar. Avui, 32 anys després, sortirem al carrer a defensar els nostres drets i a rebutjar les retallades i les brutals polítiques d'ajustament amb les quals es canalitzen fons per a satisfer l'avarícia dels mercats financers i polítics corruptes.

La mobilització serà generalitzada en bona part de les ciutats de l'Estat espanyol, encara que s'està organitzant una gran manifestació a Madrid, que acabarà en un lloc tan emblemàtic com la Plaça de Neptuno.

Aquestes mobilitzacions, com totes les altres que s'emmarquen dintre de la Marea Ciutadana, són inclusives i no violentes, amb llibertat per a dur els emblemes que cadascú cregui pertinents però amb l'element unificador del color de les marees. De manera pacífica però rotunda, volem omplir els carrers de color i que resulti evident que la gent no tolerarà més la corrupció ni aquestes brutals polítiques d'ajustaments que sofrim.

MANIFEST: Marea Ciutadana contra les retallades i per una veritable Democràcia

La pressió dels mercats financers, el deute il•legítim creat pel propi sistema financer especulatiu i les brutals polítiques d'ajustament dirigides contra la majoria de la societat, juntament amb la corrupció i la pèrdua de legitimitat de les institucions, estan causant en el nostre país la major crisi de la democràcia de les últimes dècades.

El creixent atur, l'atac a la Sanitat i l'Educació públiques, als drets laborals i socials, al medi ambient, ens ha fet confluir en els carrers, en les marees ciutadanes, blanca, verda, vermella, taronja, groga, groga, negra, blava, violeta… defensant els nostres drets.

Una societat justa i viable només serà possible si la ciutadania s'uneix per a defensar els drets socials per sobre dels mercats i la política honesta i la justícia social per sobre dels interessos de les elits financeres.

La reforma de l'article 135 de la Constitució espanyola, sense consultar a la ciutadania, supedita tots els recursos de l'Estat al pagament d'aquest deute il•legítim a costa de retallar tots els serveis públics i de subhastar a preu de saldo el patrimoni de l'Estat. Aquesta reforma va suposar un "cop d'estat financer", prevalent el pagament dels interessos enfront de les obligacions pròpies d'un Estat Social i de Dret.

El 1981, després del cop militar, la ciutadania es va manifestar massivament en defensa de la Llibertat i la Democràcia. Ara, 32 anys després, cridem a tota la ciutadania, a totes les marees, assemblees, organitzacions i col•lectius a confluir en una jornada de mobilització el pròxim 23 de febrer.Per la Democràcia, la Llibertat i els Drets socials.

No al cop d'estat financer.

No devem, no paguem. Hi ha alternatives. Hi ha solucions:

- Per la Justícia social i ambiental.
- Per la Transparència i la Democràcia participativa.
- En defensa d'uns Serveis Públics i Universals.
- Per una Auditoria Ciutadana del Deute. Contra el Deute il•legítim.

Contra la màquina

Pablo Bustinduy

Davant el drama obstinat de la crisi, tot un cor de veus deplora que els estats hagin perdut gran part de la seva sobirania. I sens dubte hi ha una part de veritat en el seu lament: ja ningú té dubtes (començant pel president del govern, que més enllà d'alguna que altra bravuconada de taverna, reconeix obertament la seva condició de vassall) que l'estat espanyol és un protectorat sense marge de decisió en les matèries fonamentals.

Curiós sobirà, diria Schmitt, aquell que precisament no pot decidir sobre allò que posa en joc la seva existència. I tal vegada aquesta amputació serveixi per a explicar l'al•lèrgia pre-política que ha provocat en la dreta, però també en gran part de l'esquerra del règim, el procés independentista català: el clam de la multitud de la Diada, aquella reivindicació del seu dret a decidir, va ser com un recordatori cruel de la capacitat perduda.

En l'Ètica, Spinoza definia l'enveja com una forma d'odi que produeix dolor davant la idea de la felicitat d'un altre, i per contra, alegria davant la idea del seu dolor. A l'enveja Spinoza oposa l'emulació, "el desig d'alguna cosa, que es produïx en nosaltres pel fet d'imaginar que uns altres tenen aquest mateix desig" (I, III). Però l'establishment no desitja emular el procés català: desitja odiar-lo, desitja només el seu fracàs, i aquesta és una altra prova de la seva impotència.

El problema, no obstant això, és que a banda i banda de l'Ebre tot aquest eixam emocional oculta una cosa més decisiva i fonamental. Quan es diu, com es diu sovint, que l'Estat ha perdut la seva sobirania, no hauria de pensar-se immediatament en el forat negre del Bundestag, ni en l'espectacle goiesc d'aquestes cimeres europees que cada vegada més gent reconeix com la cara de l'enemic.

El problema de la crisi no és que Brussel•les s'hagi convertit en el gran Leviatán, ni la seva solució passa per una tornada al culte del sobirà, aquest monstre totpoderós que normalitza als seus subjectes segons el seu gust i antull: aquest és el vell somni de Le Pen, aquest és el somni de les albes daurades i de la "recentralización" castellana camuflada d'unió, progrés i democràcia. Aquest somni és un malson, i és a més impossible. Pensar que la sobirania es pot "recuperar" igual que es "va cedir" en el passat és no comprendre que la sobirania, com el poder, no és un objecte que es pugui posseir, alienar o traspassar, sinó abans de res una relació, un ordre de potència, una capacitat de.

La Unió Europea no s'ha convertit en un problema per restar-li "sobirania" jurídica als estats, sinó perquè ha estat capaç d'allunyar de la vida productiva i laboral, i de l'àmbit de la participació i la confrontació política, totes les decisions fonamentals que concerneixen la vida i la mort del capital: la política productiva i monetària, la regulació del sistema financer, del comerç exterior o de l'arquitectura pressupostària dels estats, per exemple.

Aquest procés ha arribat al seu paroxisme en el moment d'aquesta crisi terminal del capitalisme: la unió europea ha servit per a tancar en una habitació cuirassada la reproducció assistida del capital, per a blindar i protegir les intervencions a cor obert (sota forma de rescats, voladures controlades i estratègies de maneig polític del deute) amb que se segueix intentant suturar les seves contradiccions i ressuscitar al monstre ferit.

En el cas dels països "intervinguts", aquest procés ha assolit que l'acció governamental aparegui davant l'opinió pública com poc més que una agència de comunicació per als programes econòmics i socials que, elaborats en altra part, se'ls transmet verticalment, i que cauen sobre aquells que els sofreixen amb la inevitable necessitat d'una destinació convenientment despolititzada. Però no es tracta simplement de la substitució d'un subjecte polític per un altre. Ambdós es relleven per a servir al mateix procés, que es fa més poderós, menys visible, més impune i fantasmagòric al dissimular-se en la seva aparent contraposició.

És una cosa semblant al mite de Giges, que explica Glaucón en la República: Giges va trobar un anell que li permetia tornar-se invisible, i que va utilitzar per a dissimular la violència requerida per a matar al rei, seduir a la reina i fer-se impunement amb el poder. De manera semblant, la unió europea no és un subjecte jurídic contraposat als estats, sinó un procés que dilueix en la seva capacitat d'ocultar una altra capacitat, la capacitat bàsica de qualsevol democràcia: aquella d'establir temps, horitzons i prioritats, de decidir sobre el que li és comú, o, per usar la terminologia de Schmitt, de nomenar i fer-se càrrec de la seva pròpia situació.

En aquest xoc de dues capacitats, dos processos, dues potències, l'enfrontament no és entre la unió europea i els estats (i Tsipras va demostrar la seva vàlua fa uns mesos al no renunciar, malgrat les crítiques, a la batalla de l'euro: la fortalesa a assetjar, a conquistar, a socialitzar, és el Banc Central Europeu, és la suma de contradiccions que es fa invisible darrere del seu vel de necessitat i ignorància).

L'enfrontament és entre la seva operació conjunta per al salvatatge del capitalisme i la democràcia incipient que la resisteix: el que una allunya i dissimula fins a fer intransitiu, l'altra profana i acosta, socialitza, anhela posar en comuna. Per això la norma estatal té cada vegada més problemes per a assentar-se, i per això els estats han de fer ús de mecanismes semi-excepcionals cada vegada més brutals per a bregar amb una realitat social que se'ls escapa: la realitat repel•leix la norma que l'assetja, la desborda, l'amenaça, i la norma només és capaç de drenar aquesta pèrdua amb dosi cada vegada majors de violència.

El resultat d'aquest conflicte és que vivim una realitat escindida, sagnant, afectada per una paradoxa insuportable: les poblacions del sud d'Europa sofreixen una violència cada vegada major exercida legalment en el seu propi nom. Aparentant la seva incapacitat de triar, els estats s'acarnissen contra els ciutadans al•legant que ells "només obeeixen ordres", al mateix temps que s'escuden en la ficció representativa per a reivindicar la legitimitat atorgada per les urnes.

Poc importa que aquesta legitimitat abasti mínims que resultaven gairebé impossibles d'imaginar fa només uns mesos. Segons les últimes enquestes, la suma de vots entre el PP i el PSOE en les eleccions generals suposaria poc més de la meitat del vot vàlid emès, el que en un escenari de participació mitjana els atorgaria més o menys el vot d'un de cada tres espanyols amb dret a sufragi, comparat amb un 64% en 2008. Saben que seguiran caient, saben que estan fent saltar per l'aire el precari pacte social de la transició, i que el seu poder reposa sobre una base cada vegada més fràgil. No importa, perquè per a això serveix la ficció representativa: la suma de PP i PSOE concentra la major dosi de poder institucional de la història recent. Seguiran fent el mateix mentre no tinguin davant una força major i contrària, disposada a neutralitzar-los i a ocupar d'altra manera el mateix espai que ara governen amb la impunitat d'un dèspota.

El problema és simple: ja no hi ha un dintre i un fora, sinó fronts en els quals han de xocar les dues forces, fronts que avancen o retrocedeixen en funció dels espais i els processos que es controlen, que cadascú s'apropia i posa a treballar a favor seu. Des d'aquesta perspectiva, la situació és desoladora: Europa és ara mateix un camp de batalla en el qual la democràcia no controla més que la seva pròpia rereguarda. Per això és urgent multiplicar l'expropiació d'aquests espais.

Part d'aquesta estratègia consisteix a recuperar la distinció entre la democràcia, entesa com força de resistència i construcció popular, i les eleccions, com mer mecanisme estatal per a la selecció de dirigents.

Qualsevol opció de supervivència passa per democratitzar les eleccions: per desmitificar-les, arravassar-los la seva condició normal, bloquejar la reproducció de la ficció representativa i obrir així els aparells del poder estatal a un procés de democratització real. No es tracta simplement de plantejar la presa "del poder" perquè el poder no es pren, sinó que s'exerceix sempre de manera complexa i sinuosa, mai en línia recta i d'una sola vegada.

Les institucions no poden aparèixer com una finalitat política en si mateixa, ni com un mitjà per a poder assolir després una altra cosa (ja sabem què sol fer l'Estat amb aquests horitzons temporals: devorar-los a mossegades com Saturn als seus fills). Però cada vegada sembla més clar que negar la necessitat de lluitar pels espais institucionals és resignar-se per endavant a la derrota. També és seguir, paradoxalment, sota l'encís del culte al sobirà: en la figura de l'ànima bella que ho nega des de fora, l'Estat es manté viu com aquest altre que, igual que el fantasma de Hamlet, no deixa d'aparèixer.

És votar la solució per al problema? Per descomptat que no. En el seu cèlebre tractat sobre la desobediència civil, Thoreau deia que "votar pel que és just equival a no fer res a favor seu". Però avui dia es tracta d'una falsa alternativa, perquè cal construir les dues coses: un poder popular real que resisteixi i persisteixi en la tasca d'hegemonitzar una nova gramàtica democràtica i també una eina electoral que pugui usar aquesta gramàtica com ariet, que pugui llençar la porta de la fortalesa des de dintre i facilitar el trànsit de la resistència a una construcció democràtica autònoma i real.

De Syriza a les CUP, diversos experiments intenten demostrar que hi ha formes de conjugar plànols d'articulació distints, de fer-los complementaris, encara que no es tingui per endavant les respostes per al que vagi a succeir després (i tal vegada, precisament per això). És possible que algun d'aquests experiments fracassi, o que no existeixi a dia d'avui l'eina per a estendre'ls a altres llocs, o que els esforços per a assolir-lo no donin resultat. Però és un camí a seguir.

Deia Thoreau en aquest mateix assaig: "Totes les màquines provoquen fricció (…) però quan la fricció es converteix en màquina, i l'opressió i el robatori s'organitzen, jo dic: acabem amb aquesta màquina, no la tinguem ni un minut més"

"Let us not have such machine any longer". Enfront de la fricció insuportable del sobirà, no hi ha més armes que la capacitat democràtica: lluitar en diversos llocs alhora, unir diferents punts en una mateixa línia de resistència.

** Pablo Bustinduy és un filòsof i escriptor madrileny. Article publicat al web Madrilonia.*

L' ALTRA REALITAT

Ni dictadura, ni dictatova

Pepe Berlanga

La dictadura és aquella forma de govern en la qual el poder es reuneix entorn de la figura d'un sol individu (dictador) o una junta militar composta per diversos dictadors, generalment mitjançant un govern de facto, exercitant capritxosament el caudillatge en benefici de la minoria que li dóna suport. No obstant això, alguns dictadors també van arribar el poder sent triats en votacions populars.
D'altra banda els totalitarismes són ideologies, moviments i règims polítics on la llibertat està seriosament limitada. Aquest totalitarisme no és simplement una forma de governar, és una forma d'organització de les persones que exerceixen el poder, que es caracteritza igual que l'autoritarisme en la falta de reconeixement de la llibertat i els drets, tant individuals com col•lectius.
He volgut evocar i portar a col•lació aquestes definicions per a reflexionar sobre unes actuacions que amb matxacona reiteració intenten instal•lar-se per a perdurar en la nostra organització. És a dir, diferents formes d'entendre l'activitat anarcosindicalista es troben enfrontades i alguns estan aprofitant l'oportunitat per a crear conflictes interns, els quals són fomentats i utilitzats com arma per a desqualificar al contrari.
La tàctica utilitzada és simple, la immutable desautorització i una rutina de desvergonyiments reservats a l'imaginari oponent, parant esment tan sol a la realitat que els interessa, torpedejant qualsevol possibilitat d'enteniment o consens.
Aquesta intencionalitat, exacerbada per mentiders compulsius, xoca frontalment amb els principis fundacionals de la CGT, una Organització que pretén ser oberta a tots els treballadors i amb capacitat de promoure la participació constructiva, on la persona sigui el factor determinant per a desenvolupar la nostra acció sindical i social.
Només aconseguirem dominar aquests intents per anul•lar el sindicat fomentant la participació dels treballadors i treballadores, en les assemblees i en les seccions sindicals, llocs on es prenen les decisions que fan avançar el sindicalisme combatiu que representem. Aquesta participació en la presa de decisions, sobre el camí que hem d'ocupar, és l'última frontera que ens queda per dominar, especialment si pretenem restablir un clima de respecte, tolerància i suport mutu, sense el qual difícilment arribarem a les nostres anhelades metes.
Fem oïdes sordes als cants de sirena dels pretesos anarcoides de saló, qui diuen ser els únics posseïdors de la veritat i garants de les essències, a pesar que reprodueixen esquemes organitzatius i actuacions pròpies d'estils aliens a la nostra tradició i que gens han d'envejar a les estructures que combatem.
Per això, hem d'apartar del nostre costat pràctiques més pròpies d'aquestes maneres que divulgàvem a l'inici d'aquesta columna, recuperem aquells característics crits de rebel•lia que tant ens van identificar en l'època de la transició: DICTADURA, NI LA DEL PROLETARIAT.

En defensa dels drets dels usuaris i treballadors de la sanitat catalana

Coordinadora Laboral de Centres Sanitaris de Catalunya

Es de públic coneixement que estem travessant temps molt difícils, amb especial repercussió en el que, fins ara, es coneixia com estat del benestar. Aquesta repercussió ha consistit en retallades que afecten principalment els serveis socials, l'educació i la sanitat.
En el sector sanitari les retallades posen en perill la continuïtat d'una assistència sanitària que fins ara era un dels baluards de la nostra societat i que està considerada entre les millors del mon. Exigim al govern que prioritzi amb urgència el finançament sanitari perquè el deteriorament de l'assistència tindrà repercussions greus sobre la salut pública. Des de la coordinadora de centres sanitaris de Catalunya fem una crida als treballadors i als usuaris per defensar una sanitat pública, gratuïta en el moment de la seva prestació, i universal.
Demanem als gestors i als polítics responsabilitat i compromís envers la ciutadania. Ni els usuaris ni els treballadors han de patir les conseqüències de la mala gestió. Abans de retallar s'han de depurar responsabilitats per la mala gestió, eliminar les bosses d'ineficàcia i aprimar el nombre d'alts càrrecs i els seus salaris. Cal que es facin públics els salaris i els incentius, així com les indemnitzacions que reben quan cessen, dels responsables i gestors del sistema públic sanitari. Si cobren diners públics, pagats de les nostres butxaques, es de justícia que sapiguem quant els paguem i a canvi de que.
Per la defensa d'una sanitat pública i de qualitat també es necessari defensar el manteniment dels recursos, tant materials com humans, i per tant els drets sociolaborals dels treballadors, i les ratios d'assistència. No acceptarem cap pèrdua de drets ni de llocs de feina i així com demanem responsabilitat als polítics també ho fem amb els interlocutors socials per que no signin cap retallada que lesioni la qualitat del servei públic ni els drets dels treballadors. En aquest capítol també ens oposem als tancaments de llits, de quiròfans i de centres d'assistència, que allarguen les llistes d'espera i deixen una part de la població en precari.
Com usuaris i com treballadors tenim dret a saber com s'administren els diners de la sanitat. Sabem que molts centres amaguen les comptes o no les entreguen als representants socials. Exigim que es facin públics tots els comptes d'explotació i els balanços comptables dels centres que ofereixen assistència pública; i que es puguin contrastar amb el registre de la seva activitat.
Durant els últims anys hem assistit a la privatització de la gestió de molts centres, i d'una part dels serveis de suport de la sanitat (manteniment, bugaderia, cuines, magatzems, esterilització...). Considerem que aquestes pràctiques han contribuït a encarir la sanitat pública i creiem necessari que cessin.
Defensem una sanitat pública gratuïta en el moment de la seva prestació, i per tant estem en contra del copagament i del cobrament del €uro per recepta. L'argument de que així es disminuirà la despesa farmacèutica es fal•laç; un fàrmac és prescrit per un facultatiu sota el seu criteri professional per tractar una malaltia quan ho considera necessari, i cobrar per recepta és gravar la malaltia, especialment a la gent gran o amb rendes limitades, i fins i tot posar en perill els tractaments si, per problemes econòmics, els malalts no adquireixen tots els fàrmacs prescrits. El que cal per disminuir la despesa farmacèutica, és racionalitzar l'ús dels medicaments i evitar un excés de medicalització, que a més de no ser útil ni necessària, sols afavoreix els interessos de les grans empreses farmacèutiques.
Per últim volem fer públic el nostre propòsit d'iniciar accions conjuntes en oposició a les retallades. Convidem a tots els treballadors del sector sanitari i a tots els usuaris a participar amb nosaltres en la defensa del sistema sanitari. Com treballadors, com usuaris i com ciutadans no podem tolerar que es posi en perill un dret d'aquesta envergadura.
En aquest sentit, els comitès d'empresa de 37 hospitals, reunits el 23 de gener a Barcelona, vam acordar portar a terme acordar accions conjuntes per fer front a la nova tongada de retallades que té previst aprovar el govern de la Generalitat de Catalunya.

Si ens roben la sanitat, ens roben la vida

Plataforma pel Dret a la Salut, Barcelona

Volem un servei de salut públic, d'accés universal, igual per a totes les persones.
Volem un servei de salut públic eficient, de qualitat i segur, resolutiu, sense esperes evitables.
Això significa:
- No aplicació del real decret 16/2012, sobre mesures sanitàries, que:
Acaba amb el Servei Nacional de Salut igual per a tothom.
Retalla indiscriminadament les prestacions sanitàries.
Imposa el repagament de medicament i serveis.
Discrimina a col•lectius, essent els més perjudicats les persones amb malalties cròniques, la gent gran, les persones immigrades i les de menors recursos econòmics.
- Aturada i reversió del procés privatitzador de la sanitat catalana:
No externalització o concert de serveis.
No fragmentació de l'Institut Català de la Salut.
No copagaments, retallades pressupostàries: disminució de personal i prestacions i augment de llistes d'espera.
No foment de pòlisses de serveis de salut complementaris.
No a l'euro per recepta, perquè és una taxa injusta i il•legal.
- Participació democràtica de les persones treballadores i usuàries en la planificació i control dels SNS, per:
Establir prioritats i necessitats territorials.
Garantir l'eficiència social.
Evitar la corrupció i la manca d'equitat i transparència en la distribució pressupostària.
- Augment del pressupost i els recursos per a l'atenció primària i la salut comunitària:
El SNS ha de promoure una sanitat més humana, personalitzada, preventiva, promotora de la salut i sostenible.
- Destinació de la despesa en salut necessària per a garantir la sostenibilitat i la qualitat del SNS.
- Política de gestió i control públic de proves diagnòstiques, tractaments i medicaments basada en el coneixement dels professionals de salut i no en els interessos especulatius empresarials.
En resum, volem un autèntic Servei Nacional de Salut (SNS), finançat amb impostos proporcionals a la riquesa, no classista, no sexista, i no racista.

Mariano Rajoy al capdavant del govern zombi

Madrilonia
http://madrilonia.org/

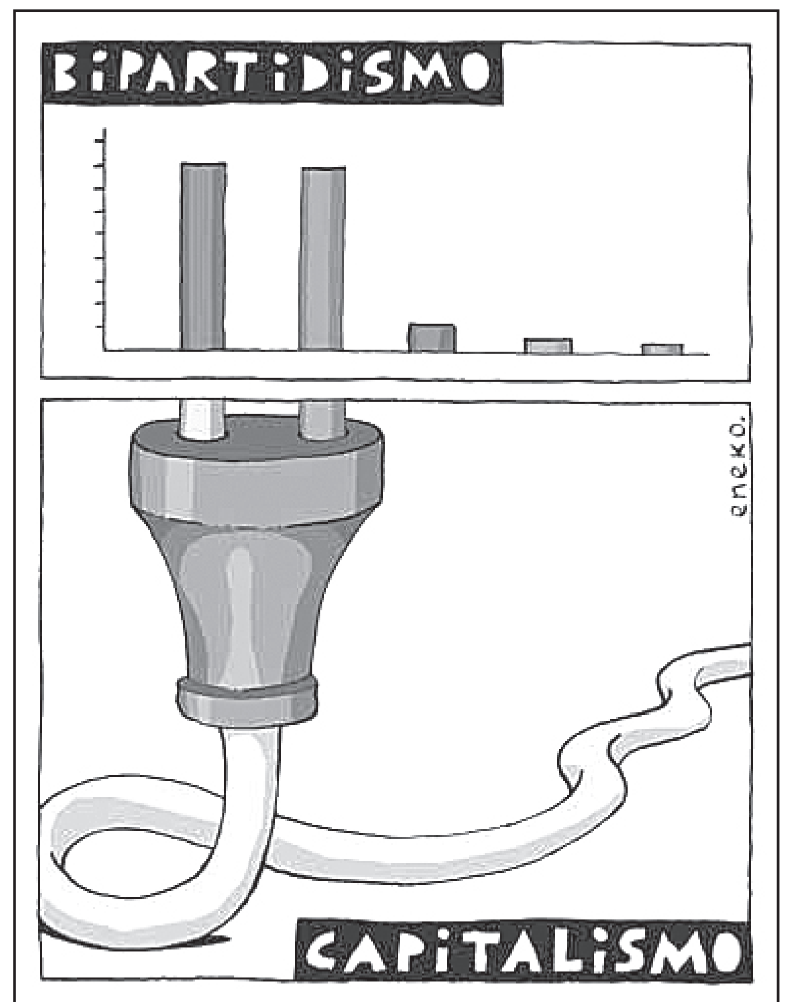

Rajoy ha mort perquè el projecte polític del seu partit ha acabat. Diguem alt i clar que el Partit Popular (com abans el govern de Zapatero) no té projecte polític per a sortir de la crisi i ha funcionat, de facto, com un govern tecnòcrata teledirigit per la Troica, que té tan poc interès a resoldre la crisi com idees sobre com fer-lo (aquí tenim a Alemanya en recessió: el motor d'Europa perd carburant).
Resultava més que probable que les polítiques d'austeritat solament aprofundirien la crisi. La majoria vèiem que salvar als bancs, desregular el mercat de treball, privatitzar els serveis públics, eliminar drets a la població immigrant, destinar l'educació superior a qui pugui pagar-la, permetre l'expulsió de la gent de les seves llars, fer megacasinos, vendre els nostres recursos naturals, afavorir l'especulació i fer creu i ratlla amb els responsables de la crisi no era la millor manera d'abordar l'assumpte.
La veritat és que, un any després, el govern no té altres idees i els successius pactes d'Estat sobre l'estafa de les preferents, la paralització dels desnonaments, o l'ocupació que vindrà, etc., no són més que pegats de cara a la galeria. Però en les últimes setmanes la descomposició del règim institucional ha avançat fins a deixar-lo en estat de coma. La trama "Bárcenas" ha tret a la llum els mecanismes de finançament del Partit Popular: la vinculació entre grans empreses immobiliàries, mitjans de comunicació i finançament irregular dels partits. Les notícies de sobresous a la cúpula del partit i al mateix president, Mariano Rajoy, han matat al govern.
No obstant això, avui, ahir, demà al matí, el mort segueix aquí. Els morts segueixen aquí. Surten per la tele, diuen que tot és legal, regnen, imposen, roben, destrueixen. Els morts no estan morts. Mariano Rajoy és, llavors, el cap visible d'un apocalipsi zombi. Però al contrari que en les pel•lícules de zombis, on els zombis són majoria i la humanitat una anècdota, en aquest cas, els zombis són molt pocs, però de bon tros poder i la humanitat som moltíssima més gent, però amb un poder molt menor.
I el problema que abordem és: com s'acaba amb un govern zombi? Com es tomben les institucions zombis i es construeix un govern des de la humanitat? Sabem que són zombis perquè s'alimenten del cos i el cervell col•lectiu per a seguir subsistint. Sabem que són zombis perquè la seva fi no serà natural, sinó que caldrà provocar-la.
L'apocalipsi zombi no és un escenari agradable, el bloqueig institucional tampoc. No és fàcil sobreposar-se a la col•lecció quotidiana de desnonaments, acomiadaments i baixades de sou, xerrades amb gent que ha d'anar-se del país, jubilacions incertes, pors múltiples. No és fàcil animar-se davant la impunitat del poder.
És normal que creixi la desesperació, és normal que ens deixem menjar, és normal que acceptem salvadors que ens prometin "regeneració democràtica" des dels mateixos llocs que han provocat l'Apocalipsi. És normal, però no és la solució, sinó la perpetuació de la mort i la misèria.
La sortida està a reconèixer que podem. Que som capaces de tombar-lo. Que podem fer-lo perquè ho hem fet altres vegades (ho vam fer amb Aznar quan ens va ficar en la Guerra de L'Iraq i ho vam fer amb Zapatero quan va quedar clar el seu paper en la bombolla immobiliària i la crisi econòmica).
Els obliguem a anar-se prenent el carrer, prenent els espais de comunicació, teixint xarxes. Ocupant places, parant desnonaments, tancant-nos en hospitals i escoles, fent vagues. Vam ser nosaltres qui ho vam fer. No van ser herois aliens, ni estrelles mediàtiques.
La democràcia i la justícia… Som nosaltres, la gent comuna.
Solament el poble sala al poble.
Som els de baix i anem a per els de dalt.

Conveni de banca: dos anys sense pujada i el que ens espera

FESIBAC-CGT

El conveni de banca vigent des de l'any 2011 al 2014, no es pot explicar fora del context general de la crisi i més concretament de la crisi financera espanyola, de molt especial calat, ja que sense cap dubte en els bancs i caixes espanyoles s'està vivint una reestructuració forçosa, motivada per l'acompliment d'un sistema financer que durant tota una dècada va apostar per la bombolla immobiliària, el crèdit, l'apalancament de les seves finances i un afany pel benefici fàcil que ha derivat en la fallida de moltes entitats i una debilitat financera sense límits, que avui necessita de l'assistència de l'estat per al seu salvament.
Seran doncs els ciutadans de l'estat espanyol i els empleats de la banca les víctimes de totes aquestes preses, en forma de deute sobirà i acomiadaments massius.
Assistim a una reestructuració global de les entitats que no sembla tenir límits i que en el plànol intern del sector té com eix l'acomiadament massiu i la reestructuració salvatge de les plantilles.
Després d'enterrar prop de 150.000 milions de diners públics (ajudes del FROB i de Brussel•les), mes la creació del banc dolent i els EPA (Esquemes de Protecció d'Actius en les subhastes de les caixes nacionalitzades) les reestructuracions salvatges estan en el seu moment àlgid, i seguiran durant tot l'any 2013, fins que el sector quedi reestructurat en poder d'un màxim de 10 grans entitats, que seguiran dominant l'economia espanyola i provocant un autèntic robatori social: salvar als bancs a costa de la societat.
La congelació salarial dels anys 2011 i 2012, amb una inflació per sobre del 6% en aquests 2 anys i les escasses pujades pactades per als anys 2013 i 2014 (1.25% i 1.50% respectivament), no es deuen a cap pacte entre la patronal de banca (AEB) i els sindicats CCOO i UGT per a mantenir l'ocupació, com ho demostren les xifres de pèrdues de llocs de treball en el sector financer. Són la imposició pura i dura d'una patronal que ens trasllada en forma d'acomiadaments, la seva necessitat de seguir mantenint la seva taxa de benefici a costa de la nostra ocupació.
El sector financer ha perdut 35.000 ocupacions en 4 anys i s'esperen altres 20.000 ocupacions en el que queda de reestructuració. Els salaris han romàs congelats i les condicions laborals han retrocedit de manera generalitzada, fins a convertir el lloc de treball en un bé escàs i jornades de 10 hores en molts casos.
Els sindicats majoritaris del sector acostumats al pacte social de les passades dècades, no comprenen la veritable dimensió d'aquest canvi sistèmic en l'economia mundial, que amenaça amb dur-se per davant un estat del benestar, inclòs el dret al treball, i persisteixen -en un marc de debilitat-, en les seves polítiques de draps calents, acords d'Acomiadaments Col•lectius (el mal menor segons la seva filosofia) que després de la tempesta dibuixen un panorama desolador i un nou estadi del capitalisme, que serà francament difícil revertir.
La bancocràcia (el govern dels poders econòmics en l'ombra), després d'haver provocat la major crisi de la història econòmica mundial, amenaça amb tornar pels seus furs, reforçada, després del salvament de les seves finances amb els diners públics, i no podem esperar de les seves polítiques econòmiques, altra cosa que el benefici desmesurat, a costa de l'empobriment generalitzat de la població.

Els Pressupostos Generals de l'Estat 2013 consoliden la fractura social

SP Comitè Confederal CGT

El govern segueix burlant-se de la intel•ligència de la població, especialment de la classe treballadora i els col•lectius més desfavorits, s'ha tornat a riure del poble, de les regles democràtiques i de les necessitats de les persones, aprovant uns PGE per a l'any 2013 que només afavoreixen als mercats, són lleials al pagament del deute il•legítim com ens dicta la banca alemanya i provoquen noves retallades en totes les despeses socials que tinguin a veure amb el benestar de la majoria social.
Per a la CGT els PGE 2013 serveixen per a continuar beneficiant als culpables de la crisi i castigar a la majoria social, són uns pressupostos que marquen unes línies que perjudiquen directament als i les treballadores i la població més empobrida, impliquen més retallades, més atur, més precarietat, més misèria, i ens condueixen directament a una situació de semiesclavatge..
Aquests PGE i les seves directrius, que incrementaran la precarietat, la pobresa i l'exclusió social, defineixen les condicions de vida i treball de la majoria social. Per altra banda, una minoria, els banquers, rentistes, consellers, accionistes de grans empreses i corporacions, executius i polítics, constitueixen l'altre pol social on la seva identitat és un major enriquiment material de diners, béns i serveis.
Les rendes salarials estan caient gairebé un 30% des de l'inici de la crisi, els salaris de les i els empleats públics i pensionistes perden poder adquisitiu, l'atur segueix creixent per sobre del 25% de la població activa, la riquesa s'acumula en les grans fortunes financeres i empresarials...
Així les coses, els PGE per a 2013 falsegen les costes i es fonamenten en unes previsions d'ingressos absolutament irreals, una estimació de creixement fal•laç del -0,5% mentre el FMI ho estima en el -1,3%, per tant el govern espanyuol seguirà aplicant noves retallades per a plantar cara a les condicions que ens imposa la Troica (FMI, BCE, UE).
Les polítiques conjunturals implementades en els anys de la "crisi" bé en els PGE 2010, 2011, 2012 i 2013, així com en els decretazos contra els serveis públics, la sanitat, educació, mercat de treball, infraestructures-mobilitat, reforma laboral, la reforma constitucional de l'article 135 i lleis orgàniques com la Llei d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera 2/2012, de 27 d'abril, han passat a formar part de l'estructura social i política.

BREU ANÀLISI DELS PGE 2013

- Pensions

Aquest apartat representa una de les majors mentides que el govern intenta disfressar ens l'opinió pública.
Les pensions van ser congelades pel govern Zapatero, van pujar un 1% amb el Govern Rajoy (2012) i se'ls tornarà a pujar en el 2013 altre 1%.
La burla de la Llei de la Seguretat Social per part d'ambdós governs (PSOE/PP), que obliga a revaloritzar les pensions en funció de l'IPC, amb una inflació a setembre 2012 del 3,5%, ha dut i durà a un empobriment encara major d'aquests gairebé 9 milions de persones.
Gastem mensualment en pensions uns 7.500 milions d'euros, el que suposen aproximadament 90.000 milions d'euros a l'any. Si les pensions pugessin el 3,5%, la despesa extra pressupostada hauria d'acostar-se a 3.150 milions d'euros, una xifra que suposa el 72% dels 4.375 milions d'euros del nou esforç fiscal demanat a tota la població per a 2013. Però si només puja el 1%, la xifra es redueix a 900 milions d'euros.
Aprofitant-se que la inflació del 3,5% és molt alta, el Govern aprofita aquesta conjuntura per a no actualitzar les pensions, obeint a més les instruccions de la UE quan s'accedeixi al rescat.
Si bé, s'ha previst un increment de la partida de pensions de 4.372,96 milions d'euros (un 4,36% superior a la pressupostada en el 2012), aquesta quantitat és insuficient per a plantar cara a l'exigència legal de revaloritzar les pensions conforme a la inflació, l'evolució a l'alça del nombre de pensionistes i la pensió mitja del sistema.
Per altra banda, el Govern traurà una mica més 3.000 milions de la 'guardiola' de les pensions, el que pot implicar posar en perill el futur del sistema públic de pensions.
Així mateix, el govern ha promès reduir les cotitzacions de les empreses tan prompte com els sigui possible, el que suposa una amenaça més per al Sistema Públic de Pensions.
Convé recordar que les persones pensionistes ja paguen els medicaments, pel que realment, assistim a un descens de les pensions que es perceben.

- Reduir el dèficit. Pagament del deute

Amb l'objectiu de reduir el dèficit (mandat constitucional, art. 135 i la seva llei de desenvolupament 2/2012 d'Estabilitat Pressupostària i

Estabilitat Financera), el Govern ha elevat en 10.000 milions la partida per al pagament del deute que fregarà així els 40.000 milions d'euros
Aquests 10.000 milions són només l'increment dels interessos, el que ve a significar que la retallada de la despesa pública de sanitat i educació dels dos decretazos del PP, que ascendeixen a 10.000 milions, es destinen íntegrament per a pagar interessos a banquers i prestadors, d'un deute il•legítim. El pagament d'interessos del deute representa la total submissió a les imposicions dels mercats en un clar signe de pèrdua de sobirania com país.
El "deute públic" continuarà el seu creixement fins a arribar al 90% del PIB, el que implicarà molts més retallades per a reduir el dèficit i per tant, més atur, major desigualtat i exclusió, més tancament d'empreses, menors recursos per a la inversió pública.
Cal saber que la partida dels interessos del deute supera ja les despeses de personal de totes les administracions públiques (40.000 milions d'euros).
La única partida significativa de la despesa que més puja és la despesa els interessos del deute, més d'un 33% per sobre de 2012, el que suposa gairebé un 4% del PIB, en una senda que es farà explosiva si no canvia el cicle. El volum de deute s'acostarà al 100% del PIB, després del còmput del rescat bancari i el possible rescat sobirà.
Els Pressupostos de l'any imposen a les Comunitats Autònomes un topall de dèficit d'un 0,7 per a 2013, el que implica augmentar les retallades, les polítiques d'ajustament, els Ets i els consegüents acomiadaments.
A pesar de totes les retallades i el sofriment que ocasionen, el dèficit segueix sense reduir-se fins als nivells que imposa Europa com a conseqüència dels ingents interessos que estem pagant als usureros mercats i que contribueixen a l'augment del mateix dèficit.

- Les i els empleats públics

Els i les funcionàries tindran altre any més el sou congelat després de moltes altres retallades en el sou i l'eliminació de la paga extraordinària, el que significa un nou atac al dret de negociació col•lectiva.
L'Estat tindrà un 2,2% menys de funcionaris mentre que es mantindrà el nombre d'alts càrrecs. Això significa que la retallada i l'austeritat recauen en la part més feble mantenint sense tocar la part d'on més quantitat es podia reduir i d'on menys s'afectaria l'eficiència del servei.
Igualment es congela l'oferta d'ocupació pública el que disminueix les plantilles i comporta un increment del nombre d'aturats a més de la qualitat dels serveis públics.
En termes d'ocupació i en conseqüència, de pèrdua de qualitat i quantitat del públic, del comú, s'estima que han desaparegut milers d'ocupacions en el sector públic i la projecció és d'acostar-se als 300.000 acomiadaments, per diverses vies: no reposició de la taxa vegetativa de les baixes, privatització d'empreses públiques (RRTTVV autonòmiques, RENFE-ADIF, etc.), acomiadaments massius (ERO) del personal laboral en totes les Administracions...
En termes de rendes salarials, les pèrdues de tot el sector públic s'acosten al 30%, des de la baixada de salaris pel govern Zapatero del 5%.
Hi ha un nou atac als serveis públics que sustenten drets fonamentals com l'Ensenyament i Sanitat universals i gratuïtes. Al desplaçar a les CCAA bona part de l'ajustament que recullen

els PGE 2013, suposarà, sens dubte, que els serveis públics d'Educació Sanitat i Polítiques Socials, siguin els protagonistes de les noves retallades que impactaran molt negativament sobre les condicions de vida de la població.

- Reforma fiscal

Hi ha una renúncia expressa a l'increment dels ingressos. El creixement net dels ingressos de la AGE (sense incloure la Seguretat Social) de 3.123 milions d'euros es recolza gairebé en la seva totalitat per l'IVA (+6.364 milions d'euros), però tot just serveix per a compensar la caiguda d'altres ingressos que podrien guardar relació amb l'anomenada amnistia fiscal, ètica i políticament rebutjable.
No hi ha cap proposta de reforma fiscal justa i progressiva que lluiti contra el frau, sense amnisties fiscals i que aposti per una fiscalitat progressiva perquè paguin més qui més tenen i tots aquests ingressos es dediquin a la creació d'ocupació en un nou model productiu.

- Retallades

La inversió de l'Estat cau el 24,7%.
Les prestacions per atur disminueixen un 6,3% pel que fa a 2012. El Govern espera que les retallades en protecció per atur comencin a notar-se el 2013. S'ha pressupostat, en total, 26.993,7 milions, dels quals 26.696 milions corresponen al pagament de prestacions i subsidis.
El Govern, tot i que no hi havia prevista cap altra pròrroga del Pla Prepara en els PGE, finalment manté l'ajuda dels 400 euros per als desocupats de llarga durada. La retallada mitja en els ministeris és del 8,9% i en alguns, com el d'Agricultura, arriba fins al 30% o al 20% en el cas de Foment.
La retallada en Educació és del 12,3% respecte a l'any anterior i un 82% en relació amb 2008. En el seu conjunt, la despesa educativa s'ha reduït gairebé en un terç en els dos últims anys (31%), passant de 2.843 milions d'euros el 2011 a 2.219 el 2012 i a 1.944 el 2013. La pitjor part de la baixada de 2012 a 2013 se l'emporten els programes d'educació compensatòria, destinada als alumnes amb dificultats: aquesta partida perd 116,5 milions, és a dir, un 68%, fins a quedar-se en 53 milions. El Govern ven com gran gest que pugen les beques, però aquesta pujada és ridícula, solament 23 milions d'euros. En realitat pugen algunes beques i la despesa total en beques i ajudes es redueix un 3,8%, atès que la pujada es produeix només en la partida per a les beques universitàries i no universitàries de caràcter general i la compensació a les Universitats per becaris exempts del seu pagament. Tot com sempre, una farsa per a mentir sobre la realitat.
La retallada en Cultura és d'un 19,6% i un 40% respecte a 2008. Hi ha una reducció del 22,9% en l'àrea de museus, el 22,6% en el Fons de Cinematografia, el 23,7% en música i dansa, el 22,2% en biblioteques i el 22,5% en arxius i el teatre perd el 16,2%.
En Infraestructures suposa una retallada del 15% però un 60% respecte a 2008. Com sabem, les infraestructures que van ser acaronades durant els anys de creixement i desenvolupament arribant a ser el seu motor, han vist reduït el seu pressupost fins a 9.607,90 milions d'euros. La major retallada se centra en els ferrocarrils, un 26%, encara que també afecta a les carreteres, els ports i els aeroports.
En Sanitat la mossegada és del 22,6%, la partida més afectada per les tisores.
El Ministeri de Defensa es retalla un 6%; la Casa Real un 4% i el Ministeri d'Economia i el de Presidència pugen el seu pressupost.
Els Ajuntaments tindran un 40% menys per a finançar els serveis socials, passant d'uns 50 milions a 30 milions, és a dir, 40,9% de reducció. Aquesta ajudes es destinen als col•lectius socials més desfavorits amb el que les retallades són brutals contra aquests col•lectius que estan en la pobresa.
Es redueix l'ajuda de Cooperació per a Desenvolupament que dedica el Ministeri d'Afers Exteriors, un total de 523,37 milions d'euros, el que suposa un descens del 23,4% en comparació dels 683 milions de l'any anterior, any que ja va sofrir una retallada del 46,7%. Mentre, augmenta en 2,86 milions d'euros el pressupost destinat a l'acció exterior de l'Estat és a dir, la despesa en ambaixades i consulats, puja lleugerament.
La retallada mitja per a Indústria i Energia és del 13% el que converteix en una fal•làcia que aquest Ministeri pugui augmentar el pes d'una indústria forta, potent i competitiva i generadora d'ocupació.
La retallada en L'Agència Tributària és d'un 7,7% per tant hi haurà menys diners per a combatre el frau fiscal i l'economia submergida.

- Reformes

Hem patit 43 lleis o reformes al llarg de l'últim trimestre 2012 i primer trimestre 2013, el Govern ha anunciat (per mandat europeu) entre altres, la reforma de les pensions i planteja altres de tall ideològic com la reforma del sistema educatiu, la reforma de la llei de l'avortament o la reforma del codi penal.
Tot aquest paquet de Reformes provoca una clara reculada per al conjunt de la població, perfila un major sofriment per a les capes més desprotegides del poble, configura i aprofundeix en un model social, econòmic i polític neoliberal, conservador i ultramontà.
La Reforma de les Pensions suposarà dues coses terribles i dramàtiques per a la immensa majoria social: s'enduriran els requisits per a sortir anticipadament del mercat de treball tant en l'edat, com en els coeficients "penalitzadors" per anticipar la sortida i, en segon lloc, que s'ampliarà el període de càlcul fins a acostar-lo a tota la vida laboral de cotització. Tot el contrari al que es necessita: sortir amb edats el més properes als 60 anys, en la forqueta dels 55 als 60; sortir amb pensions suficients, que en cap cas puguin estar per sota dels 1.200 € i que entrin en el mercat de treball els joves amb una taxa d'atur del 54%.
L'altra reforma anunciada, té a veure amb el Mercat de Treball, en el seu doble vessant, en l'Ocupació i en les Condicions de Treball, és a dir, el RD sobre Acomiadaments Col•lectius (Reglament) i la Negociació Col•lectiva.

Per la seva banda, la Reforma Laboral en vigor, afavoreix l'acomiadament, està provocant més atur, no crea ocupació, i per tant, fomenta la pèrdua massiva de cotitzadors, el que produeix una disminució d'ingressos i genera un greu perjudici al Sistema de Seguretat Social.

ALGUNES CONCLUSIONS DRAMÀTIQUES:

La situació ja no és conjuntural sinó estructural: en el període 1994/2007, de creixement econòmic, la pobresa no es redueix, no es consolida la protecció social i la inversió en despesa social sobre el PIB, no augmenta, generant-se un diferencial de més de 5 punts amb la mitjana de la UE-15 .
Avui la desigualtat, la fractura social, té un caràcter estructural:
La bretxa salarial s'amplia entre els treballadors/as amb rendes més baixes, mitjanes i les altes.
La pobresa s'amplia en 3 punts, situant-nos en un 22% de la població.
L'atur afecta ja a 1 de cada quatre treballadors, augmentat fins al 14,4% el percentatge de treballadors (amb ocupació) pobres, a causa de la baixada de salaris (precarització material).
La pobresa es concentra en les llars que els seus sustentadors principals són joves i en les llars amb menors.
El matalàs familiar, ha sofert un desgast impressionant, deteriorant-se en proporcions alarmants, el "factor d'explosions socials" que la xarxa de solidaritat familiar jugava.
L'economia submergida i sobretot el frau fiscal, aguditza la crisi recaudatòria, incrementant en cascada el desmantellament de la despesa social.

Dues visions, un sol concepte: Crisi, L'Aprofitat i El Sofert

Comitè d'empresa Bocatta 2000 S.L.

Tots som coneixedors de la problemàtica actual. La tan denominada i injuriada crisi, la derivació de la qual ens porta al pensament i a intentar albirar la realitat que ens regala l'utilitzar aquesta paraula per a tot.
Després de la reforma laboral existeixen multitud de visions en relació a la crisi, almenys això és el que ens volen fer veure, però la realitat és que únicament n'existeixen dues: El que contínua en un estatus social òptim (L'Aprofitat) i el que ja no tant o fins i tot gens(El Sofert).
Per a L'Aprofitat tot és fantàstic i la seva màxima és la que el seu propi nom indica, la seva labor a partir de llavors és única i exclusivament inflar-se com si d'un gall dindi es tractés després d'actuar de forma unànim i perturbadora cap a la resta (El Sofert).
La percepció del Sofert és completament oposada, és l'empleat aturat, el temerós, el que s'ha de mossegar la llengua tots els dies per a mantenir el seu lloc, l'entremig que ha de ser mes opressiu i se sent malament per això, l'espantat treballador amb càrrecs familiars que no es pot permetre res perquè li han rebaixat el salari, l'empipat que li han augmentat la jornada i no pot queixar-se, el que es lamenta perquè li han tret no se quin plus que no sabia que podien absorbir-li, el que plora cada nit perquè no sap si a l'endemà tindrà per a menjar ni ell ni els seus fills. Anomenat Sofert, tota la nostra comprensió i recolzament en aquestes circumstàncies.
Volem expressar la nostra pròpia percepció i per a això us posem en situació. El 1986 neix una cadena d'establiments d'entrepans, Bocatta, que en l'any 2000 és absorbida pel seu principal competidor Pans & Company, la qual posteriorment s'integra en un grup d'empreses de l'empresa matriu, Agrolimen, denominat Eat Out group.
Ara que en sou coneixedors podem explicar-vos el que vénen sofrint els empleats d'aquesta empresa, la qual volen fer desaparèixer i desferse d'un conveni propi superior per a contractar treballadors a un nivell més precari, on el salari per un treball de 40 hores de dilluns a diumenge amb dos festius a la setmana en horaris nocturns no arriba a 850 euros per 12, si senyors, per 12, perquè les pagues estan prorratejades i encara així la rebaixa per a treballador d'inferior categoria.
En cap moment l'empresa ha enviat nota de les seves rebaixes salarials, per a donar exemple, però si als de baix que ja no saben com anomenar a aquest salari, on et fan un contracte de 20 hores i et diuen que et donaran hores complementàries però no et pujaran la jornada de treball per a no abonar-te la part de les pagues, i si comences a reivindicar-te et quedes sense hores complementàries amb un possible trasllat a un altre centre on no et vagi bé perquè et marxis.
Això si, si ets dels afortunats que caus bé als caps i vols marxar-te de l'empresa perquè per darrere dius el que veus però no de cara als caps, t'arreglen els papers de l'atur cometent així el consegüent frau, aprofitant-se de la tesitura en la qual ens trobem, realitzant canvis substancials disfressats de falses subrogacions, coaccionant als empleats per a rebre una nòmina i condicions menors, prometent un lloc de treball. Que, siguem realistes cap sap fins a quan serà real, ja que les promeses tots sabem que també es trenquen.
Han realitzat rebaixes salarials del 20% a múltiples treballadors/es de complements no absorbibles com dictamina clarament el conveni propi. S'han realitzat canvis de contractuals d'empreses il•legals amb reducció de salari i condicions. Continuen realitzant múltiples irregularitats després de rebre diverses diligències d'inspecció de treball. Així doncs, des d'aquí volem dur-vos a la reflexió i us sol•licitem tot el suport per a aquests treballadors/as que han vist minvats substancialment el seu salari i els seus drets d'una forma radical en qüestió de mesos.
Ja quedem molt pocs locals amb aquesta ensenya de Bocatta que l'empresa Eat Out ens anomena satèl•lits. Us demanem que mediteu quan passeu per davant d'algun centre de les múltiples marques de les quals disposen i penseu en aquestes persones que desgraciadament han estat víctimes d'aquest govern que ha posat tot el poder mal posicionat, ja que la mà opressora, si ja ho és per endavant amb ajuda, àdhuc més està fent que ens deixin sense drets i en la mes absoluta misèria amb aquests salaris precaris. Això si després anem d'ajudes solidàries als bancs d'aliments a fer-nos fotos, a repartir entrepans gratis en la Marató, fent fotos comentant que realitzaran contractacions però al seu torn acomiadant d'altra banda, però el que s'omet és la precarietat en la qual estem treballant.

Notícies sindicals

Jornades el 6, 7 i 8 de febrer a Palma contra el robatori de la banca privada

Les jornades van ser organitzades per CGT Balears en el marc de la campanya realitzada per a la CGT a nivell estatal d'informació i sensibilització sobre un dels principals trets de la crisi que estem patint la classe treballadora: l'immens robatori de recursos que està duent a terme el capital especulatiu, a través del sistema bancari privat, que actua impunement en règim de monopoli.
Enfront a tot això, la CGT vol cridar l'atenció de la necessitat peremptòria d'uns serveis financers públics, ètics, al servei dels drets de les persones i controlats democràticament, com a pedra angular de la lluita contra l'especulació capitalista, i la construcció d'una societat sense exclosos ni privilegiats.
El 6 de febrer, coincidint amb la vaga convocada a Bankia contra l'ERO per acomiadar 6000 treballadors i la reducció salarial d'entre un 30 i un 40% del salari de la plantilla (excepte els directius, és clar), es va fer una manifestació pel centre bancari de Palma. El 7 de febrer es va fer una xerrada "per uns serveis financers públics, ètics i democràtics" a l'Ateneu Popular de Palma, i el 8 de febrer una xerrada sobre banca pública a la Casa de Cultura d'Alaró.

IB3 deixa d'emetre per la vaga indefinda dels treballadors d'emissions contra l'ERO

Els treballadors de l'Àrea Tècnica d'Emissions d'IB3, la televisió pública balear, van començar el 13 de febrer una vaga indefinida, que deixa sense emissió el canal, per protestar contra l'Expedient de Regulació d'Ocupació (ERO) que l'empresa vol aplicar i que implica acomiadar quasi bé un terç de la plantilla i retallar salaris a la resta. L'ERO va ser comunicat als 39 treballadors d'emissions i no tan sols implica acomiadar-ne onze, reduint la plantilla a 28, sinó que també contempla reduir els salaris als que continuïn treballant. Per això, els empleats, que van demanar disculpes als ciutadans de les Illes Balears, començaven una vaga indefinida per tal que la direcció de la radiotelevisió autonòmica s'assegui a la taula de negociació i justifiqui les seves decisions, enlloc d'aplicar-les unilateralment.
Des del 13 de febrer la senyal d'IB3 és una imatge estàtica del final d'un programa del 2006, després que el Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears (TSJIB) cancel•lés els serveis minims decretats perquè eren abusius, i tan sols s'emeten els informatius. Els treballadors d'emissions ocupen un lloc clau en l'empresa, ja que controlen tot el material audiovisual que rep IB3, i que després destinen a les emissions televisives El 12 de febrer els empleats d'emissions van manifestar-se davant el Parlament Balear per protestar contra aquest ERO i les retallades salarials. El 20 de desembre passat, els treballadors d'IB3 ja van començar una vaga indefinida contra l'acomiadament de 34 periodistes mitjançant un altre ERO.

La CGT no s'adhereix a l'acord subscrit pels "majoritaris" per a repartir-se centenars d'alliberats a l'Administració General de l'Estat

Els aparells de CCOO, UGT, CSIF, CIG i USO es reparteixen centenars d'alliberats i 618.000 € a canvi d'acceptar l'eliminació dels òrgans de representació i de protecció de la salut i desmantellar la seva estructura sindical de base en la AGE. CGT no signa l'acord, renúncia als alliberats i les subvencions que ens poguessin correspondre i impugnarà judicialment.
El passat 12 de desembre, en un ple del sector de l'Administració General de l'Estat de CGT, després del preceptiu procés assembleari des de cadascuna de les seccions sindicals, i en relació a la "invitació" de l'Administració a adherir-nos a l'acord arribat amb CCOO, UGT, CSIF, USO i CIG ("Acord d'assignació de recursos i racionalització de les estructures de negociació i participació"), la CGT ha adoptat les següents resolucions:
1) No adherir-nos a l'acord. Des de CGT considerem que aquest acord es resumeix en l'obtenció de centenars d'alliberats per a salvaguardar les estructures burocràtiques del sindicalisme de moqueta sacrificant, en contraprestació pels favors rebuts, la capacitat d'incidència real del sindicalisme de base que es realitza diàriament en els centres de treball.
2) Renunciar, conseqüentment, a disposar d'alliberats sindicals institucionals.
3) Impugnar jurídicament l'esmentat acord en tots els aspectes que considerem lesionen greument un sindicalisme directe i de base (consideració del que és un centre de treball, la reducció en el nombre de comitès de seguretat i salut, facultat de convocar eleccions, capacitat d'autoorganització sindical…).
Aquest acord, que per a més inri va ser publicat en el BOE el dia de l'última vaga general (14 de novembre), pretén instaurar un neosindicalisme vertical on solament unes cúpules allunyades de la realitat decideixin per tots. Ens consta, en aquest aspecte, que les bases d'alguns dels sindicats signants no han estat tingudes en compte a l'hora de signar aquest acord, el que mostra una absència evident del més mínim sentit democràtic.
Amb la que està caient divendres darrere divendres, retallada darrere de retallada, mobilització darrere de mobilització, tornem a comprovar com les cúpules burocratitzades d'aquestes organitzacions solament atenen als seus interessos particulars.
El nostre sindicat i el model sindical que defensem, de baix cap amunt, ha estat contrari, en tot moment a aquest tipus d'operacions. Des de FETAP-CGT apostem per l'autoorganització i la lluita, per un sindicalisme directe, immediat i visible davant un altre sindicalisme llunyà, dòcil i instaurador d'una nova casta sindical, segons la qual el sindicalisme més "seriós" és aquell que assumeix els postulats del poder polític i econòmic.
Convidem al conjunt d'empleats públics de l'Administració General de l'Estat a fer aquest camí braç a braç amb el sindicalisme combatiu i de base.

Catalunya, primers en concursos de creditors

Catalunya va registrar el nombre més elevat de concursos de creditors en els nou primers mesos del 2012, amb 1.582 procediments, un 34% més que fa un any, segons l'estadística sobre l'efecte de la crisi que també elabora el CGPJ, que també va informar que, en l'àmbit estatal, els jutjats mercantils van obrir entre gener i setembre d'aquest any 7.513 concursos de creditors, un 27,3% més que en el mateix període de 2011. Val a dir que el nombre de procediments concursals d'empreses, antiga suspensió de pagaments, oberts en els nou primers mesos de 2012 superava ja la de tot el 2010, quan es van registrar 7.136 casos.

Solidaritat des de la FESIM-CGT amb els treballadors de SEAT, IMESAPI i FICOSA

Des de la FESIM-CGT fem una crida de suport mutu davant els preocupants fets que s'han donat gairebé simultàniament en el metall d'empreses de Catalunya.
De manera breu resumim els tres casos que estem vivint a Catalunya:
- FICOSA ELECTRONICS (antiga Sony): l'empresa ha aplicat un ERO d'extinció pel qual la secció sindical de CGT i la llista electoral ha estat delmada de manera deliberada. Experiències anteriors (Nissan, Seat…) ens demostren que finalment qui denuncien poden aconseguir un acomiadament nul. Però mentrestant, l'objectiu de l'empresa d'atemorir a la plantilla fa més difícil que la gent s'aproximi a la CGT. Aquesta és una acció deliberada de la Direcció de FICOSA que no pot quedar sense resposta.
- IMESAPI: empresa del grup ACS (Florentino Pérez), concessionària de manteniment de l'enllumenat públic de Barcelona (i centenars de contractes per tota Espanya), va iniciar un ERO d'àmbit estatal, al que només es van oposar els companys a Barcelona i Granollers (comitès amb representació majoritària de CGT). L'empresa ha arribat a seguir, amb detectius, als nostres afiliats i delegats per a intentar imputar-los sabotatges i avaries. Tenim quatre acomiadats a Barcelona, delegats i afiliats de CGT, que estan disposats a lluitar conseqüentment per la seva readmissió. La vaga indefinida convocada pel comitè va ser desconvocada després d'una assemblea manipulada i amb xantatge per part de CCOO i l'empresa. En les últimes dates hem conegut l'acomiadament d'altres quatre treballadors de la delegació de Granollers.
- SEAT: en una empresa on els ritmes de treball i les condicions laborals estan afectant la salut dels treballadors, hem tingut un acomiadament, Juanma Samedy, carregat de discriminació sindical i racial per la seva doble condició d'afiliat a la CGT i haitià d'origen. Aquestes dues condicions, li han dut a denunciar sempre els abusos en la càrregues de treball, exigir millores en el seu lloc i això en la cadena, del famós Audi Q3, no és del grat dels caps que han acusat injustament a Juanma per a justificar un acomiadament canallesc.
Aquestes tres agressions a la CGT no poden quedar sense una resposta unida i ferma de l'organització, per això hem plantejat una sèrie d'accions coordinades per a iniciar la resposta per cada cas:
SEAT: 19 de febrer, de 11 a 13 hores, concentració davant el concessionari de la VW de la Rambla Catalunya 26 de Barcelona. Contra l'acomiadament de Juanma Samedy, contra els acomiadaments de 400 treballadors d'ETT, per uns ritmes de treball humans i la contractació de més persones a SEAT.
FICOSA: 26 de febrer, de 11 a 13 hores, concentració davant la Unió Patronal Metalúrgica, (C/ Anselm Clavé 2 de Barcelona), de la qual és president el principal accionista de FICOSA. Contra l'agressió a la CGT a FICOSA, pel manteniment de l'ocupació i la creació de nous llocs de treball per a complir amb 900 ocupacions que contemplaven els acords de SONY. A més en protesta per la demora en la negociació dels Convenis provincials del Metall i Comerç del Metall de Barcelona.
IMESAPI: 4 de març, de 17 a 19 hores, concentració davant l'Ajuntament de Barcelona (plaça de Sant Jaume), col•laborador necessari en la vulneració del dret de vaga, pel que tenim presentades accions judicials, i instigador de les mesures repressives (declaració d'estat d'emergència a Barcelona durant la vaga) que han donat lloc a l'acomiadament dels nostres companys.
A tots els sindicats de Catalunya demanem una participació en tots aquests actes, com el metall cridem a participar en aquells que es convoquen en altres empreses, sectors i territoris,
A més, demanem a tots els ens de la CGT el recolzament en dos àmbits:
1- En les xarxes socials, fent divulgació d'aquestes lluites i accions.
2- Participant en les accions que convoquem per a cada empresa tant en aquestes tres primeres de 19, 26 de febrer i 4 de març, com en les posteriors com en l'acció directa que pugueu coordinar en el vostre territori

tant per a SEAT-Grup VW com per a les de IMESAPI que té contractes en tot el territori peninsular.
Qualsevol concessionari de VW, Audi, Skoda o SEAT és un punt on poder demostrar el nostre rebuig a les agressions contra la CGT. De manera periòdica plantejarem que organitzeu aquestes accions davant els diferents concessionaris que existeixin en la zona. També on existeixi una delegació de IMESAPI.

Concentració el 6 de febrer a Barcelona contra els acomiadaments a FCC

Uns 60 afiliats de la CGT es van concentrar el 6 de febrer davant de la seu de Fomento de Construccions i Contractes, tallant el trànsit durant una hora per la readmissió dels nostres companys i contra la repressió sindical que l'empresa aplica a aquells treballadors que formen part de la CGT, així com per la defensa dels drets dels treballadors de neteja viària de Barcelona.
L'empresa en tot just 2 mesos ens a acomiadat al Secretari General de la secció sindical de CGT a FCC Parc Central i al Secretari de Finances i ens a realitzat un gran repertori de "represalies" contra afiliats nostres de la més variada índole (sancions, persecucions, etc). Aquest comportament ja ha estat demandat en el Jutjat Social de Barcelona, interposant aquest sindicat la pertinent demanda per vulneració de Drets Fonamentals.
A aquesta situació hem d'afegir-li tot els atacs que últimament està realitzant l'empresa contra els treballadors/es (canvis de conduir a escombrar, cada vegada hi ha mes feina i menys treballadors, abusos dels càrrecs, remors de retallades, etc).

Concentració de treballadors/es de l'ICS de diversos hospitals l'1 de febrer a Barcelona

Més de 700 treballadors de l'ICS, procedents dels hospitals i atenció primària de tot Catalunya, juntament amb alguns usuaris de la sanitat catalana van realitzar una concentració-protesta contra l'augment de la jornada laboral, retallades en els permisos retribuïts de conciliació familiar i la privatització d'alguns serveis de l'ICS.
La convocatòria es va decidir des de la assemblea de treballadors de la Vall d'Hebron, i va ser secundada per membres sindicals disconformes amb alguns dels sindicats majoritaris i per la difusió que s'ha fet en les xarxes socials. També secundava aquesta protesta la Coordinadora Laboral de centres de tot Catalunya on són presents algunes juntes de personal, comitès d'empresa i es coordina des de l'Hospital de Sant Pau.
Després nombroses xiulades i consignes es va realitzar una assemblea a les portes de l'ICS, en què van participar companys de diversos centres (Vall Hebron, Bellvitge, Can Ruti, Viladecans, Sant Pau ,... i ciutadans i usuaris de la sanitat pública).
A l'assemblea es va deixar ben clar que els treballadors defensem la nostra feina i el servei públic que prestem, i que no estem disposats a fer un pas enrere perdent drets per als treballadors i per a la ciutadania en la salut pública.
Durant l'assemblea un delegat de la Mesa Sectorial va anar informant del que es parlava, els treballadors tenien clar que el missatge era que no signés cap sindicat i que l'assemblea de treballadors és l'ens amb més força.
L'assemblea va ser molt positiva per potenciar la lluita des dels centres de treball. participar i exigir que les juntes de personal i comitès s'esforcin i impliquin més del que ho fan, a mantenir i millorar les condicions laborals dels treballadors de l'ICS, XHUP i privades.
La valoració de CGT Sanitat davant la proposta de l'ICS als treballadors, entenem i pensem que s'ha de dur a les assemblees perquè els treballadors l'analitzin, decideixin i actuem en conseqüència. No hem d'acceptar augment de jornada perquè suposi acomiadaments d'eventuals i interins, i sí una interpretació de permisos retribuïts ajustades a les lleis 8/2006 i 7/2007 aplicant sempre la més favorable als treballadors. Els increments de jornada i la reducció de permisos són mesures que no van encaminades a estalviar sinó a empitjorar les condicions laborals i permetre acomiadaments de personal i com a conseqüència empitjorar la qualitat assistencial.

Sentència favorable als delegats de CGT a FCC Logistica de Parets del Vallès

La secció sindical de CGT a FCC Logistica de Parets del Vallès ha obtingut sentència favorable en el judici per vulneració de drets sindicals fonamentals.
El dia 10 de juny de 2011 es van celebrar eleccions per al comitè d'empresa en les quals van sortir 4 representants de la CGT i 1 de CCOO (l'administratiu). A finals de 2011 es va desmantellar el centre de treball de Palau de Plegamans, a una part dels companys els van dur a La Granada, uns 23, i a 14 a l'altre centre de treball de Parets del Vallés, on estan dos dels implicats en aquest judici. La resta de personal va ser acomiadat en els conflictes que van tenir des de març de 2011 a maig de 2012 pel trasllat d'un client a Guadalajara.
L'empresa argumentava que com el centre ja no existia doncs que no eren representants legals dels treballadors. Així van portar tot l'any 2012 sense poder exercir els seus drets sindicals.
El jutjat social número 1 de Granollers obliga a l'empresa a reconèixer els drets sindicals dels nostres companys i obliga a l'empresa a indemnitzar-los amb 10.000 euros.

Èxit de la Vaga contra els acomiadaments a Aceros para la Construcción

Els treballadors d'Aceros para la Construcción SA (del Grup siderometal•lúrgic CELSA) de L'Arboç del Penedès després de 5 dies de Vaga convocada des del dia 21 de gener fins al 9 de febrer arrencaven els primers compromisos de l'empresa de no portar a terme cap tipus d'acomiadament forçós i desconvocaven la Vaga prevista per als dies 28 i 29 de gener. L'empresa volia portar a terme un ERO per acomiadar a 25 treballadores d'una plantilla total de 82 treballadors, una rebaixa salarial d'un 20%, i un increment de 9 dies de jornada.
Els treballadors van iniciar les vagues programades després de les prèvies mobilitzacions i concentracions, que van incloure una marxa des de l'empresa en el Polígon del Foix fins al Ajuntament de L'Arboç, i les contínues concentracions en l'entrada de l'empresa en els moments que es portaven a terme les primeres preses de contacte entre la Direcció i el Comitè d'empresa.
Des de CGT valorem positivament el canvi de tendència en la negociació i exigim la retirada de la totalitat de les mesures plantejades i no cedirem en la obstinació per la defensa de les condicions laborals dels companys i companyes ni pactarem cap tipus d'acomiadament.

Un miler de persones es manifesten a Sabadell contra la nova onada de retallades a la sanitat pública

Un miler de persones es van manifestar el 24 de gener a Sabadell convocats per la plantilla en lluita de l'Hospital Parc Taulí de la ciutat. La mobilització, que va recórrer els carrers del centre des de l'hospital fins a l'Ajuntament, és un episodi més de la lluita que plantilla i usuàries del Parc Taulí duen a terme des del desembre de 2012 contra la nova onada de retallades anunciada pel Govern de la Generalitat.

Assemblea de professorat de les universitats catalanes el 2 de febrer a Barcelona

La PUDUP va convocar una assemblea de professorat de les universitats catalanes el 2 de febrer 2013 a Barcelona, per debatre sobre la situació del professorat, el model d'universitat, l'acció col•lectiva davant els acomiadaments i la precarietat, l'acció política i la continuïtat de les mobilitzacions.

El jutge absol els conductors de TMB Mercader i Garganté

El 15 de gener es feia pública la sentència que absol els conductors d'autobusos de TMB Josep Garganté (abans CGT, ara COS) i Saturnino Mercader (CGT) de l'acusació de delicte contra la intimitat i l'honor per difondre durant una roda de premsa una gravació en què uns comandaments provocaven un conductor per obrir-li un expedient sancionador. La Direcció de TMB demanava 2 anys de presó per als dos sindicalistes.
Fa quatre anys la Direcció de TMB va iniciar un procés judicial, amb diners públics, en què acusava els treballadors, ara absolts, de la difusió d'unes gravacions en què es sentia com un cap de Línia, en col•laboració amb dos comandaments, provocaven un conductor al qual finalment se li va obrir un expedient disciplinari i es va sancionar amb 15 dies de treball i sou. En aquest moment, Mercader era president del Comitè d'Empresa i Josep Garganté portaveu dels treballadors.
Des de CGT entenem que aquesta nova sentència favorable al sindicat (la tercera sentència que CGT guanya en poc temps) és la prova que la Direcció de TMB pren les seves decisions sense tenir en compte les conseqüències.
Per altra banda, aviat es celebrarà el judici per vaga il•legal (TMB acusa el comitè de vaga d'haver convocat vaga il•legal per reclamar la no aplicació del Reial Decret de l'extinció de la paga extra de Nadal) i queda pendent el judici per l'acomiadament de l'ex delegat de CGT Andreu de Cabo.

La vaga a Alten aconsegueix la retirada dels acomiadaments

Dos dies de vaga a Barcelona el 7 i 8 de gener i un dia (8 gener) en els altres centres de la consultora informàtica Alten de Madrid i Valladolid, amb un seguiment del 80%, van ser suficients perquè l'empresa acceptés retirar l'ERO que incloïa l'acomiadament de 141 empleats (d'una plantilla de 1.400) amb 20 dies d'indemnització, així com les rebaixes salarials d'un 10% per al conjunt dels empleats que volia portar a terme.
A més de l'aturada, els treballadors i treballadores es van concentrar a les portes dels seus centres de treball a Barcelona, Madrid i Valladolid, així com a les portes de l'edifici de Telefònica a la Gran Vïa de Madrid, un dels principals clients d'Alten.

Finalitza la vaga a IMESAPI Granollers

El 8 de gener finalitzava la vaga d´IMESAPI Granollers amb un acord entre empresa i treballadors/es, a través de la mediació de l'Ajuntament de Granollers, després de 36 dies de vaga, diverses accions, concentracions i manifestacions a Granollers i Les Franqueses, i la recollida de diners i aliments a través del grup de suport creat amb participació de diferents organitzacions i col•lectius. La vaga, que va comptar amb el suport de CGT i CNT, tenia com a objectiu aturar l'ERO que afectava a 6 treballadors de l'empresa.
L'acord contemplava la retirada de l'ERO temporal, l'aplicació de les taules salarials de l'any 2012 que l'empresa devia als treballadors, així com la regularització dels jornals de serveis mínims debuts, i el reconeixement de l'article 10.3 LOLS per a qualsevol secció sindical. Paral•lelament, els treballadors van obtenir un compromís de l'Ajuntament de donar una viabilitat als llocs de treball del servei municipal d'Enllumenat Públic i manteniment de Dependències Municipals de Granollers.

Que s'amaga darrera l'ERO de FICOSA?

La subrogació fraudulenta de la plantilla de SONY culmina en un ERO d'extinció a FICOSA Electrònics per a 244 treballadors

Secció Sindical de CGT a FICOSA Electronics

Com culminació del Pla Industrial, projecte que estava dintre dels acords de subrogació entre SONY i FICOSA, FICOSA ELECTRONICS va presentar a mitjans del passat mes de desembre un ERO d'extinció afectant a 244 persones de la factoria de Viladecavalls.

Des de la CGT denunciem que ha quedat en evidència que el criteri principal per a no veure's afectat per l'ERO ha estat estar afiliat a la secció sindical de CC.OO, existint una discriminació en els afectats, per a la plantilla que no presentava aquesta afiliació en general, i per als afiliats i simpatitzants de la CGT en particular, els quals s'han vist pràcticament fulminats.

Considerem injust i denunciable que, independentment del suport que es necessiti per al futur de la nostra secció, que persones que simplement per haver confiat en nosaltres hagin estat assenyalats per a veure's afectats, o simplement per no sintonitzar amb el missatge o la manera d'exercir el sindicalisme de CC.OO, deixant l'Empresa, la principal culpable d'això, de costat els criteris objectius que han de prevaler en aquests casos.

Al setembre de 2010 mitjançant l'acord de subrogació entre SONY-FICOSA-COMSA EMTE, les empreses signants transferien el capital i la plantilla de SONY per a la creació de dues noves empreses, FICOSA ELECTRONICS i IDNEO. SONY es comprometia a garantir un nivell de subcontractació de 1.000.000 de televisions per a l'any 2011 i de 500.000 per a l'any 2012, per a així facilitar la reconversió industrial que a poc a poc s'havia d'anar implementant per a anar substituint al producte televisió pel producte tradicional FICOSA (automoció) fins a donar ocupació a la gran majoria de la plantilla.

Quan l'antic responsable de SONY a Espanya, Pedro Navarrete, en una assemblea informativa cap als que eren els seus treballadors va defensar el projecte industrial pactat amb FICOSA va ometre dir que aquesta reconversió industrial es tractava d'un "pelotazo" político-empresarial, on s'han lucrat uns quants i on la plantilla heretada de 834 treballadors, després de diversos processos de baixes voluntàries i un ERO d'Extinció, és en l'actualitat de 344 treballadors.

Després de dos anys, ha transcendit l'aura de corrupció que ha envoltat aquesta subrogació. Segons diversos informes judicials que han transcendit, el Secretari General de CDC va percebre al costat de diversos socis, almenys cinc milions d'euros de comissió per a facilitar la deslocalització de tres multinacionals japoneses: SONY, YAMAHA i SHARP. Aquestes sortides ho van fer a través de la companyia ALTA PARTNERS, la qual netejava les traves legals d'aquests processos deslocalitzadors. ALTA PARTNERS, curiosament estava presidida per Sergi Alsina, amic íntim d'Oriol Pujol. ALTA PARTNERS, va percebre per part SONY 2,8 milions, a canvi de buscar empresa catalanes, com FICOSA, que es fessin càrrec de l'actiu i el passiu de la sucursal japonesa, arribant SONY abonar l'import del ERO d'extinció.

Val a dir, que després de dos anys de congelació salarial amb SONY, aquesta plantilla no ha gaudit d'un ambient laboral òptim des que FICOSA es va fer càrrec d'ella, en patir la presentació de dos ERO de suspensió temporal, un retirat a canvi de concessions per part de la plantilla (major flexibilitat i contenció salarial) i un altre declarat improcedent pel jutge del Jutjat del Social N º 2 de Terrassa. L'últim input d'aquesta contínua agressió als treballadors FICOSA ELECTRONICS és la intenció per part de l'empresa de presentar un expedient de regulació temporal de suspensió per aquest 2013 per a tota la seva plantilla a Catalunya. En total en quedarien afectats uns 1.500 treballadors, d'aquests, uns 1.300 treballen a l'antiga fàbrica de Sony a Viladecavalls i els altres 200 a Rubí.

L'objectiu de FICOSA era aprofitar les instal•lacions i el personal deixat pels japonesos per al seu benefici, quedant-se amb l'exclusiva per a muntar ITV de cotxes i de les inspeccions d'edificis, naus i empreses a tota Catalunya, la concessió de les quals depèn de la Generalitat.

SONY va ser la primera, i després d'ella van venir YAMAHA i SHARP coincidint amb la tornada de CiU al Govern després del tripartit. Oriol Pujol comptava, segons la investigació, amb suports personals en la Generalitat com el de Xavier Mena, Conseller d'Empresa, i la de Germà Gordó, secretari del Govern de la Generalitat. Per tant, s'ha evidenciat que tant aquest procés de subrogació com l'ERO d'extinció es tracta d'una trama corrupta, que ha esquitxat tant al màxim responsable de SONY a Espanya, Pedro Navarrete, com al Conseller de Delegat i diversos directius de FICOSA.

D'altra banda, des de la Secció Sindical de CGT a FICOSA ELECTRONICS (antiga SONY), volem denunciar que els criteris seguits en l'ERO d'extinció no han estat objectius, sinó que més aviat s'ha premiat per a no veure's afectat ser afiliat a la secció sindical de CC.OO (no en tots els casos, però si en gran part), i penalitzat a tot aquell no pertanyent a aquesta secció sindical en general, i als afiliats i suports electorals de CGT en particular.

És per això que des de la CGT vam decidir impugnar aquest ERO, per fraudulent, discriminatori i subjectiu, on no s'han respectat ni tan sols criteris socials mínims, acomiadant matrimonis i parelles i personal amb dependents al seu càrrec, així com famílies monoparentals, prevalent en tot cas els criteris d'una determinada afiliació sindical.

Finalment, el nostre gabinets jurídics estan valorant, donat els inputs que envolten aquesta subrogació, denunciar-la per fraudulenta, imputant tant a SONY com FICOSA. És evident, sota el nostre punt de vista, que els treballadors i treballadores de FICOSA ELECTRONICS han estat una simple mercaderia, on des d'un principi s'havia pactat els seus acomiadaments, amb el beneplàcit tant de l'administració com d'aquells que diuen representar els interessos dels treballadors.

Per tot això, des de la secció sindical de la CGT de FICOSA ELECTRONICS demanem que l'administració, com a part implicada, es pronunciï sobre això, ja que considerem que la seva responsabilitat amb la plantilla de la factoria de Viladecavalls no acaba amb la finalització dels acords de subrogació, havent de donar explicacions sobre l'impacte negatiu que aquests presumptes moviments lucratius per part dels empresaris i polítics han tingut sobre la part social.

Igualment sospitós és que la Consultora encarregada d'assessorar la subrogació entre SONY i FICOSA, Alta Partners, estigui sent investigada per la Trama ITV, havent estat fins i tot detingut un dels propietaris. D'altra banda, volem denunciar el despropòsit que ha resultat ser el Pla Industrial implementat per FICOSA que ha provocat la reducció de la plantilla abans esmentada.

Cal apuntar que FICOSA és una empresa fortament subvencionada per la Generalitat de Catalunya, o el que és el mateix per les contribucions de tots els catalans i catalanes, és per això que des de la secció de la CGT a FICOSA ELECTRONICS ens preguntem on han estat revertits tots aquests diners ja que estem en posició d'afirmar que en inversions per generar llocs de treball no han estat dirigits.

De la mateixa manera distorsiona el fet que tant Pedro Navarrete (SONY) com Xavier Pujol (conseller delegat de FICOSA), hagin rebut premis i reconeixements per part de la Generalitat i agrupacions corporativistes com el Col•legi d'Enginyers de Catalunya o la Cambra de Comerç de Terrassa per aquesta fraudulenta reconversió industrial, el que ens fa pensar que, o no es premia els mèrits o bé es premia la deslocalització industrial a Catalunya, per no entrar que aquestes concessions responguin a accions de baixa legitimitat o potser tinguin un preu.

Resulta indignant que el Govern de la Generalitat ometi la seva responsabilitat en aquest procés tot havent tingut dos representants al Consell d'administració de FICOSA, Joan Sureda i Pere Navarro. Potser aquesta indolència està relacionada amb el fet que personalitats del partit del Govern, com Oriol Pujol o Josep Maria Canós, estiguin presumptament implicats en la mateixa trama que esquitxa la subrogació entre SONY i FICOSA.

Igualment distorsiona notablement, que el propi ex conseller d'Indústria, Francesc Xavier Mena i López, interpel•lat pel diputat d'ERC Oriol Amorós, afirmés que en tenir dues persones del Govern al Consell d'Administració de FICOSA es seguia de prop el procés de reconversió industrial, atrevint-se a afirmar que aviat s'haurien bones notícies sobre aquest projecte. Si les bones notícies eren que a finals d'aquest any prop de quatre-centes persones no tindran un lloc de treball efectiu a la planta de Viladecavalls, instem a l'ex conseller Mena que es faci mirar de quina manera defensa els interessos de la xarxa industrial de Catalunya i la seva capacitat de generar i mantenir ocupació.

Eines de defensa jurídica

El govern espanyol acaba amb els pocs avenços en el Règim d'Empleades de la Llar

Àlex Tisminetzky,
Advocat laboralista

Quan només portàvem sis mesos de la implementació real de la criticada reforma del Règim de les Empleades de la Llar de Zapatero, amb el cap d'any va arribar un nou Real Decret del govern de Rajoy, que deixa sense efectes algunes de les poques mesures positives que s'havien donat en un sector on la precarietat, la il•legalitat i els salaris de misèria estan enquistats en dècades de normatives "especials" per a treballadores "especials".

I entre tantes reformes, es calcula que milers de treballadores de la llar han passat al treball en negre o per a ETTs, mentre les lleis els continuen imposant un aparheid laboral, culpables de ser dones, i a més a més casi sempre immigrants.

Amb la nova reforma del passat 28 de desembre, el govern espanyol torna al model anterior en que la cotització és responsabilitat de la pròpia treballadora, i no de l'empresari, i limita les bases màximes de cotització a poc menys de 800 euros, condemnant-les a pensions de misèria. En síntesi, hi ha hagut molta reforma legal, i ben publicitada, per a restar igual o pitjor que al principi.

Un règim històricament "especial"

L'Estat espanyol és el territori on més treballadores domèstiques hi ha d'Europa, segons la OIT (Organització Mundial del Treball) i les treballadores de la llar han viscut sempre sota un "estat d'excepció" laboral, en règims "especials" on la legalitat no protegeix el que a altres treballadors són drets fonamentals, sense més altre explicació que la discriminació de ser dones (el 94%) i moltes vegades immigrants (el 61%).

Els exemples són molts, i es poden comprovar conversant simplement amb una afectada o llegint al BOE les extenses normatives, que emparen encara avui no gaudir ni de l'atur, pensions més baixes, jornades de 60 hores o els acomiadaments totalment lliures (el legislador li diu simplement "desestiment") i pràcticament gratuïts, passant sous de misèria generalitzats, que en la gran majoria de casos voregen el Salari Mínim Interprofessional, que a més el govern popular ha congelat en els pauperrims 641,40 euros per 40 hores de treball setmanal.

Zapatero, CCOO i UGT pacten mínimes reformes

Amb la darrera Reforma de la Seguretat Social d'agost de 2011, mentre es retallaven les pensions de jubilació i s'augmentava l'edat a 67 anys, la propaganda oficial explicava que "per fi" les empleades de la llar s'equipararien a la resta de treballadors, i s'inclourien en el Règim General de la Seguretat Social.

El president espanyol d'aquell moment, Zapatero, es va afanyar en publicitar una de les poques mesures "socials" que es va permetre d'aprovar en un final de legislatura basat en les retallades. I als sindicats CCOO i UGT, que van donar la seva signatura a la vergonyosa retallada del 20% de les pensions, van publicar folletons i revistes explicant les excel•lències de la nova normativa.

Però una simple lectura del BOE feia comprovar que, a pesar de donar-se tèbies i petites millores, la reforma de 2011 continuava tractant a les empleades de la llar de forma "especial", condemnant-les a no gaudir de l'atur, a acomiadaments encara més lliures i baratos que la resta de treballadors i a càlculs de pensions propis i encara més paupèrrims. En el barroc i hipòcrita llenguatge legal van passar de ser un "Règim Especial" a ser un "Sistema Especial dins el Règim General": paraules buides per a descriure la mateixa discriminació.

Nefastes conseqüències de la reforma de 2011

La principal reforma del govern de Zapatero va consistir en que la cotització a la Seguretat Social era a càrrec de l'empresari, i no de la treballadora, amb la inclusió de la empleada en el Règim General de la Seguretat Social (això si, amb característiques "especials").

La data màxima era el 30 de juny de 2012, moment en que si l'empresari no donava d'alta a la treballadora, aquesta ja no podia cotitzar-se ella mateixa a la Seguretat Social.

Sense posar recursos econòmics en la mesura, sense cap control de la Inspecció de Treball o altres autoritats, i en un moment de crisi, el resultat era desgraciadament previsible. Milers de treballadores de la llar no van aconseguir que els seus empresaris les donessin d'alta, restant fora de cap protecció de la Seguretat Social i treballant "en negre", o amb la alternativa d'haver de buscar una ETT per a poder continuar amb la cobertura social.

Finalment, doncs, el resultat de la publicitada mesura "progressista" de Zapatero, CCOO i UGT va ser més treball en negre, més ETT, menys cobertura social i posar en perill les pírriques pensions de les empleades de la llar que estaven en els anys propers a la jubilació.

Real Decret del passat 28 de desembre

L'avaluació negativa pràcticament unànime dels efectes de la reforma de Zapatero (en vigor només des de juny de 2012) va permetre al govern de Rajoy legitimar-se per a aprovar una nova reforma per a tornar a la situació anterior.

En un dels seus famosos Real Decret Llei, en aquest cas el 29/2012, del 28 de desembre, i sense ser cap innocentada, va tornar a deixar fora del Règim General les empleades de la llar que facin menys de 60 hores mensuals per a un empresari, pràcticament més del 85%.

Amb la nova normativa es torna al model antic: és la treballadora la responsable de cotitzar a la Seguretat Social, i l'empresari el que amb el sou hipotèticament també li ha d'abonar la part corresponent a aquesta cotització. Qualsevol incompliment en l'alta a la Seguretat Social torna a recaure casi exclusivament en la treballadora, excloent a l'empresari de qualsevol responsabilitat.

El resultat salta a la vista; molts Reals Decrets i molta propaganda per a continuar pràcticament on érem, però amb una nova oportunitat perduda per a fer visibles aquestes treballadores invisibles.

Normes analitzades:

-Real Decreto-ley 29/2012, de 28 de diciembre, de mejora de gestión y protección social en el Sistema Especial para Empleados de Hogar y otras medidas de carácter económico y social.

-Ley 27/2011, de 1 de agosto, sobre actualización, adecuación y modernización del sistema de Seguridad Social (Disposición adicional trigésima novena. Integración del Régimen Especial de la Seguridad Social de los Empleados de Hogar en el Régimen General de la Seguridad Social.)

Dades de les empleades de la llar

94% són dones
61% són immigrants
8,4% de les dones que treballen són empleades de la llar
20% de les dones estrangeres que treballen són empleades de la llar
491,08 euros és la pensió mitjana
60% de els pensions no arriben a la pensió mínima
0% tenen atur
12 dies per any és la indemnització per acomiadament
790,65 euros és el topall màxim de cotització
52 milions de dones treballen d'empleades de la llar al món

Parlem

Roland Eroles, biògraf de

"La història l'escriu

Txema Bofill, txemabo@gmail.com
Pep Cara, correccions

Roland Eroles investiga la vida i mort del seu familiar Dionís Eroles, destacat militant anarcosindicalista, home d'acció, protagonista de primera fila de la revolució de 1936. Com molts familiars d'anarquistes i anarcosindicalistes s'interessa per la desconeguda i, sovint, calumniada vida dels milicians de la revolució. «Els de la FAI eren molt dolents, mataven capellans i gent de bé» resen els mantres dels reaccionaris de sempre.
Vaig conèixer el Roland a la marxa d'homenatge als maquis a un poble de Lleida fa tres anys. Hi va anar per parlar amb els historiadors Dolors Marin i Pep Cara. Després hem parlat per telèfon ja que buscava contactes de companys (els que vaig entrevistant al "Catalunya") i ràpidament els ha anat a veure per la seva investigació. És un bon buscador d'informació. Ha recorregut molts arxius i a visitat molts companys. Ara li falta una cosa gens fàcil: processar tota aquesta informació. Esperem que tingui èxit. Dionís Eroles es mereix una bona biografia, com milers de lluitadors oblidats, silenciats. La revolució espanyola és la que té més autobiografies i testimoniatges dels mateixos milicians de la revolució. Els anarquistes que han sobreviscut han volgut deixar constància del que van viure. I d'altres vegades, com el cas del Dionís, ho fan els seus familiars. Un exemple a seguir.

En Roland se'ns presenta així:
«Vaig néixer l'any 1967 a Andorra la Vella. Sóc fill i nebot de militants i activistes d'esquerres, gent que va haver de fugir el gener de 1939 quan les tropes franquistes entraven a Barcelona. El meu pare va establir la residència a Andorra. Recordo com a casa meva s'explicaven vivències de la guerra civil, i entre la gent esmentada hi havia el Donís Eroles, el famós líder anarquista i cap d'Ordre Públic d'aleshores. Això va despertar el meu interès, i vaig encetar, ja fa uns anys, una investigació per reconstruir els fets i la biografia del Dionís Eroles, desplaçant-me per arxius, entrevistant-me amb historiadors, coneixent testimonis, impregnar-me de la història mitjançant llibres i enciclopèdies. Vaig pensar que calia donar a conèixer aquest incansable militant obrer, que durant tota la seva vida va estar al capdavant dels moviments socials, i que a més es caracteritzà per un final mai esbrinat, cosa que fa la investigació encara més interessant».

Sobre Dionís Eroles

- Per què la investigació sobre el Dionís Eroles, dirigent de la FAI, a part del vincle familiar? Què et va motivar?
Evidentment el vincle familiar ha estat important, recordo, quan jo era un nen, a casa el meu pare es parlava d'aquest familiar (el Dionís era el seu cosí germà) «tant important». Va ser la generació de la derrota republicana i l'exili, que va afectar la meva família de ple, i que des de la meva perspectiva infantil, jo els veia com uns «herois oblidats». A més la vida del Dionís Eroles va ser molt intensa, i crec que mereixia que s'expliqués amb una mica més de detall del que se sol fer habitualment, tenint en compte que normalment només es parla de la seva etapa com a cap de serveis de la Comissaria d'Ordre Públic, és a dir, en els primers mesos de la revolució.

- Presenta'ns doncs el Dionís Eroles menys conegut
Dionís Eroles va néixer l'any 1900 a Barcelona. La seva família ve del Pla de Sant Tirs, i es va traslladar a Barcelona cap el 1870, esperant trobar-hi feina més fàcilment que en un poble del Pirineu lleidatà. Des de jove el Dionís va manifestar la seva personalitat molt compromesa amb el moviment obrer. Va estar molt de temps i moltes vegades empresonat, fins i tot durant la República. Per exemple, el novembre de 1920 va ser empresonat per un presumpte assassinat, i tancat juntament amb un grup de presos governatius al vaixell Giralda i després va ser deportat a la presó del Castell de la Mola de Maó, a Menorca. També va ser detingut el 1924 per tinença d'explosius i el van enviar al penal d'Ocaña d'on no va sortir fins la proclamació de la República el 1931. Va ser nomenat el 1932 secretari del Sindicat Fabril i Tèxtil de Barcelona, i després de deixar el seu càrrec a l'Ordre Públic (1936) va ser secretari general interí de la CNT de Catalunya. En el moment de la retirada ell, com molts altres, va marxar cap a França. Allà va entrar en contacte amb companys de la CNT, fins que el detenen i ingressa al camp de concentració de Vernet d'Arieja, d'on surt el juny de 1940, llavors desapareix sense deixar rastre.

- L'Eroles formava part dels grups de xoc de Sants, als anys 20, oi?
Sí, era el temps del Sindicat Lliure, que estava vinculat al poder de l'època, amb el governador civil de Barcelona Martinez Anido. Tenien colles de pistolers que perseguien els cenetistes, i aquests es van organitzar en grups de defensa; Dionís va participar en aquests grups.

- Com aconsegueix el càrrec de comissari general de la policia de la Generalitat, responsable de les patrulles i comitès?
Els antecedents d'activista del Dionís amb les conseqüents estàncies per les presons, i el seu rol al Sindicat Fabril i Tèxtil el van convertir en una persona de confiança dins l'organització. Així primer va formar part del Comitè Central de Milícies Antifeixistes com a representant de la CNT, i quan aquest es va dissoldre a favor de l'ordenació de l'Ordre Públic dins la Generalitat, va ser nomenat Cap de Serveis de la Comissaria d'Ordre Públic.

- Dionís Eroles ha tingut molt mala reputació, com d'altres dirigents de la FAI. Era tan dolent com el pinten?
La història l'escriuen els guanyadors, i el Dionís, igual que el conjunt de la CNT, va fer part dels perdedors. Fins i tot es podria dir que va fer part dels perdedors d'entre els perdedors, ja que els anarquistes després dels fets de Maig van patir una persecució d'una part de les mateixes forces antifeixistes. Globalment els anarquistes van quedar doncs molt mal vistos. Sense defugir de les seves responsabilitats, era una persona que creia en les seves idees i que les va defensar durant tota la seva vida, sense renunciar mai a les seves conviccions anarquistes.

- Quines eren les seves idees?
Les seves idees llibertàries es van anar definint al llarg de la seva vida i reforçant en la lluita de classes: llibertat, i lluita contra qualsevol opressió i poder, i un total rebuig a la societat burgesa, a la que es combatia bàsicament mitjançant les vagues generals revolucionàries.

- El 17 de febrer 1937, hi ha una gran manifestació demanant la seva dimissió. Per què?
Va ser una manifestació de policies a resultes d'un policia mort, però al darrere hi havia l'altre càrrec de l'Ordre Públic: el Cap de la Comissaria, que era el Rodríguez Salas, del PSUC. Hi havia enfrontaments entre forces polítiques.

- Després dels fets de maig el fan dimitir. Per què?
El Govern de la Generalitat, dominat pel PSUC i ERC, va voler recuperar el poder, per això en van apartar la CNT, que va quedar molt debilitada a partir de llavors.

- Què en penses de la teoria que els càrrecs de la CNT i FAI en els governs foren els col•laboradors indispensables d'aquesta contrarevolució del 37?
La derrota del feixisme necessitava una unió de les forces antifeixistes. Tot i que la participació de la CNT i la FAI dins el govern no encaixava amb els principis àcrates, el Dionís formava part dels que pensaven que aquesta unió era necessària.

- Què en penses de la nota bibliogràfica de Viquipèdeia sobre Eroles com a responsable d'assassinat de milers de persones?
El paper d'autors d'assassinats indiscriminats que es dóna als anarquistes correspon a una interpretació completament deformada del que va passar a la rereguarda, que obvia el context de guerra i la lluita revolucionària al carrer, mitjançant els comitès de barri, per lluitar contra l'enemic, sigui de dretes, militar o religiós.

- Per a tu, què és el més important que va fer?
Com a Cap dels Serveis d'Ordre Públic va participar de manera molt activa en la lluita en la rereguarda contra els enemics de les forces antifeixistes, destacant per exemple el desmantellament de la Quinta Columna a Barcelona a principis de 1937. Com a integrant de la CNT, l'octubre de 1936 va ser el representant, juntament amb Manuel Escorza, per negociar i firmar, juntament amb la UGT, el PSUC, la FAI, i el govern de la Generalitat, un pacte d'acció conjunta per afrontar la guerra.

- Quina és la teva relació amb ell, després d'haver-lo investigat?
Evidentment no l'he conegut, però el fet de llegir sobre ell i parlar d'ell gairebé a diari, fa com si d'alguna manera estigués vivint a casa!

- Et falta alguna informació per acabar la investigació?
Hi ha algun arxiu on hauré de tornar aquest 2013, a més encara no he pogut consultar l'arxiu de la Fundación Anselmo Lorenzo a Madrid, ja que està en obres. Espero que sigui possible aquest any, ja que penso que hi pot haver informació important per la investigació. Quan la CNT es va reorganitzar durant l'exili, ho va fer mitjançant el Consell General del Moviment Llibertari Espanyol (MLE); vull retrobar quin paper hi va tenir el Dionís. També cal acabar d'esbrinar les circumstàncies del seu final. Per aquest punt els testimonis, directes o de familiars, poden ser de gran ajuda.

- Els contactes que t'hem passat de l'Enric Casañas, la Conxa Perez, l'Enric Melich i l'investigador Agustí Guillamon, t'han servit?
L'investigador Agustí Guillamón m'està proporcionant una gran ajuda. L'Enric Casañas i el Floreal Barberà, tot i recordar el nom del Dionís, no m'han aportat informació concreta al respecte. M'agradaria tornar a quedar amb l'Enric Melich, ja que la nostra trobada va ser massa breu.

- Segurament buscant i capgirant arxius deus haver trobat altres coses interessants, sense tenir a veure amb Eroles?
Vaig trobar en arxius francesos els llistats dels refugiats espanyols establerts a Andorra, durant els anys quaranta i cinquanta. Hi figuren les mencions de la pertinència política, cosa que demostra que se'n feia seguiment. Alguns són gent que s'han fet un nom a Andorra, i conec els fills o néts d'alguns altres.

amb...

el desconegut Dionís Eroles

en els guanyadors"

Sobre la investigació

- Com has après a investigar?
Doncs he après a investigar… investigant! He començat a desplaçar-me pels arxius, a llegir llibres sobre aquest període, a estirar dels fils que m'anaven apareixen contactant els autors, etc. Ha estat, i segueix sent, una feina molt interessant i apassionant.

- Quines dificultats en la investigació?
Globalment m'he trobat amb molta ajuda i col•laboració, i això és molt d'agrair. Puntualment però, i suposo que com molts investigadors abans que jo, he tingut alguna dificultat per accedir a la informació en algun arxiu o alguna institució. Un cas concret concerneix el possible pas del Dionís per Andorra, tal com ho suggereix el llibre sobre l'Antonio Ortiz. Un personatge com el Dionís no pot haver passat desapercebut per la Guàrdia Civil establerta al principat, que actua com a delegació del Co-Princep Episcopal. L'arxiu corresponent es troba al Bisbat de la Seu d'Urgell, i de moment m'he trobat amb les portes tancades. Penso que la història no pertany a ningú, sinó que pertany a tothom i que cal mantenir-la, mimar-la i posar-la sempre a disposició de tothom. Conèixer i divulgar la història és cabdal abans de fer qualsevol plantejament de futur.

- Quantes persones, llocs, has visitat?
He contactat aproximadament trenta arxius, tot i que no m'he desplaçat físicament a tots. A més la meva agenda de contactes s'ha fet molt llarga, hi ha historiadors, periodistes, militants, i també testimonis de l'exili.

- Quines són les persones que t'han aportat més informació, o informació valuosa?
Ja he parlat de l'ajuda de l'Agustí Guillamón, però també podria citar la Dolors Marin, el Manel Aisa, o els investigadors francesos «les Gimenologues», entre altres. Tots són una font d'informació inesgotable.

- Has conegut tot de personatges de l'exili, que han patit presó, exili, camps de concentració. Personatges heroics i oblidats. Què en penses?
Han estat moments molt intensos i emocionants, com deia abans es com si «toqués» la història. Han viscut coses que tot i que ens les expliquin, per gent de la meva generació no ens les podem ni imaginar. Són gent que no han renunciat mai a les seves idees, són dignes d'admiració i respecte.

- La investigació que estàs duent a terme t'està influenciant personalment, en l'àmbit de l'ètica, o la ideologia?
Està claríssim. La ideologia anarquista m'ha obert els ulls en molts aspectes, i actualment aquesta ideologia, que se centra en la llibertat de pensament i la tolerància, està malauradament associada a caos i violència.

- Quins són els llibres on hi has trobat més informació sobre Eroles? Els llibres que t'han ajudat més en la investigació?
En podria citar molts: hi ha les memòries de la gent de la CNT d'aquella època (el més famós El eco de los pasos de Joan Garcia Oliver), que encara que no tots citen al Dionís, sí que ajuden a entendre el context. També hi ha moltes publicacions que tracten els diferents aspectes de la guerra civil o de l'anarquisme, són llibres d'historiadors, diccionaris biogràfics, no sabria destacar-ne cap en especial, i tots aporten alguna cosa per a la comprensió del context i dels protagonistes.

- Els lectors del Catalunya en què et poden ajudar? Creus que algú pot tenir informació valuosa?
Qualsevol informació que tingui a veure amb el Dionís m'interessa. Seria de molta ajuda que els lectors que tinguin alguna informació al respecte, per petita que sigui, contactin amb mi. Quan surt del camp de Vernet el Dionís es troba amb els del grup Ponzán. A més tenia contacte durant l'exili amb la gent de la CNT, com a mínim amb els del seu grup. També eren famosos els seus «nanos», tot plegat m'agradaria retrobar familiars de tota aquesta gent, o qualsevol informació relacionada, ja que les trajectòries de tots ells conflueixen amb el Dionís. Els noms són, de manera no exhaustiva: Joan Solans, Francesc Massot, Victor Castan, Hilario Esteban Gil, Nemesio Gálvez, Antonio Ordaz, Jacinto Santaflorentina.

- Els «nanos d'Eroles» qui eren? A què es dedicaven?
Dionís, igual que altres dirigents sindicalistes, disposava d'un «rondín», format per la seva gent de confiança, i que provenia de la CNT. Ja com a Cap de Serveis d'Ordre Públic, aquest equip, que ell anomenava els seus «nanos», era el braç executor que portava a la pràctica les decisions preses en la Comissaria, com exemple més clar duien a terme les detencions, requises, etc., que entraven dins el marc de la situació de guerra i de revolució social.

- Satisfaccions sobre la investigació? Què has après?
La veritat és que estaré satisfet quan tingui la investigació acabada! Altrament anar retrobant poc a poc els fets, veure com lliguen entre ells, i evidentment l'aspecte infinitament enriquidor de conèixer gent amb molta cultura i/o moltes vivències.

- Quina és avui la teva finalitat sobre la investigació?
Penso que la imatge del Dionís, i al final de molts anarquistes, està molt malmesa. M'agradaria dignificar la seva figura.

Sobre la desaparició de Dionís Eroles

- No és més important la seva vida, que investigar la seva mort? Per què donar importància a la mort quan avui encara els estant silenciant i tergiversant la seva vida?
Tot és important, i evidentment penso repassar totes les etapes de la seva vida. Per entendre la seva mort cal conèixer i entendre la seva vida. Dins el marc de la investigació la seva vida té un paral•lelisme molt clar amb la historia de la CNT, en canvi pel que fa a la seva desaparició, o mort, la investigació s'ha convertit en una mena d'investigació policial.

- Quina hipòtesi és la que trobés més argumentada?
El llibre sobre Antonio Ortiz Ortiz general sin dios ni amo ofereix una versió molt interessant ja que parteix del testimoni directe de l'Ortiz, amic del Dionís.
A partir d'aquí cal reconstruir la seqüència dels fets i intentar retrobar els elements que falten. En aquesta versió el Dionís coincideix amb gent del grup Ponzán en el Camp de Vernet, i aquests poc després de fer-lo sortir del camp l'assassinen als Pirineus, per un ajustament de comptes.

- Has pensat que podia haver mort per malaltia, o per accident o que s'hagués suïcidat, com milers de refugiats en els camps de concentració amb un nom fals?
Tot apunta que el van assassinar. Hi ha un moment en que se'n perd la traça, i si els fets van ocórrer de manera clandestina, retrobar la veritat serà difícil.

- Què et fa pensar que el van assassinar?
Es tracta del testimoni de l'Antonio Ortiz, que al meu parer és el més versemblant, ja que la descripció dels fets previs al possible assassinat encaixa força bé amb la informació que tinc. El grup Ponzán va dur a terme una feina molt valuosa en l'evacuació de refugiats, molts llibres ho documenten. Però durant l'exili la CNT es va trobar en una fase de dispersió i d'intent de reorganització que, sumant-hi les rivalitats internes que hi havia, poden haver donat lloc a accions de tot tipus.

- Així descartaries la hipòtesis de canvi de nom i nova vida a les Amèriques com van fer alguns anarquistes
Canviar de nom, d'identitat i de vida, és una hipòtesi que no puc descartar. No oblidem que durant l'exili era una persona perseguida.

- La meva hipòtesi, deductiva, sense conèixer l'Eroles: Dionís Eroles fou una víctima més del cop franquista, entre centenars de milers, una víctima més del dur i terrorífic exili, una víctima més dels camps de concentració.
Estic d'acord, i és una evidència, però és important recordar-ho i recalcar-ho.

>> LES FRASES...

"La derrota del feixisme necessitava una unió de les forces antifeixistes"

"El paper d'autors d'assassinats indiscriminats que es dóna als anarquistes correspon a una interpretació completament deformada del que va passar a la rereguarda republicana"

" La ideologia anarquista, que se centra en la llibertat de pensament i la tolerància, està malauradament associada a caos i violència"

SENSE FRONTERES

El model econòmic neoliberal ha portat a una sobreexplotació i una precarització de la classe obrera tunisiana, creant desigualtats. A més, s'accentua el conflicte entre els sectors islamistes i els sectors laics i d'esquerra.

Tunísia, les claus de la revolta

Mireia Termes

El 17 de desembre de 2010 s'iniciava una allau de revoltes a Tunísia per reclamar millores socials i econòmiques que van fer sacsejar tot el món àrab. Dos anys després, els tunisians segueixen al carrer reclamant els seus drets en un procés de transició estancat.

"El poble vol enderrocar el règim", aquest era un dels lemes durant les revoltes a Tunísia. El 17 de desembre de 2010, Mohammed Bouazizi s'immolava en forma de protesta per la situació social i econòmica que vivia el país. Aquest acte va despertar la societat civil tunisiana i de seguida les manifestacions es van fer generalitzades a tot el país, fins i tot traspassant les fronteres i contagiant la revolta a d'altres països del món àrab.

Avui, dos anys després d'aquells fets, la gent segueix sortint al carrer repetint l'emblemàtica frase de la revolta, aquest cop però dirigida al govern actual. I és que els tunisians creuen que poca cosa ha canviat amb la caiguda del règim de Ben Alí i que, per tant, la revolta no ha acabat. Però, quines són les claus que han portat a aquest aixecament de la població?

Situació econòmica

La població tunisiana és majoritàriament jove, amb un 55% menor de 25 anys. La obligatorietat d'estudiar fa que hi hagi un elevat nombre de llicenciats que no trobin feina provocant un atur estructural que abans de la revolta arribava al 14%. L'economia tunisiana es basa en dos sectors principals: El turisme i l'agricultura, que s'han vist afectats per la inestabilitat que viu el país. Actualment, l'atur s'ha incrementat i els joves segueixen sense tenir perspectives de futur. A més, l'augment continu dels preus dels aliments i dels recursos energètics fa que el dia a dia sigui dificultós i porti a un empobriment de la població cada vegada més accentuat.El model econòmic neoliberal aplicat des de l'època benalista ha portat a una sobreexplotació i una precarització de la classe obrera fent empobrir la població i creant grans desigualtats entre la zona rural i urbana. Un dels reclams de les revoltes és un canvi de model econòmic per acabar amb aquestes desigualtats.

Situació política

El 14 de gener de 2011, després de 23 anys al poder, Zine El Abidine Ben Alí es va veure forçat a abandonar el govern i fugir a Aràbia Saudita. S'havia aconseguit fer caure el règim, basat en un estat policial i corrupte, i s'iniciava el procés de transició cap a la democràcia. El govern provisional de transició havia de convocar eleccions en un termini de 60 dies i que finalment es van celebrar el 23 d'octubre de 2011. Per primer cop, podien recórrer als comicis partits polítics que havien estat il•legals però també noves formacions polítiques creades després de la caiguda del règim. Fins aleshores, les eleccions s'havien celebrat sota el paraigües del partit únic de Ben Alí.

El resultat de les eleccions va ser la formació del govern de la Troika format pel partit Ennahda –partit islamista-, el Congrés per la República –laic de centre-esquerra- i Ettakatol –socialdemòcrata-. L'objectiu d'aquest govern era la redacció de la nova Constitució i la celebració de noves eleccions a un any vista. A dia d'avui, només hi ha un esborrany de la Constitució i les reformes esperades no s'han dut a terme. Les noves eleccions encara no tenen data i el procés de transició es preveu llarg.

La llibertat d'expressió

El règim de Ben Alí destacava per la seva falta de llibertat d'expressió. Sent un règim autoritari, els partits polítics havien de viure a la clandestinitat o exiliats, la llibertat de premsa no existia i l'accés a Internet era limitat.

Sent una de les reivindicacions principals de la revolta, actualment la diversitat de partits polítics està garantida, s'han creat nous mitjans de comunicació i l'accés a Internet ja no és tant limitat. Les xarxes socials i els blogs a Internet van ser la base de la comunicació durant la revolta. Tot i així, encara no existeix una llibertat d'expressió plena ja que hi ha certs temes –com la religió- que no es poden tocar. És per això que alguns mitjans recorren a l'auto-censura per por a la repressió.

Zones rurals i urbanes

No és casual que la revolta s'iniciés a Sidi Bouzid, una ciutat a l'interior del país. I és que el desequilibri entre les zones rurals i urbanes està molt accentuat. Les inversions estatals no són suficients en un país basat en l'agricultura.

Però no es pot entendre la revolta de 2010 sense tenir en compte la vaga de 2008 a la conca minera que va ser brutalment reprimida. Aquesta zona depèn bàsicament de l'extracció de fosfat amb molt pocs recursos i condicions lamentables. L'empresa -que era estatal- es va privatitzar aconsellada pel Fons Monetari Internacional. D'aquesta manera i a causa de la mecanització del treball, la plantilla es va reduir considerablement.

Tampoc és casualitat que els darrers aixecaments a Tunísia estiguessin protagonitzats per la població de Siliana, una altra ciutat a l'interior del país. El 28 de novembre d'aquest any, la UGTT -el principal sindicat del país- va convocar una manifestació en contra del governador provincial per la manca d'inversions estatals. La manifestació va ser brutalment reprimida, amb l'ús de bales de plom i gas lacrimogen i el resultat de més de 300 ferits, 12 dels quals van perdre un ull. Aquestes manifestacions van desencadenar vagues a diferents ciutats de Tunísia.

El paper de la dona

Històricament, la dona tunisiana ha gaudit d'una millor condició en relació als països veïns i de la zona. La dona pot participar en la vida política i sindical, l'índex d'alfabetització és elevat i existeix el dret al divorci i a l'avortament lliure. Tot i així, encara no gaudeix d'una plena igualtat respecte l'home -sent una societat patriarcal- i és per això que el paper de la dona durant les revoltes va ser molt important per tal de reclamar una millora de la seva situació.

També cal tenir en compte que el principal partit del govern és islamista i que dins el mateix partit hi ha debats sobre aquest tema. L'article 28 de la nova Constitució va portar a debat la definició del rol de la dona respecte l'home. En un inici s'havia proposat definir-lo com a complementarietat, però després de vàries protestes per diferents sectors de la població es va aconseguir definir-lo com a igualtat.

Els Islamistes

Ennahda, el principal partit del govern actual, es defineix com un partit islamista moderat, tot i així dins el mateix partit hi ha sectors més radicals que es posicionen a favor de l'ús de la Sharia –la llei islàmica- com a base normativa del país. Malgrat els debats interns, finalment s'ha decidit per no utilitzar aquesta legislació. Ennahda no va sortir vencedor en les eleccions pel seu caràcter islamista sinó per ser un partit que havia lluitat activament en contra del règim de Ben Alí i després de la revolució es mostrava com a símbol d'aquesta lluita.Per altra banda, amb la obtenció d'una llibertat d'expressió més àmplia després de la caiguda del règim, els grups Salafistes també van augmentar la seva presència. El salafisme és un moviment de l'Islam Sunnita que reivindica el retorn als orígens de l'Islam, caracteritzat pels seus actes violents i d'imposició.

Els sindicats

La UGTT –Unió General de Treballadors de Tunísia- és el principal sindicat i un dels principals actors de la revolta. Actualment, segueix tenint aquest paper predominant de lluita no només pels drets econòmics i dels treballadors sinó també a nivell general. S'està consolidant com una força de pressió i oposició contra el govern i la confrontació entre laics i islamistes s'està fent evident.

Són rellevants els darrers esdeveniments ocorreguts a principis de desembre quan joves de la Lliga de Protecció de la Revolució -pròxims al partit Ennahda- van atacar a sindicalistes mentre commemoraven el 60è aniversari de l'assassinat del seu fundador. L'atac va sorgir arran de la convocatòria de les vagues pels fets de Siliana i les protestes en contra del govern que no compleix amb les promeses electorals. Els fets van desencadenar en una proposta de vaga general a tot el país que finalment va ser desconvocada gràcies als acords entre la UGTT i el govern.

Relacions internacionals

Durant l'època de Ben Alí, el règim -igual que els altres règims autoritaris de la zona- estava protegit pels països europeus amb la idea de tenir controlada la regió de la possible amenaça islamista. D'aquesta manera, la societat civil quedava silenciada i s'evitava un augment de les forces islamistes. Però la sorpresa va ser quan la societat civil es va aixecar per clamar millores socials i econòmiques sense tenir en compte la qüestió religiosa.

Per altra banda, el procés de liberalització que s'havia desenvolupat durant l'època benalista estava dictat per Estats Units, la Unió Europea, el FMI i el Banc Mundial sense tenir en compte la democràcia o els drets humans.

Actualment, segueix en joc l'acord d'associació entre la Unió Europea i Tunísia, vigent des de 1998 i que gradualment ha d'eliminar les barreres comercials amb la UE, augmentar el procés de privatització i intensificar la liberalització de l'economia per enfortir la inversió estrangera dels països occidentals.

Article publicat al núm. 299 del setmanari La Directa.

Nota de la redacció:
L'assassinat de Chokri Belaïd fa esclatar la indignació popular
Aquest article va ser escrit a finals de desembre de 2012, però l'assassinat el passat 6 de febrer de Chokri Belaïd, secretari general del partit WATAD i un dels líders de l'esquerra laica agrupada en el Front Popular, va desencadenar una onada de manifestacions i disturbis per tota Tunísia, culminant en un multitudinari enterrament el 8 de febrer, dia en que una jornada de vaga general convocada per la UGTT va paralitzar el país. No hi ha havia una mobilització d'aquestes dimensions des del 14 de gener del 2011, el dia que va ser derrocat el dictador Zine Abidine Ben Ali. Des de l'esquerra es critica la tolerancia del govern dirigit pels islamistes moderats d'Ennahda envers el radicalisme integrista dels grups salafistes, que cada vegada actuen amb més propotència i violència contra els sectors laics i d'esquerres, fins i tot hi ha veus que assenyalen que Ennahda està darrere de la mort de Chokri Belaïd.

L’anarquisme grec es mobilitza contra la repressió

Redacció

El passat 12 de gener, una de les més grans manifestacions de la història del moviment anarquista grec recorria els carrers d’Atenes amb un crit de llibertat, solidaritat i esperança, en la lluita contra la repressió i el totalitarisme. Les manifestacions realitzades en 12 ciutats del territori grec van donar una primera resposta a la recent onada repressiva deslligada pel règim, contra okupes, centres socials autoorganitzats, ràdios lliures i lluitadors socials.

Milers de persones es van manifestar contra la repressió dels aparells estatals i paraestatals, la feixistització de la societat i la imposició del totalitarisme, sent la manifestació d’Atenes la més multitudinària, esdevenint una de les manifestacions més massives i millor organitzades en la història del moviment anarquista-antiautoritari. Durant unes dues hores més de 10.000 persones van estar marxant per una gran part del centre de la ciutat, cridant lemes contra la repressió, el paper de l’Estat i la Policia, i a favor dels detinguts en la reocupació del CSO “Vila Amalias”.

La manifestació, que havia estat convocada per diverses col•lectivitats anarquistes, antiautoritàries i llibertàries, okupes i centres socials autogestionats, assemblees barrials i alguns partits i col•lectius de l’Esquerra extraparlamentària, va recórrer diversos barris del centre. Després de començar en els Propileos de la vella Universitat d’Atenes, va passar per la okupa Skaramangá, desallotjada també el 9 de gener, així com per la Facultat d’Estudis Econòmics i Empresarials, en la qual el 28 de desembre de 2012 la Policia va realitzar una redada, detenint a 17 immigrants, irrompent en el local autogestionat de la Universitat i confiscant la maquinària de la ràdio lliure 98FM. La marxa va passar també pels tribunals d’Atenes, on va parar cridant lemes en solidaritat amb els 93 detinguts en la reokupació de Villa Amalias, i després es va dirigir al barri de Exárjia, on es va dissoldre. Una mobilització massiva que va servir per a contrarestar les mentides de la tele i els altres mitjans de propaganda massiva sobre el moviment anarquista, antifeixista i en general sobre el moviment social que es resisteix al totalitarisme modern.

També es van portar a terme manifestacions a Tessalònica, la segona ciutat més poblada del país, amb uns 2000 manifestants, a Patras amb 800 persones i a altres nou ciutats.

La jornada de mobilització va ser la resposta a la repressió policial desencadenada després que el 9 de gener un centenar de persones van tornar a ocupar l’històric centre social ocupat Villa Amalias, situat ben aprop del centre d’Atenes, que havia estat desallotjat a mitjans de desembre. Un ampli desplegament policial va desallotjar de nou l’edifici i la policia va anunciar el processament de 93 de les detingudes per delictes de desordres públics, insults i resistència a l’autoritat amb l’agreujant -tipificat com a tal a la legislació grega- d’anar encaputxats. El mateix dia la policia va desallotjar un altre centre social, el Skaramagka.

Villa Amalias és un històric centre social que portava més de 22 anys ocupat i era un símbol pel potent moviment anarquista grec, però també per d’altres àmbits de la societat que l’identificaven com un espai de resistència i autoorganització enfront les successives crisis polítiques, econòmiques i socials, que ha patit el país durant les darreres dues dècades.

Villa Amalias era un dels baluards més actius en la lluita contra el feixisme i el racisme a Grècia, encara més tenint en compte que el lloc on es troba l’edifici és una de les portes d’entrada a l’empobrit barri d’Agios Panteleimon, bastió de la formació neonazi Alba Daurada, fet que va aixecar suspicàcies entre certs sectors de la societat grega, fruit de la coneguda connexió entre sectors de la policia i els neonazis. Des d’aquell moment, la campanya mediàtica de criminalització contra l’extens moviment okupa grec no ha cessat i es tem que el Ministeri de l’Interior vol portar a terme nous desallotjaments.

Portugal, cada vegada més ‘entroicat’ mentre el 87% dels portuguesos es declaren desencantats

David Martín Marcos

Els portuguesos pateixen la pujada de l’atur i l’única expectativa dels joves és sortir del país. Mentre, ja es parla d’un país ‘entroicat’ (sota la troica).

A Lisboa, en les botigues del multicultural barri de Graça, que vigila la ciutat des d’un turó, s’ha recuperat el vell hàbit de fiar la compra. Dos pollastres sencers ascendeixen a cinc euros; el quilo de tomàquets, a gairebé dos; i el paquet d’arròs, a poc més de setanta cèntims. Tot junt dóna perquè una família enganyi la fam mitja setmana. Encara que cada vegada més hi ha qui no pot permetre-s’ho conforme avança el mes, i és ja habitual que carnissers i fruiters apuntin els deutes dels seus clients en una sort de solidaritat veïnal amb la qual plantar cara a la crisi.

Pèrdua de poder adquisitiu

No és per a menys: el 2013 el sou mig a Portugal, escanyat després de la reducció dels trams de l’IRPF orquestrada per l’Executiu de Pedro Passos Coelho, es redueix a poc més de 700 euros.

Seran els 1,8 milions de pensionistes els que més complicat ho tindran a l’hora de quadrar els seus comptes amb una paga que, per regla general, no superarà els 400 euros i amb la qual haurien de plantar cara a un increment del 15% en el preu del transport públic o a la pujada del 13% de la factura de la llum del passat any.

L’atur, una de les cares més amargues de la crisi, afecta al 15% de la població activa i, sense previsions de canvi al llarg del nou exercici, l’emigració, que està provocant un buit demogràfic en l’interior, seguirà sent la gran taula de salvació per als joves. Luanda, Rio de Janeiro, Sao Paulo o Macao, els emergents centres de la lusofonia que des de fa anys atreuen als graduats portuguesos, tornaran a convertir-se en destinacions cobejades per a una generació extraordinàriament preparada que no troba lloc en el seu país natal. El primer ministre ja va animar als seus ciutadans a forjar-se un futur fora de Portugal el passat any, i els seus esforços se centraran a esprémer els recursos dels que es quedin.

Un IVA del 23%

Amb un IVA que se situa ja en el 23% i que paradoxalment ha provocat una disminució dels ingressos generats per aquest impost en les arques de l’Estat, el nou atac plantejat per un Passos Coelho llastrat per baixíssims índexs de popularitat, afectarà als autònoms que no puguin plantar cara als seus pagaments a la Seguretat Social. Segons va informar la televisió pública RTP, podran incórrer en penes de presó aquelles persones el deute de les quals amb aquesta institució sobrepassi els 3.500 euros, quan anteriorment el límit estava en 7.000. Hi ha qui afirma que el 2013 s’estarà millor en la presó en un Estat en el qual molts se senten ignorats quan no perseguits per la classe política.

La passada tardor, a la llum d’una enquesta feta pública pels principals mitjans de comunicació portuguesos, el 87% de la població va dir sentir-se “desil•lusionada amb la democràcia”, si bé el nombre de descontentaments podria haver augmentat encara més en els últims mesos. D’antuvi, en una votació organitzada per Porto Editora, la major indústria llibretera del país, els portuguesos van triar l’adjectiu ‘entroicat’ com paraula de l’any 2012 a Portugal. Segons el comunicat fet públic pel grup editorial, el neologisme s’aplica a aquella persona “obligada a viure sota les condicions imposades per la troica” i col•loquialment, a aquell que està “en una situació difícil; fastiguejat, fotut”.

El 2013 en els carrers de Graça, on les notes del fado es confonen amb les veus dels indis que juguen al críquet, caldrà seguir fiant la carn i la verdura als ‘entroicats’ però ja ningú sap fins a quan.

** Article publicat al web de la revista Diagonal.*

SOCIAL

Les mesures d'ajust econòmic serveixen com a excusa per a, entre altres coses, augmentar taxes, tarifes i serveis que són majoritàriament utilitzats per les classes populars

BALA PERDUDA

Pistoles a les escoles

Toni Àlvarez

Imagineu a una classe de vint-i-cinc infants de cinc o sis anys, afegiu-li una mestra tutora i un mosso d'esquadra amb un projector, porra i pistola. El policia els hi està explicant les seves funcions a la societat, la confiança que els infant s els hi ha de tenir en cas de problemes. Ara no cal que imagineu com el policia pregunta en veu alta qui és el nen dolentot de la classe i com els infants, responen que fulanito. I ara patiu pensant en com l'armat li posa les manilles al nen, per portar-se malament. Tot un avís per navegants. L'astorament de la tutora o tutor queda esmortit per la xerinola que els infants fan del fet i el to de burleta que el policia dóna a l'escena. Escenes que passen molt més del que us podríeu imaginar a les escoles del nostre país. Sí.

La campanya "Desmilitaritzem l'educació" té un dels seus objectius en impedir la presència de cossos militars i armats als centres escolars, conscienciant a la comunitat educativa del que representa que hi hagi un arma a un centre escolar o espai educatiu, o la difusió de la cultura de la guerra per sobre de la cultura del diàleg i la resolució noviolenta dels conflictes que les lleis educatives del país marquen, de moment.

Fa uns dies "Desmilitaritzem l'educació", que la formen més de quaranta entitats, sindicats i moviments social del país, va crear la xarxa d'escoles lliures d'armes, una xarxa que pretén evitar perills, impedir el foment de la cultura violenta que genera la presència armada, produïda a més de forma gratuïta i fora de context i afavorir una cultura d ela pau i de la resolució noviolenta de conflictes.

Podria semblar lògic que es demani la no presència d'armes a un centre escolar, els mestres ens passem moltes hores localitzant possibles perills pels infants, converses per explicar el que suposa veritablement una arma, de quina manera podem arreglar els conflictes sense que ningú pari mal i que tothom pugui arribar a entendre's... Però el cert és que és un tema que, generalment, genera polèmica als claustres. Passa sovint que hi ha algun familiar policia o amic entre els mestres i es confon la persona amb el que significa i és el fet de les armes i determinades actituds. I acostuma a derivar la discussió sobre si la pistola forma part de l'uniforme o no...Afortunadament a l'escola on hi treballo, a la Joncosa del Montmell, el debat va durar ben poc i va caure pel seu propi pes, de pura obvietat. Així que des de fa uns dies participen de la Xarxa d'escoles lliures d'armes, una bona forma de celebrar el dia escolar de la Noviolència i la pau.

Des de "Desmilitaritzem l'educació" es convida a tots els centres educatius a adherir-se, només cal entrar a la pàgina http://desmilitaritzem.blog.pangea.org/ per reunir més informació i plantejar-lo al claustre i la comunitat educativa del centre. Perquè no volem pistoles a les escoles, malgrat rimi...

Una esquerda en el mur de l'oblit

Rolando d'Alessandro

El passat 23 de gener la secció X de l'Audiència Provincial de Barcelona va admetre a tràmit la querella presentada per l'associació Altraitalia – italians residents a Barcelona – i dues víctimes dels bombardeigs de la Barceloneta.

És una decisió històrica ja que per primera vegada s'obre un judici sobre crims de guerra perpetrats pel bàndol franquista durant la guerra del 36/39. I, element destacat, per iniciativa exclusiva d'una petita part de la societat civil que ha hagut d'enfrontar-se a tota mena de dificultats, entre altres l'absoluta manca de col•laboració d'institucions i partits, fidels també en aquesta ocasió al "pacte de l'oblit" que ha marcat la mal anomenada transició espanyola.

La gent que ha promogut la iniciativa ha estat objecte d'una majoritària indiferència, a vegades tenyida de sarcasme. A més de les descomptades reaccions dels sectors de la dreta post-franquista o neoliberal ha sorprès l'argumentari sovint desplegat en nombrosos comentaris enviats als mitjans que han publicat la informació. Es tractava de bombardeigs, d'accions de guerra i allò era una guerra. Quin sentit té desenterrar històries oblidades de fa tants anys? En ambdos bàndols hi va haver-hi crims. Perquè acusar els aviadors italians quan els autèntics responsables eren els militars espanyols colpistes? Fins a: amb tots els problemes que tenim cal destinar recursos per investigar assumptes tant allunyats del nostre dia a dia?

Les respostes, senzilles, tanmateix semblen inadequades davant manifestacions tan clares de manca de cultura política, de desconeixement de la naturalesa d'una democràcia formal o d'un estat de dret, de menyspreu pel valor que la memòria ha de tenir en la capacitat d'un poble de lluitar contra les tiranies.

Un bombardeig contra civils és un crim de guerra, i el fet que a partir de la II Guerra mundial hagi esdevingut un element rutinari de totes les conteses bèl•liques no li treu un bri de càrrega criminal. I la lògica que pretén minimitzar els bombardeigs de Barcelona comparant-los amb els de Dresden o Hiroshima s'inspira en el mateix raonament pel qual la mort d'Abel a mans del germà Caí, si comparada amb les posteriors atrocitats que han acompanyat els éssers humans al llarg de la seva història, no passaria de ser un modest homicidi involuntari. Barcelona va ser escenari dels primers bombardeigs de saturació de la història europea i que aquelles actuacions rebin la qualificació de crims de lesa humanitat torna al seu lloc, si més no conceptualment, una pràctica assassina dels exèrcits moderns a la qual les nostres societats s'han tristament acostumat.

I els crims de lesa humanitat mai prescriuen. Lliçó important que cal recordar, als tribunals com als carrers i als llibres d'històries, - allà on es pugui - a qui des del poder exerceix mitjançant la brutalitat i el terror el seu domini. "No oblidem" no és una frase que es diu per fer retòrica. La memòria dels pobles, la voluntat de justícia no tenen data de caducitat i traspassen fronteres i generacions. Com la solidaritat.

Encara hi ha gent que va viure aquells esdeveniments, hi ha fills i nets que els han viscut a través de les paraules i les emocions dels seus familiars. I solidaritat també és lluitar per oferir reparacions, encara que tardanes, a les víctimes.

L'argument de la especularitat (terror franquista contra terror roig i negre), quan no és aportat per malintencionats hereus del peculiar feixisme eclesiàstic/quartelari que va aixafar Espanya per gairebé 40 anys, és el fruit de dècades de la demagògia que com un plugim ininterromput ha amarat des de dalt les immenses majories socials, produint un sentit comú fet de "mai més" "les guerres sempre són dolentes" "la violència és rebutjable vingui d'on vingui" i un llarg reguitzell de frases fetes amb les quals ens topem en el dia a dia de les nostres lluites. Una mena d'ideari-escudella barrejada on s'igualen agressors i agredits, defensors d'antics privilegis i lluitadors per la llibertat, valors humanistes i altruistes i interessos egoistes i mesquins, igualtat i opressió.Però potser la crítica més interessant, la que més descriu la condició d'amnèsia col•lectiva induïda en aquesta societat és la que denuncia la parcialitat de la nostra querella. Perquè els aviadors italians i no els franquistes?

Doncs perquè els membres de l'Aviazione Legionaria, cos expedicionari d'un país tercer que no havia declarat la guerra a la República, no queden coberts per la vergonyosa llei d'amnistia de 1977. Llei de punt i final reblada per les posteriors Llei de Memòria Històrica que garantia la impunitat als criminals franquistes i a tots, absolutament tots, els responsables de delictes contra el poble. Delictes, que cal recordar-ho, es van produir fins després de la mort del dictador. Puig Antich, Vitoria, Txiqui, Agustin Rueda. Tantes i tantes víctimes més que no poden aspirar a obtenir veritat, reparació i justicia a causa d'un acord vilíssim i confirmat any rere any entre totes les forces polítiques d'aquest estat que costa molt definir democràtic.

L'admissió a tràmit de la querella pels bombardeigs del 1937/38 destapa, per qui vulgui veur-ho, la llosa d'impunitat sobre la que es fonamenta l'arquitectura jurídica, política i institucional de l'estat espanyol. Amb la seva legalitat a la que tan reiteradament es refereixen – i no és casual – els sectors més reaccionaris. És per tant una ocasió d'or perquè des dels diversos àmbits de la societat catalana i espanyola més sana, sorgeixi el reclam d'un canvi radical de model, amb la remoció de tots els obstacles jurídics que han llastat el nostre esdevenir. Una transició de debò en podria ser el lema. Ja toca no?

A la interlocutòria, la secció X de l'Audiència Provincial recorda a Generalitat i Ajuntament de Barcelona la possibilitat d'actuar com a part activa en el procediment. Implicitament se li recorda que el seu rol institucional és acompanyar i donar suport a les víctimes dels fets, tal com ha succeït nombroses vegades a Itàlia en els judicis contra els crims comesos per l'ocupant nazi al final de la guerra del 40-45. Els representants instal•lats en aquestes institucions, i també en els ajuntaments de Granollers, o Figueres o en el mateix Memorial Democràtic sempre han descartat obertament aquesta via, arribant a negar-nos informacions essencials per l'obertura del procediment, com els llistats de víctimes.
En els propers mesos caldrà una forta pressió social per tal que no defugin el seu compromís ni s'erigeixin en guies i gestors del procés. Caldrà que sigui la societat civil que imposi un plantejament que no es conformi amb un resultat simbòlic al possible tancament del judici per defunció dels aviadors inculpats. Hi ha la possibilitat de reclamar per la via civil compensacions: perquè no una campanya dirigida a exigir que una part de la despesa actual de defensa (Itàlia està pendent de la compra d'un gran nombre de caçabombarders) dels països agressors vagi destinada a la construcció o al manteniment d'iniciatives socials, millor si autogestionades, de les ciutats i viles destruïdes fa 75 anys?

Per un transport públic al servei de les classes populars

No Paguem
http://nopaguem.wordpress.com/
@nopaguem

La plataforma #Nopaguem va ocupar el passat 5 de gener un autobús turístic de Barcelona per denunciar el preu del transport públic i presentar la campanya "#NoPaguem. Transport a preus populars. No devem, no paguem".

Des de #NoPaguem volem denunciar que les mesures d'ajust econòmic serveixen com a excusa per a, entre altres coses, augmentar taxes, tarifes i serveis que són majoritàriament utilitzats per les classes populars i necessaris per estudiar, treballar, cercar feina... L'austeritat és imposada per uns governs que segueixen mantenint privilegis i fan pagar els plats trencats a les de sempre, a les treballadores, ja sigui amb encariment del transport o de l'aigua. A més de denunciar l'augment del transport, la plataforma NoPaguem vol impulsar també mobilitzacions en contra de l'augment del cost de la vida i els preus de la llum, aigua, etc.

La primera acció de desobediència va tenir lloc el 9 de gener al vestíbul principal de l'estació de Plaça Catalunya cridant a la ciutadania a no pagar el bitllet del Metro. Altres convocatòries d'accions d'obertura de barreres per a no pagar es van portar a terme el 31 de gener amb més de 10 accions descentralitzades a diversos punts (Santa Coloma de Gramenet, Sant Andreu, Eixample, Sant Pau, Llucmajor, Virrei Amat, Sants, Fabra i Puig, Poblenou i Fort Pienc), que van generar espais d'entrada gratuïta per a milers de persones, i el 6 de febrer a Fontana, Gràcia.

Manifest #Nopaguem

En el procés d'empobriment i desposessió que estem patint el conjunt de treballadors/treballadores i sectors populars, el mes de gener tornem a ser colpejades per part de TMB amb una nova pujada de les tarifes del transport públic.

El transport públic és un dret fonamental del conjunt de treballadors i treballadores i hem de frenar aquest nou procés d'espoli que estem patint, robatoris socials en tota regla.

Ja fa massa temps que patim un encariment injustificat del transport públic, fomentat per tots els partits polítics presents als diferents òrgans de govern.

La sobrecàrrega de gestors privats amb finançament públic del transport a l'Àrea Metropolitana (tres organismes públics més tots els ajuntaments que en formen part), que no han patit cap retallada ni de sous, ni d'alts càrrecs, i la manca de pressió fiscal destinada al transport públic, per exemple sobre el vehicle privat, en són clares mostres.

Aquest sistema de finançament es fa insostenible, i la classe política només dóna solucions que perjudiquen les ciutadanes, les usuàries del transport públic.

Denunciem, a més a més, l'ús de diner públic per finançar empreses privades que donen servei de transport (TRAM Baix i Besòs, Bicing, etc.), mentre les seves Direccions segueixen obtenint beneficis econòmics.

Algunes de les mesures que proposem són:

a) Gratuïtat per a persones en situació d'atur o pobresa

b) Tarificació social per a persones jubilades, estudiants i infants

c) NO a l'augment dels preus del transport sota cap circumstància

d) Recuperació de la gestió pública de totes les companyies de transport

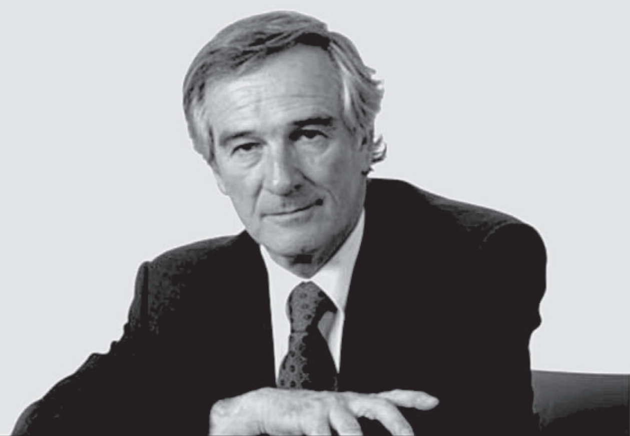
e) Cap acomiadament ni disminució salarial i laboral als treballadors de Metro i

f) Readmissió d'Andreu De Cabo, treballador de TMB acomiadat per denunciar la malversació dels directius de TMB

El transport públic és un dret, no un privilegi.

NO A LES PUJADES DE PREUS

VOLEM UNS TRANSPORTS PÚBLICS AL SERVEI DE LES CLASSES POPULARS.

ALCALDE XAVIER TRIAS, ET CREUS MOLT LLEST?

SALARI DE 7.853 €/MES
UN MÍNIN DE DIETES PAGADES DE 3067 €/MES
COTXE OFICIAL.

#NOPAGUEM

Per l'arxiu de la causa contra 8 activistes per denunciar les activitats de CaixaBank

Ecologistes en Acció

Al desembre de 2011, Ecologistes en Acció, com part del seu Congrés Confederal, va desplegar tres pancartes en la seu central de CaixaBank a Barcelona amb els textos "La Caixa arrasa el planeta", "Justícia social i ambiental" i "Allibera't de la banca". En l'acció directa no violenta van participar unes 300 persones, de les quals, 8 van desplegar dues de les tres les pancartes. Aquestes 8 persones s'enfronten a la petició de 8 mesos de presó en l'actualitat.

L'acció va denunciar diversos fets sobradament contrastables. El primer tenia a veure amb la denúncia de l'enorme acumulació de poder polític i econòmic en el sector bancari, afirmant que són els bancs, part fonamental dels "mercats", qui estan dictant avui el gruix de les polítiques públiques que executen els Governs. Per a això estan usant les cadenes del deute públic, contret en gran part per a rescatar als bancs i antigues caixes en el seu naufragi immobiliari.

El segon eix de crítica va partir de l'evidència que CaixaBank controla partde les accions d'empreses espanyoles transnacionals d'enorme rellevància en els sectors energètic, de l'aigua i de les infraestructures. Parlem d'empreses amb polítiques ambientals i socials molt agressives, tant en el nostre país com en altres països del Sud: Agbar, Repsol, Gas Natural – Fenosa o Abertis. Solament per posar alguns exemples: Agbar està restringint l'accés a l'aigua potable a importants sectors socials en diversos llocs d'Amèrica Llatina; Repsol té camps petroliers en llocs d'altíssima biodiversitat; Gas Natural – Fenosa basa el seu negoci en els combustibles fòssils, els principals responsables de l'escalfament global; o Abertis està construint autopistes en tot el món que estan servint per a expandir un model urbanístic fortament depredador del territori.

La tercera línia de denúncia va tenir a veure amb l'aposta de CaixaBank, abans La Caixa, per l'especulació urbanística. Són centenars les urbanitzacions en tot l'Estat finançades per La Caixa, moltes d'elles convertides avui en actius tòxics, el que ha dut a CaixaBank a haver d'aprovisionar més de 2.500 milions d'euros per a la seva cartera de crèdit immobiliari. Altre exemple clar és la seva aposta per la polèmica Torre de Cajasol a Sevilla.

Finalment, l'acció també va denunciar que, malgrat tot això, CaixaBank està rebent generoses ajudes públiques per a la seva expansió, amb les quals s'ha convertit en el primer banc de l'Estat espanyol amb 342.618 milions d'euros en actius, per davant del BBVA i del Santander. Tal és el cas de la seva adquisició de Banca Cívica, que rebut 977 milions d'euros d'ajudes públiques; o la recent del Banc de València, amb 5.500 milions de diners que engrosseix el dèficit públic. A més, la filial de CaixaBank, Criteria, evadeix imposats mitjançant l'ús de paradisos fiscals.És cert que Ecologistes en Acció podia haver escollit un altre mitjà per a comunicar les seves crítiques a l'entitat. Probablement hagués estat més efectiu que hagués pagat anuncis en els mitjans de comunicació de masses, com fa CaixaBank. No obstant això és obvi que Ecologistes en Acció, ni cap altre moviment social, té la capacitat econòmica per a fer-lo. Mentre el sistema democràtic actual segueixi discriminant en la possibilitat de comunicació social en funció de la capacitat econòmica, accions com la de desembre de 2011 en la seu central de CaixaBank tindran tota la legitimitat.

Amb aquesta acció, Ecologistes en Acció simplement segueix la senda de milers de persones que han realitzat accions de desobediència civil i que avui les nostres societats reconeixen per la seva labor en l'avanç cap a la justícia social i ambiental. Persones que van decidir enfrontar-se a sistemes injusts per aconseguir i/o mantenir drets i llibertats socials. La discriminació en l'ús de l'aparell judicial a favor del poder establert no és nova: mentre que les persones i/o entitats vinculades a les elits polític-financeres disposen de mitjans possibles per a evadir sancions (penals o econòmiques) -quan no se'ls indulta-, a les persones que protesten per a denunciar un ordre injust se'ls aplica amb tota la duresa.

Per tot plegat, considerem que l'acció per la qual es demana 8 mesos de presó a cadascun dels 8 activistes va ser una acció legítima que mereix l'arxiu de la causa.

Balanç de la repressió a Mallorca durant el 2012

contrainfo.cat

32 detencions, 25 casos i més de 165.000 euros, és el balanç de la repressió a Mallorca durant el 2012. Les visites del president Bauzá, rebudes amb protestes massives per les retallades i la persecució del català, la vaga general, l'activisme pro-sahrauí o el 'no vull pagar' al túnel de Sóller, les accions més penalitzades.

Les desenes de protestes socials que es van portar a terme durant el 2012 a la illa de Mallorca van anar acompanyades d'una important repressió, fins al punt que 32 persones van ser detingudes, es van obrir més de 300 processos individuals contra activistes i es van imposar un total de 451 multes, que sumen un total de 165.000 euros, segons les dades recollides pel portal contrainfo.cat al seu mapa de la repressió. La major part de les detencions (22) es concentren a la capital, Palma, en concret a causa de vuit casos diferents: els piquets unitaris anticapitalistes de les vagues generals del 29 de març i el 14 de novembre; l'ocupació de la conselleria d'Educació el 22 de maig; la lectura d'un manifest per part d'activistes prosahrauís al Consolat del Marroc; el desallotjament d'un centre social ocupat; la concentració dels treballadors de Son Espases contra el pagament de l'aparcament de l'hospital; i la manifestació del 19 de juny contra les retallades educatives. Els actes de protesta contra les visites del president autonòmic, el president José Ramón Bauzá (PP), a Bunyola i Manacor també van comportar repressió i detencions.

El mapa recull 25 casos d'accions que van acabar comportant algun tipus de repressió, ja sigui detencions, obertura de processos judicials, multes o tot plegat. La major concentració de multes es donen en l'acció del No Vull Pagar que es va portar a terme al peatge del Túnel de Sóller, amb un total de 300 sancions que sumen 30.000 euros. La quantitat econòmica és més elevada (fins als 39.050 euros) en les 48 multes imposades als estudiants que van ocupar pacíficament la conselleria d'Educació al maig, en protesta per la política educativa del Govern de Bauzá. En l'acció, també es van detenir sis joves. La cadena humana que més de 5.000 persones van portar a terme a la platja d'es Trenc i Sa Ràpita en protesta per les intencions d'aixecar un hotel en aquests paratges verges es va saldar amb 30 multes.

La política contra el català del Govern autonòmic i les seves retallades econòmiques van provocar un reguitzell de protestes allà on anava Bauzá, amb el resultat de les detencions (i multes) ja esmentades a Bunyola i Manacor i les sancions econòmiques a 3 persones pel mateix fet a Pollença i a dos bombers a Inca. L'acció antimilitarista que es va executar a Sóller contra la presència dels vaixells de l'armada britànica o l'alliberament del solar de l'antiga Casa del Poble del Palma per fer-hi un hort urbà són altres accions que van ser reprimides amb multes.

La ultradreta espanyola intenta reinventar-se davant la crisi

Joana Peris
Diagonal València

Nous grups neonazis recullen les restes d'organitzacions il•legalitzades o inactives a través d'un canvi de simbologia importat dels ultres italians.

La ultradreta espanyola ha viscut aquests últims mesos un procés intern de reflexió i reorganització davant la seva desapercebuda activitat en el context actual, que en altres països europeus ha estat notablement rendible per a aquest tipus de formacions. Encara que els principals partits ultres mantenen la seva agenda, el desplaçament en l'opinió pública del tema migratori, que en les enquestes no entra en els principals preocupacions dels ciutadans, els ha obligat a virar relativament el seu discurs, avui més centrat en contra del nacionalisme català i contra els principals partits amb el rerefons de la crisi. Les estratègies empreses sobretot pels ultres italians han calat entre els sectors més radicals, autodenominats Nacional Revolucionaris.

La reacció de la ciutadania davant les mesures d'austeritat, primer amb el 15M i després amb protestes socials com la marxa minera o el 25S ha estat observada des de certa distància pels grups ultres. Alguns han mostrat certes simpaties i fins i tot han afirmat que van estar presents, com va fer Ricardo Sáez de Ynestrillas amb el 15M o el MSR i Regeneración, liderat pel periodista ultra Enrique de Diego, amb el 25S. Tanmateix, la seva presència ha passat desapercebuda, i quan han intentat participar, moltes vegades ocults darrere de sigles noves i ambigües, han estat identificats pels manifestants i expulsats.

Així va ocórrer el 1 de maig a València, quan una desena d'ultres es va presentar després d'una pancarta d'Activitat Patriota, un grupúscle desconegut. La seva presència va durar menys de 15 minuts, després de ser expulsats de la marxa. El mateix va succeir a Madrid durant la rebuda a la marxa minera al juliol, quan un grup de falangistes amb banderes de Defensa Social va ser convidat a abandonar la concentració. També l'organització neofeixista Respuesta Estudiantil va tractar de participar en una manifestació contra les retallades en educació a Gran Canària, però els seus membres van ser expulsats per alguns estudiants. Aquest mateix grup feia acte de presència en la Facultat de Dret de València durant la vaga d'estudiants del 18 d'octubre, manifestant-se contra 'la coacció' dels piquets. El mateix dia a Madrid, membres de Respuesta Estudiantil intentaven penetrar en la manifestació per l'educació.

Els nazis es reorganitzen

Fins a avui, els neonazis espanyols han vist caure diverses de les seves xarxes d'implantació estatal. El 2005 la Guàrdia Civil va desarticular Blood & Honour, Hammerskins i el Frente Antisistema. L'amo de la Llibreria Europa de Barcelona acaba de complir mesos de presó, i la distribuïdora Suportes Sonoros va ser desmantellada aquest mateix any, al mateix temps que s'imputava per incitació a l'odi a dues bandes de música nazi: Batallón de Castigo i Más Que Palabras.

Els partits més radicals, com Alianza Nacional, perden militància, i la resta, segueixen immersos en lluites entre els seus líders. En aquest panorama sorgeixen organitzacions com són les recents Acción Nacional Revolucionaria (ANR) o la secció espanyola de RightWing Resistance. La primera es va formar després d'una crida feta a l'agost per a aglutinar i coordinar diferents associacions, col•lectius locals i activistes autònoms en un Frente de Acción Social, Nacional y Revolucionario l'única condició del qual era la unitat d'acció, assumint com 'bloc' la disciplina i consignes d'aquesta coordinadora.

Així, es va plantejar la manifestació del passat 15 de setembre a Madrid convocada per La Falange i altres grupuscles nazis com Vieja Escuela Madrid (amb alguns membres d'Ultra Sur entre les seves files), com el punt de partida. La marxa va assolir reunir a mil ultres darrere d'una pancarta "contra la democràcia". ANR publicava en la seva web a finals de setembre un text titulat "Mobilizaciones ciudadanas, estrategia de actuación", en el qual es proposen tant realitzar accions pròpies com "organitzar-nos i coordinar-nos per a acudir a aquest tipus de mobilitzacions ciutadanes, amb els nostres propis símbols, les nostres pròpies consignes i la força necessària per a defensar-los".

El camí italià

Els grups neofeixistes italians, que han viscut sota la complaença del govern dretà, són avui un dels principals fars per als ultres espanyols. El vaixell almirall dels nazi-feixistes és el centre social okupat Casa Pound, a Roma. El seu líder, el cantant del grup nazi Zeta Zero Alfa , Gianluca Iannone, va ser detingut en relació amb el tiroteig contra un altre ultradretà. Mesos enrere, un activista de Casa Pound a Florència assassinava a trets a tres senegalesos i se suïcidava.

Casa Pound és des de fa temps un centre de pelegrinatge d'ultres europeus. En les seves parets es veu des de simbologia nazi fins a retrats del Che. El seu lema, "0% Racisme, 100% Identitat", encunya el terme que utilitza habitualment la nova ultradreta: Identitaris. Al voltant de Casa Pound graviten organitzacions com el Blocco Studantesco, un sindicat que és el referent de Respuesta Estudiantil, i que ha protagonitzat altercats contra estudiants d'esquerres. Aquestes organitzacions es caracteritzen també per encunyar una simbologia pròpia, no associada a primera vista amb cap símbol feixista. De la mateixa manera que els neonazis alemanys copien des de fa anys l'estètica de la propaganda antifeixista, els nous nazi-feixistes europeus segueixen aquesta estratègia fent ús d'elements contraculturals.

Aquesta ha estat la inspiració dels grups ultres espanyols, que han tractat d'importar el model de CasaPound a nous centres socials, com el Projecte Impulso a Castelló, o el Casal Tramuntana a Barcelona, els membres del qual estan relacionats amb Democràcia Nacional o Plataforma per Catalunya. Igual que el partit grec Alba Daurada, l'estratègia d'oferir estris de primera necessitat a persones en situació de precarietat ha estat adoptada a València per Espanya2000, que ha aconseguit que el Banc d'Aliments els proporcioni productes per a ser repartits en la seva Llar Social Patriota.

Campanya “escraches“ de la PAH

Després de recollir 1.402.854 signatures per a la ILP, posem-li nom i cognom als responsables del genocidi financer

Plataforma d’Afectats per la Hipoteca (PAH)
http://afectadosporlahipoteca.com/

La ILP va arribar al seu punt final…

La Plataforma d’Afectats per la Hipoteca, juntament amb altres organitzacions socials i sindicals, va impulsar a l’abril de 2012 una Iniciativa Legislativa Popular (ILP) per a dur al Congrés dels Diputats una modificació de la llei hipotecària. Aquesta ILP recull tres mesures que considerem de mínims per a garantir el dret a l’habitatge en el nostre país: dació en pagament retroactiva, lloguer social i paralització dels desnonaments.

Per a això, necessitàvem recollir més de 500.000 signatures i finalment en vam presentar 1.402.854. Després d’assolir sobradament el nostre objectiu, i després de que finalment la pressió social obligués el PP a rectificar i votar a favor d’admetre a tràmit la ILP de la PAH, ara s’inicia una fase de tramitació que pot durar fins a sis mesos fins que es debati la proposta de llei en el Congrés.

Aconseguir aquest nombre de signatures ha estat possible gràcies a l’esforç enorme de totes les PAHs, a la solidaritat i dedicació dels centenars de ciutadans que es van comprometre amb la campanya i es van fer fedataris, al 15M, a les organitzacions i assemblees de barri que van participar en la recollida de signatures i han dut el debat i les propostes al carrer fins a convertir-lo en un clam popular. Estem convençuts que tot aquest esforç no ha estat en va i que anem a aconseguir canviar aquesta llei injusta. Les massives manifestacions pel dret a l’habitatge que vam convocar a una cinquantena de ciutats de tot l’estat espanyol el 16 de febrer van ser una nova mostra de la nostra força

En els últims mesos el consens per a reformar la llei hipotecària, que ha arriba a quotes del 90% entre la població segons les enquestes, s’ha estès fins a sectors com el Tribunal de Justícia de la UE, els jutges degans del nostre país, sindicats de policies i fins i tot associacions de serrallers que es neguen a col•laborar en els desnonaments.

Arribats a aquest punt, considerem que amb la ILP hem esgotat totes les vies possibles que l’actual sistema ofereix per a modificar una llei. Ara és el torn dels polítics. És el torn de respondre a les demandes de la ciutadania i deixar de respondre al dictat de la banca.

…i donem començament a una campanya de “escraches”!

Durant les dues primeres setmanes de febrer, la PAH ha interpel•lat a tots els partits amb representació parlamentària per a sol•licitar per escrit el seu suport a aquestes mesures de mínims. Alguns partits com el PP van a expressar-nos la seva determinació de votar en contra i continuar defensant els interessos de les entitats financeres. Estavem convençuts que aquesta decisió no responia a la voluntat dels diputats que conformen aquests partits i és per això que vam portar a terme una campanya amb l’objectiu que trenquessin la disciplina de vot apel•lant als seus valors ètics i morals, apel•lant a la democràcia; és una demanda ciutadana. Finalment la majoria del Congrés va acceptar a tràmit la ILP, el mateix dia en que tres persones més es suicidaven en no poder pagar les hipoteques.

A aquesta campanya l’hem denominat “escraches” al•ludint a les manifestacions que es realitzen a Argentina (en aquest país per a senyalitzar als torturadors de la dictadura) i que es porten a terme en el lloc on resideix o treballa la persona a la qual es vol denunciar. Serà una campanya pacífica i estem treballant conjuntament amb advocats, col•lectius d’artistes i dissenyadors perquè la campanya tingui la màxima repercussió ciutadana que ens permeti aconseguir els nostres objectius.

Respectem la llibertat de vot dels diputats, però considerem que tenim dret com ciutadans a informar-los de les conseqüències dramàtiques que ocasionarà la seva decisió perquè les estem patint diàriament. Aquesta campanya serà gradual i està dividida en dues fases:

19 febrer: Comença el escrache virtual. Apel•lem al vot individual. Volem conèixer quina és la intenció de vot de cadascun d’aquests diputats i informar-los dels continguts de la ILP mitjançant els seus perfils de twitter (que seguirem amb un HT que llançarem per a aquesta data, actualment s’està usant #ILPoEscrache) i mitjançant una campanya específica a Oiga.me

Tindran diverses setmanes per a respondre, si persisteixen a mantenir la decisió de la cúpula dels seus partits, iniciarem una segona fase en la qual farem visible la seva activitat legislativa en els barris en els quals viuen mitjançant cartells i manifestacions perquè no puguin viure de forma impune i sentin la incomoditat en els seus actes quotidians (comprar el pa, anar al treball, al cinema, etc).

S’acabarà la impunitat per a aquells que permeten que se segueixin vulnerant els drets humans en el nostre país. Els bancs ens ignoren, ens assenyalen com culpables de la nostra situació, ens enganyen en processos de refinançament, ens maltracten verbalment, ens assenyalen públicament en el desnonament del nostre habitatge i ens deixen en el carrer sense cap alternativa.

Ara ens toca el torn d’assenyalar als que permeten que aquesta situació es produeixi.

Atents el 19 de febrer…

Espereu-nos

La ILP no es negocia.

Sí es pot!

XVI Marxa Homenatge als Maquis, 15, 16 i 17 de març a l’Alt Empordà

Transició/Transacció, o com continuar esclavitzant el poble després d’una dictadura.

Dins la XVI Marxa-Homenatge als Maquis, els dies 15, 16 i 17 de març de 2013, a Capmany (Alt Empordà) a la Casa de Colònies Els Estanys.

Xerrades, projeccions de documentals, excursions, exposició sobre Agustín Rueda, presentació de llibres,...

Organitza:
Grup Autònom Empordanenc i Col•lectiu A les Trinxeres

+ Info:
http://noticiesdelfront.blogspot.com.es
http://www.marxa-maquis.org
http://alestrinx.blogspot.com

Condemnats a 1 any i 4 mesos dos solidaris amb la Núria Pòrtulas

http://nurialliure.blogspot.com.es/

El passat 24 de setembre del 2012 es va celebrar el darrer judici pendent de la Campanya de Suport a la Núria Pòrtulas, activista llibertària gironina. Els fets es remunten a l’abril del 2010, quan 2 membres de la Campanya es van encadenar a l’edifici de la Delegació del Govern Espanyol a Girona durant una de les accions de solidaritat realitzada les setmanes en que es deliberava al Tribunal Suprem la llibertat de la Núria. Finalment, han estat condemnats a 1 any i 4 mesos de presó per atemptat a l’autoritat, és a dir empentes ja que les agressions no han quedat demostrades i al pagament d’una multa de 2750 + 1800 per responsabilitat civil a dos agents, en una encadenada emmarcada dins la setmana de lluita en la qual vam realitzar diverses accions de desobediència civil (despenjar-se de diversos ponts de la ciutat, embidonarse davant dels jutjats o ocupar l’arbre de la plaça del Lleó) com a mostra de suport durant la deliberació del recurs presentat davant del Tribunal Suprem. Les úniques proves aportades per la policia eren les declaracions dels 10 Mossos d’Esquadra, que acusaven els activistes d’agressions i lesions indemostrables, com ho són lesions cervicals, a diferència dels traus i fortes contusions que presentaven els membres del col•lectiu de suport.En fer-se pública la sentència el 28 de gener, es va portar a terme una roda de premsa i una manifestació pel centre de Girona.

Volem denunciar que les imputacions efectuades pels mossos d’esquadra no són aleatòries, ja que de les diverses accions de desobediència civil durant les dues setmanes de lluita aquestes han caigut curiosament contra dos dels membres més actius i visibles de la campanya. Amb un objectiu clar: atemorir el col•lectiu de suport per aturar les denúncies contra les polítiques repressives de l’estat.

Per altre banda ens agradaria remarcar que un dels dos companys acusats per aquesta sentència, te una sentència d’un any de presó per atemptat a l’autoritat, d’un judici on 4 policies estaven acusats de tortures i detenció il•legal i van quedar absolts de tots els càrrecs, actualment estem a l’espera del recurs al Tribunal Suprem. És una evidència que les actuacions abusives dels mossos d’esquadra no son fortuïtes, sinó que responen a una estratègia més global i premeditada.

A aquestes alçades i després de 5 anys de lluita seguim veient com la justícia i el braç repressor de l’estat van agafats de la mà. Estem fartes que la nostra solidaritat acabi sent sentenciada i jutjada, fartes que l’autodefensa davant la policia sigui criminalitzada. Per tot això seguirem denunciant les agressions, les tortures, les persecucions o els abusos politico-judicials que des del braç armat de l’estat apliquen de manera sistemàtica contra aquells que molesten.

Cap condemna ens farà creure

Núria lliure!

Lliures tots i totes!

DINAMITA DE CERVELL

“...M’agradaria fer flors d’ametller”

Joan Tomàs

... ... i em surten dits de cendra fosa … … d ‘ un estat que em genera cendra blava dels cadells de llana de sang de romanès , ... que com a fill d ‘ una ofensa injusta és víctima i culpable de l ‘ espasa de castra ofensa , ... que compta com a llenya crematòria d ‘ un forn que nosaltres hem format ... ... tenint - hi un raig d ‘ innombrables i acabables al·lucinacions de ben pensat i bon minyó ... ... No crema perquè ell vulgui , sinó perquè el nostre desig és de foc i cendra ... ... No hi veiem la flama del desig ... ... Hi confegim la piromania del de l ‘ odi ... : ... Del fuig que me ‘ n faig puig per agafar aire del ble que fa fum d ‘ olor socarrimat ... ... I seguim fardant d ‘ ignomins llumins … … I no ens tremola la por ... ... I la veu ens fa gargalls d ‘ orgull d ‘ una por que ens fa corders de la nostra xarxa ... ... filers de la nostra teranyina ... ... feta de fils de color on hi seguim ficant serpentina i xampany de confeti per a què les notes i sons que se senten amb els dits a les orelles siguin cançons que per culpa de la ignomínia que han viscut , superada per la seva voluntat i adversitat , siguin reus de les seves pròpies melodies ... ... Els sons que els surtin de les fargues de colors i sous els cauen per la idea que són en un estat que no és el seu ni el nostre ... ... I els pollancres que són la llum del que som , els diuen que són potents i pudents perquè fan por de minoria ... ... I mirem amb temor de l ‘ insegur ... ... I ells , els que bufen les fargues dels colors , n ‘ han de fer davant d ‘ ells i davant nostre ... ... Com si nosaltres fóssim la llum i ells el so ... ... ¡ Si nós fóssim altres botxins ! ... ... Sempre ens barallem els mateixos … … Els bous amb els bous … … els bous amb els bous … … I les vaques mentrestant , víctimes de la seva pròpia llet ,

cap al forn purgatori de la seva pròpia il·lusió ... ... I cremant cremant la gent se ‘ n va i el colom farcit de pinso d ‘ odi renega i llenega però no se ‘ n va ... ... No ho vull dir , però no me ‘ n puc eximir , “ NO ES QUEDA “ ... ... ¿ On se ‘ n va si d ‘ ací no l ‘ aprimem sinó l ‘ engreixem amb oli d ‘ oliva d ‘ unció dels pecats ? ... ... Tornem al principi del vol rapaç de l ‘ au del voltó ... ... que amb el fum del gas de l ‘ accelerador s ‘ acosta des del precipici i veu com tot el paisatge que se li col·loca als seus peus es converteix en paratge immòbil i amatent … … ¡ ATENT , AMIC , ATENT ! …

Sant Pol de Mar

(Països Catalans)

Octubre 2011

Salut i anarquismes

Democràcia i servitud voluntària

Bernat Muniesa

"La democràcia és un somni que no s'ha fet realitat."
Hannah Arendt

Des de la perspectiva política és sabut que la Democràcia és un sistema fundat, segons la seva traducció del grec clàssic, en la cracia (poder o govern) i el demos (poble). És a dir: el govern del poble (pel mateix poble, clar). La filòsofa Arendt, deixeble de Martin Heidegger, amb qui va trencar quan aquest es va incorporar al nazisme, en 1933, a Alemanya, ens parla d'un "somni". Certament, la democràcia, com a "govern del poble", no ha existit mai. Ni a l'antiga Grècia, ja que allí la dona no tenia accés al govern i, en altre plànol, hi havia esclaus. Per tant, el poder hel•lènic no arribava al grau de democràcia: era una oligarquia de patricis i "savis" o filòsofs, masclista i excloent. A l'Imperi Romà, establert després del genocidi del poble etrusc, va arribar a operar un principi partitocràtic fundat en dos estaments: el patriciat (la noblesa) i els plebeus (la burgesia, per entendre'ns). En el Senat es reunien ambdós sectors i elaboraven i aprovaven les lleis i les accions de govern, mentre el poble es limitava a dir sempre sí i per davall d'aquest poble, els esclaus. I va ser precisament un esclau qui en aquest món sís un dia es va aixecar i va dir no: Espartac, esclau i després gladiador, líder d'una revolta que va alliberar esclaus i a milers de camperols sotmesos per l'imperi oligàrquic.

L'Edat Mitjana

Amb la caiguda de l'Imperi Romà (segle V) es va obrir el que la historiografia anomena Edat Mitjana, sociològicament dominat pel feudalisme, una etapa que finalitzaria en el segle XV. Fase dominada per la noblesa de sang, propietària de terres i persones que hi treballaven: els serfs. Hi havia una dita castellana que deia.: "el destino de los pobres es el mismo de las cabras: o vivir como cabrones (existia el dret de pernada) o morir como cabritos". I per sobre de la noblesa dictava el Papat establert a Roma al final de l'Imperi: religió oficial d'Europa. I certament hi va haver bullangues i rebel•lions contra aquests poders feudal-catòlics: per exemple, la revolta càtara o albigesa del sud de França, cristians heterodoxos que reclamaven el "comunisme de la terra" i parlaven la llengua d'Oc (semblant al català). Temps en què les pestes desencadenaven mortaldats massives i els alquimistes (buscaven l'origen de la vida i la transformació de pedres en or) i les anomenades bruixes (remeieres) eren perseguits i cremades en fogueres. El Papat dictava i el senyor feudal executava. De fet, l'anomenat Renaixement va modificar molt poc la situació: Galileu i Maquiavel van ser bandejats i Giordano Bruno cremat a la foguera, però el poder es va reorganitzar i van sorgir les monarquies absolutes: Espanya, França, Anglaterra… Rex est lex era la divisa. Una altra dita castellana es preguntava: "Cuando Adán labraba la tierra y Eva cuidava a la prole y al hogar, ¿quien era caballero?

La irrupció burgesa i la "democràcia" liberal

Mentre en el camp regnava el senyor feudal, en les ciutats l'artesà va emergir com el precursor del burgès amb els seus tallers. Una nova classe social que va acumular riqueses i va acabar exigint als monarques absolutistes parcel•les de poder. A Anglaterra, la revolució burgesa de Cronwell va acabar en un pacte del que va sorgir la Monarquia Constitucional (abans el rei Carlos II va ser executat), que reflectia el poder compartit per noblesa i burgesia. A França, va ser executat Lluís XVI amb la revolució de 1789 i sectors burgesos van combatre pel poder entre ells fins que, definitivament, el general Thiers va consolidar la República burgesa: abans va haver de destruir la revolució proletària anarquista afavorida des de la Comuna de París. Lentament, el poder burgès va anar fent concessions i obrint simulacres de democràcia: masculinitzada, censitària…Tot això banyat en sang: és necessari llegir Charles Dickens i Jack London para conèixer que els orígens del capitalisme van ser "sang, suor i llàgrimes", incloent els EUA, on la nova nació va néixer amb el genocidi dels nadius anomenats amerindis. La burgesia es va consolidar amb la revolució industrial i es va enriquir massivament amb el treball de la classe obrera. Va ser el perill que representaven les explosions revolucionàries obreres el que va obligar el poder burgès a obrir la democràcia finalment a totes les classes i després a la dona, ja avançat el segle XX: naixia la democràcia liberal, la qual es va estendre a gran part de l'Europa nòrdica i occidental. Però era una democràcia trucada: la democràcia, amb tots els seus defectes, si admet el cognom "liberal" ja no és la democràcia: i aquesta és la democràcia que existeix, és a dir, democràcia capitalista. Els feixistes, Mussolini i Franco, la van batejar com a "orgànica": no era democràcia. Els soviètics deien "popular": no era democràcia.

Partitocràcia i servitud voluntària: el cas espanyol

De fet, es va imposar la democràcia "liberal": un ciutadà, un vot. I un ventall d'opcions per votar: partits polítics. Avui, el sistema ha degenerat definitivament en partitocràcia: la dictadura dels partits, anunciada fa molts anys pel sociòleg Robert Michels. El Sistema Partitocràtic està estès allí on domina econòmicament el liberalisme, avui anomenat neoliberalisme. Però aquí ens centrarem a Espanya, on l'actual "democràcia" va ser atorgada després de la mort del genocida Franco, qui ja va anunciar que "tot quedarà lligat i bé lligat". I es va arribar així al "Borbón y cuenta nueva", l'actual Monarquia. S'han anat succeint els governs centrals i autonòmics des de 1977. El suarismo (Adolfo Suárez) va cobrir 1976-1981 (febrer) i va acabar amb una sèrie de cops d'estat intrecreuats que van reforçar l'anomenat Juan Carlos I, a pesar que estava vinculat amb un altre cop simultani dirigit pel seu mentor militar, el general Armada. Durant un any, va governar Leopoldo Calvo-Sotelo, un trànsit cap a l'etapa del felipisme, amb un PSOE falsificat a Suresnes el 1976 i dirigit per Felipe González i Alfonso Guerra (aquest va encunyar allò d'ara "ens toca a nosaltres": de fet, els dos són milionaris). Aquesta etapa va durar entre 1982 i 1996, quuan el neofranquista Partit Popular va accedir al poder obrint l'etapa de l'aznarato, és a dir el govern de José María Aznar, un malalt de poder avui també milionari, membre d'un trio de criminals de guerra (amb Anthony Blair i George W. Bush) que haurien d'haver estat jutjats a La Haia i tancats per les massacres perpetrades a l'Iraq. Si durant el felipisme l'etapa corrupta es va desplegar amb "el cas Roldán", milionari que va ser cap de la Guardia Civil, i va seguir amb els Solchaga i amb l'aznarato va emergir la bombolla immobiliària amb una corrupció desbordada: avui, a Espanya hi ha un milió de pisos buits. Mentre, en les anomenades autonomies, la corrupció es va configurar com la primera característica. Es van consolidar les màfies autonòmiques: al País Valencià, amb un tal Camps i una tal Rita Barberà; a Catalunya, amb el clan Pujol i el seu fillastre Artur Mas, habitants secrets de "paradisos fiscals"… Màfies a Galícia, Andalusia, les Castelles… Màfies consolidades durant el període del zapaterisme, el govern de José Luis Rodríguez Zapatero, socialista, de fet hereu forçós de la 'camorra' acumulada i porter en l'obertura de l'absolut poder financer actual (BBV, Santander, la Caixa…). I quan Zapatero se'n va anar a cuidar-se de les seves sabates, en 2011-2012 va tornar el PP amb un tal Rajoy, legalitzador d'estafadors com Rato (Bankia). Ròssec. Resumint: la Transició o Transacció espanyola ha estat "pren els diners i corre" (títol d'una pel•lícula de Woody Allen. Un pren els diners que inclou "sindicalistes" alliberats les poltrones dels quals són la UGT i Comissions Obreres, a la Conferència Episcopal i les seves seus. Cert que hi ha notable abstencionisme o vots blancs i nuls en els últims temps, però hi ha aquest gruix de la societat, al qual Nietzsche anomenava xusme, que acudeix a votar com un serf els seus opressors i retalladors, elits polítiques al servei dels banquers i autosuficients, enriquides ostentosament. Repeteixo: aquests "serfs" són els que sostenen el Sistema. Un tema de psiquiàtric.

Vull recordar a Proudhon en aquest punt final, quan després de respondre NO a les preguntes d'un periodista sobre si era "monàrquic" i "republicà", també va respondre NO a la pregunta de si era "demòcrata". "Què és vostè, doncs?, li va preguntar el periodista: "Jo sóc anarquista", va respondre. Senzillament.

PAPER PINTAT

Vocacions invisibles: les educadores de museus

Alba Cañellas

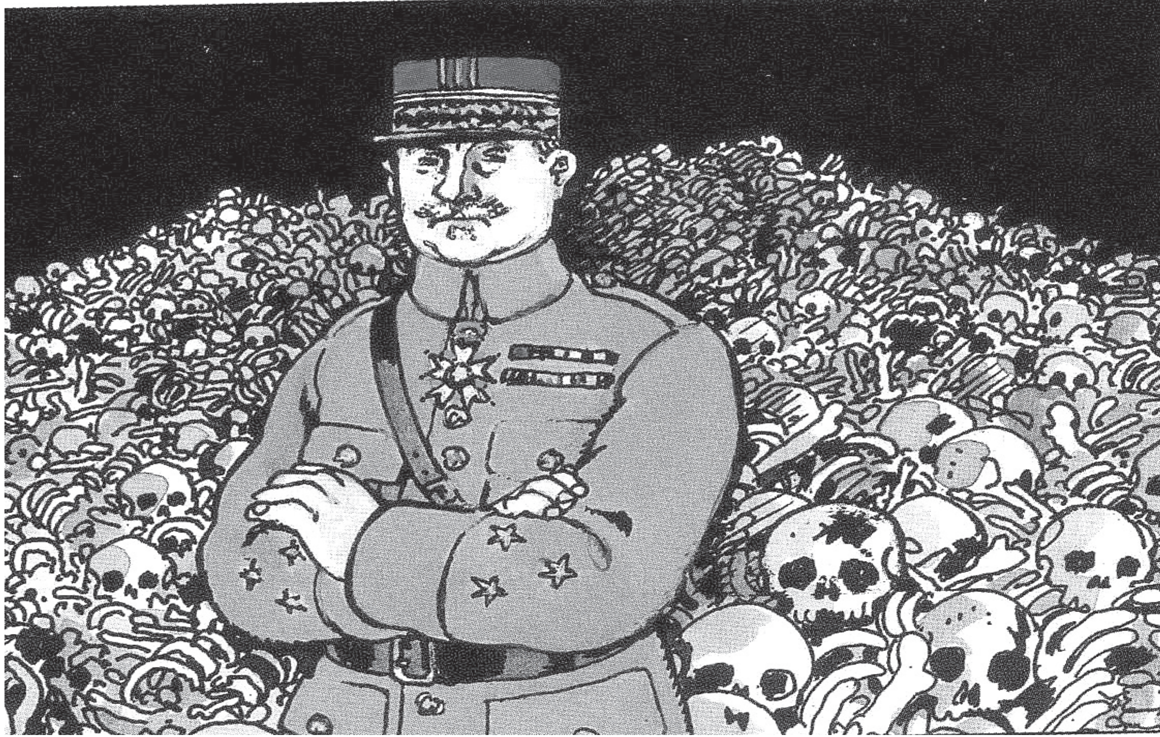
Paradoxalment, sovint els cercles procedents dels sectors de les humanitats esdevenen entorns tancats i elitistes. El món de l'art n'és un bon exemple: només cal anar a una inauguració –o, encara millor, treballar-hi- per observar els moviments de les persones com un document històric. Cava, roba cara i una mena d'ambient enrarit, pseudointel·lectual, de gent que, cada vegada més, assegura preocupar-se per la situació de l'art i pels nous corrents museològics, que aposten fort per la pedagogia, la interdisciplinarietat i l'apropament de l'art a diverses capes socials.

De llibres sobre això no en falten: és bonic pensar-ho. De gent realment interessada a fomentar projectes d'aquesta mena, sovint a cost zero en un moment en què les ajudes públiques als museus desapareixen, tampoc. Ara bé: la situació en què han de treballar les persones que tenen aquesta vocació les situa totalment fora de les possibilitats de desenvolupar-la. No existeix una professionalització del món de l'art per a aquella gent que es troba fora d'aquest cercle d'elit de què parlàvem. En un moment de replantejament –confio que sincer- de les funcions de l'art, d'auge de la nova museologia, no existeix la professió més important perquè això es dugui a terme: la d'aquella persona que vincula el visitant amb el museu, l'apropa a les peces, el guia o fa tallers per a escoles i joves. No existeix, o almenys no en bones condicions.

La immensa majoria dels treballadors d'atenció al públic –guies de museus, educadors de museus i informadors de sala- dels museus de la ciutat de Barcelona, per posar un exemple que conec, treballen per a una empresa subcontractada i no arriben a tenir mai cap vincle, o molt pocs, amb la pròpia institució. Cobrant de mitjana uns quatre euros a l'hora, les persones encarregades de transmetre aquesta "nova museologia" són joves precàries que no poden prendre part en el procés de disseny dels guions de les visites, de les activitats i tallers per als nens i nenes, i que han de disposar d'hores del seu propi temps per a formar-se i transmetre allò que per elles és una vocació. Eneritz López, doctora i professional de l'educació en museus, ho explicava en unes jornades i les seves vivències eren tan surrealistes que molta gent la va titllar de pessimista i exagerada. Tret d'algunes excepcions, que sovint es troben en museus petits, la vocació d'educadora de museus és invisible i inexistent, considerada senzilla, divertida, poc seriosa. Evidentment aquesta consideració va en relació amb el fet que es tracta d'una tasca feminitzada, precària, que interessa a la gent més jove –pel fet que es tracta d'una professió jove-. És impossible, per les condicions en què es treballa, que una persona la pugui desenvolupar com un projecte de vida, començant des del punt en què aquestes empreses subcontractades ofereixen contractes temporals, normalment de no més d'uns quatre mesos de durada.És important, almenys, que hi reflexionem. No hi ha res més bonic, com a espectacle, que veure uns nens de pàrvuls asseguts al voltant d'un tapís de Miró mentre busquen quina d'aquelles formes es tracta d'un ocell.

Tardi i Jan: el còmic que planta cara

Jordi Martí Font

Jacques Tardi és un dels dibuixants de còmic europeus que més m'agrada i amb qui més bé se sent el meu conscient estètic pel que fa al món del còmic. Qualsevol de les seves obres produeix en mi un gaudi estètic gran i destacat que em fa recórrer als seus àlbums en diverses relectures i remirades, alhora que allò que conta m'és proper ja que hi comparteixo molts dels valors polítics i socials amb què compto per aquest caminet pel món que és la vida que visc.

A Tardi el vaig conèixer fa uns anys amb la seva magnífica adaptació de la novel·la de Jean Vautrin sobre la Comuna de París "Le cri du people", publicada en diversos volums en castellà per Norma Editorial. N'he llegit-mirat també alguna novel·la gràfica, en aquest cas novel·la negra, amb guió de Léo Malet ("Casse-pipe à la nation" publicat en castellà amb el títol de "Reyerta en la feria") i àlbums d'evident contingut antimilitarista sobre els horrors de la Primera Guerra Mundial com "C'était la guerre des tranchées", a banda d'"Ici Meme", una obra amb guió de Jean-Claude Forets que mereix un apunt a banda pel seu contingut irònic i alhora surrealista sobre la propietat privada a partir de la historia d'un hereu que intenta recuperar les possessions familiars des de la part de dalt d'uns murs que les tanquen i que és l'únic que de moment posseeix, però als quals s'agafa com si li anés la vida.

Tardi és autor d'un extensíssima obra que inclou no només còmics o sèries d'àlbums de creació pròpia com els dedicats a la seva heroïna Adèle Blanc-Sec sinó també disseny, cartells i il·lustracions com les que acompanyen, per exemple, una edició de luxe de l'obra de Céline "Viatge al fons de la nit". Les seves col·laboracions en la premsa van començar el 1970 a la revista "Pilote" i inclouen destacades capçaleres del còmic com "Metal Hurlant" i publicacions d'humor i crítiques com "Le canard sauvage", "Charlie", "L'echo des savanes", "Spirou"o el diari "Liberation".

En aquestes darreres setmanes, però, Jacques Tardi ha estat protagonista de les primeres pàgines de la majoria dels diaris francesos i ha ocupat espais en la resta de la premsa europea perquè s'ha fet de la reduïda i selecta colla que va inaugurar el compositor Hector Berlioz i a la qual s'hi van afegir el pintor Claude Monet o el poeta Louis Aragon. Una colla caracteritzada per la no acceptació de la Legió d'Honor, la màxima distinció que atorga a l'Estat francès. Tardi ha desestimat la condecoració perquè, segons la premsa francesa no vol "rebre res, ni del poder actual ni de cap altre poder polític sigui quin sigui".

Jan, Superllopis

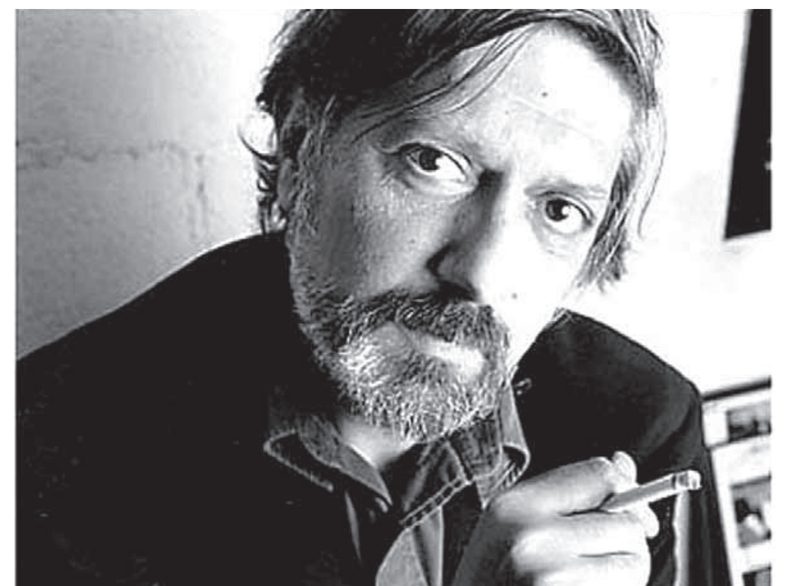
Però aquest final d'any 2012, ha portat una altra renúncia a una distinció estatal per part d'un dibuixant de còmics. En aquest cas, l'Estat era l'espanyol, el dibuixant era Jan i la condecoració, la Medalla d'Oro al Mèrit en les Belles Arts, atorgada per José Ignacio Wert, ministre d'Educació, Cultura i Esports. Un altre dibuixant amb qui al llarg de la meva vida m'he identificat molt, primer com a creador de Superllopis (Superlópez en espanyol) i d'altres personatges com Pulgarcito. Superllopis és personatge encàrrec que acaba mostrant tot allò que Juan López Fernández (Jan) vol mostrar amb el seu còmic. Un personatge que rep com a encàrrec el 1973i que acabarà essent el darrer gran personatge de l'Editorial Bruguera. Es tracta d'una paròdia de Superman que si bé en un primer moment funciona només com a paròdia desprès passa a ser un personatge amb més contingut i amb històries que permeten al dibuixant explicar el món que veu al seu voltant, amb temàtiques i arguments més complexos i aprofundits, centrats més en l'actualitat social que viu. Alhora, Jan s'esplaia com a creador literari i com a adaptador d'obres clàssiques de la literatura universal amb aquest personatge, com la "Divina Comèdia" de Dante.

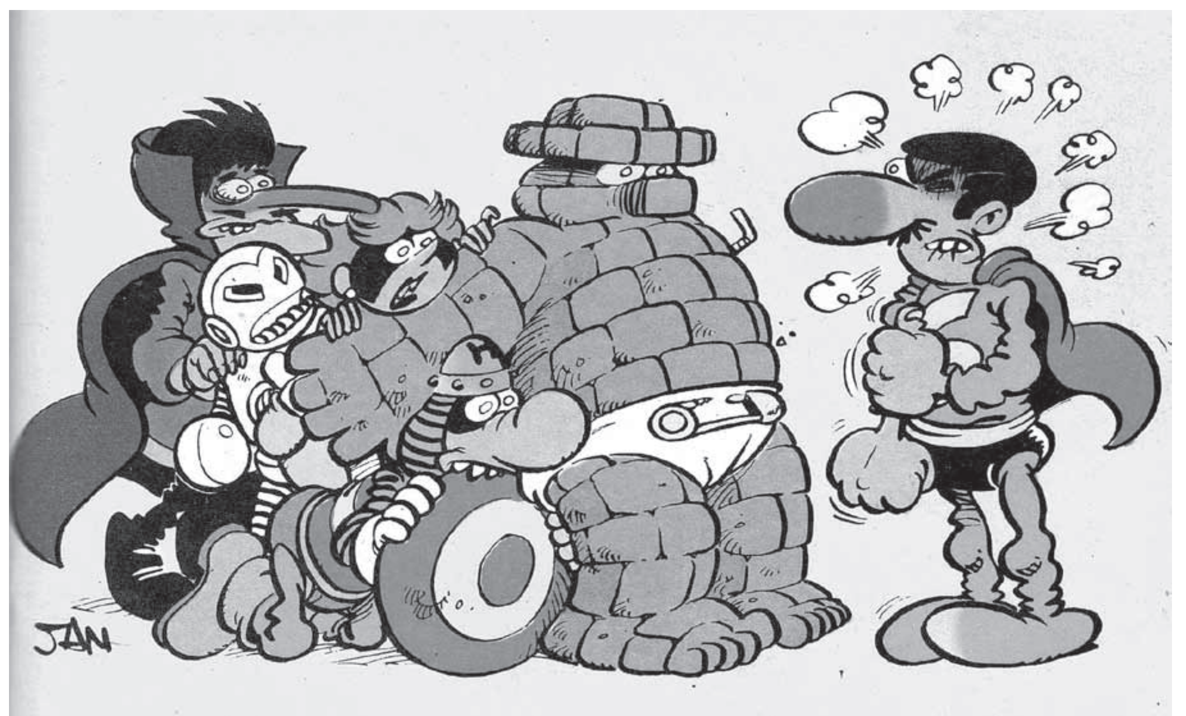
Per renunciar a la Medalla de Wert, Jan argumenta que "Hagués preferit que se'm preguntés abans, però he de dir que davant les circumstàncies socials i polítiques actuals no puc, per ètica personal, acceptar la Medalla d'Or al mèrit en les Belles Arts". El dibuixant de còmics acaba dient que "Sempre he intentat sentir-me bé amb mi mateix i sé que per aconseguir-ho he d'actuar tan a prop com sigui possible a les meves conviccions".

Dos casos, enllaçats temporalment i per l'art en què excel·leixen els creadors, en què els artistes planten cara no acceptant les llepades del Poder en forma de premis i condecoracions. No es tracta de no ser agraït o de no saber que els reconeixements els haguessin pogut situar en un primer pla d'acceptació i això alhora els podria facilitar molt les coses. Es tracta de dir que no a qui mana i això mai té preu.

El còmic, alhora, amb aquestes dues actituds, planta cara com a espai de creació artística ja no només amb les obres dels dibuixants i guionistes sinó també amb les actituds dels qui en aquest cas són els creadors de les històries gràfiques. En els darrers anys, alliberats de manies i de falsos clixés, el públic adult ha entrat majoritàriament en un món que havia estat destinat sobretot a xiquets i adolescents. Ara el còmic adult ja no són les historietes pornogràfiques sinó qualsevol tipus de còmic.

Com a tal ha esdevingut també un espai per a la lluita ideològica i de classes, del Poder contra la majoria social o d'aquesta contra aquell. És per això primer que qui mana s'interessa per llepar qui dibuixa i posar-lo al seu costat però és també per això que l'actitud de Tardi i Jan esdevé tan important per a les persones que ens reconeixem contraris a la dominació i partidaris d'un món sense dominadors ni dominats.

>> Contraanunci

¿Pero a quién se le ocurre robar comida?

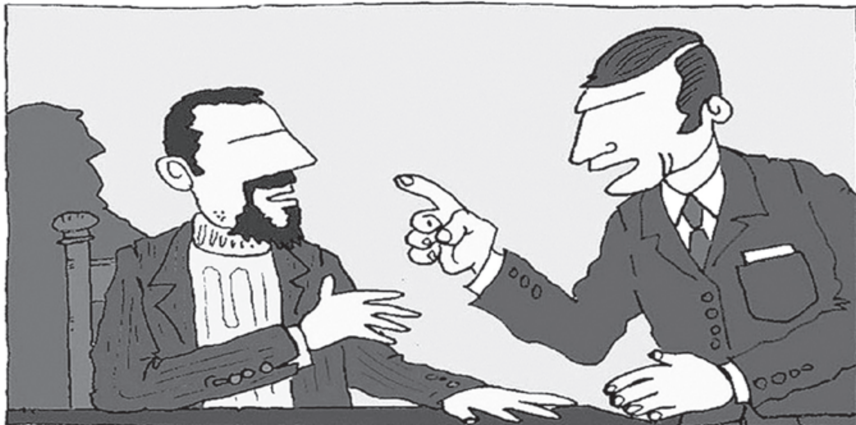
CAS PINELLI. UN ALTRE CRIM D'ESTAT.

A Itàlia els anys seixanta es caracteritzen per una forta conflictivitat social. Les protestes es multipliquen, els diferents sectors socials s'oposen a les polítiques dels diferents governs. Les mobilitzacions estudiantils aporten una forta càrrega al conflicte. El 1969 les protestes arriben al seu punt culminant. Durant la tardor d'aquest any els obrers, en particular de la metal·lúrgia, es mobilitzen per renovar el seu contracte, però les protestes van més enllà dels estrets límits d'aquesta reivindicació. Es comencen vagues salvatges, els obrers no es deixen controlar pels sindicats i partits. Comença "la tardor calenta". Aquesta situació impressiona molt a les classes dominants del país que decideixen actuar. Durant tot el 1969 a Itàlia exploten diverses bombes en diferents ciutats. S'intenta espantar la població perquè aquesta reclami un govern més dur, que reprimeixi amb més força les protestes. És l'estratègia de la tensió.

A Milà el 12 de desembre del 1969, a la plaça Fontana, explota una bomba que provoca 16 morts i vuitanta ferits. A Roma, el mateix dia, exploten unes altres bombes que provoquen alguns ferits. El govern actua ràpidament. Decideix detenir uns anarquistes a Milà acusant-los de terroristes. És detingut el ballarí anarquista Pietro Valpreda. Uns altres anarquistes a Milà són detinguts, entre ells Giuseppe Pinelli. Aquest últim, acusat de terrorisme, és convidat a seguir el cotxe de la policia i anar a comissaria amb la seva moto.

El comissari Calabresi acusa a Valpreda de ser el terrorista i vol implicar també a Pinelli en el cas. Aquest últim ho nega obstinadament. Sap que no ha estat cap company el responsable de posar les bombes. Els terroristes són buscats en altres àmbits socials i polítics. Pinelli comprèn l'estratègia del Govern i dels altres aparells estatals

A les 24 hores del 16 de desembre de 1969 Pinelli va ser trobat mort, després d'haver-se precipitat del quart pis de la comissaria. En principi les autoritats parlen de suïcidi: Pinelli no podia suportar la matança feta. Després afirmen que l'anarquista durant els interrogatoris es va trobar malament i va caure per la finestra.Pietro Valpreda i altres anarquistes després d'uns anys de presó són alliberats i declarats innocents. Avui dia, encara no se sap qui va matar a Giuseppe Pinelli.

Text: Gianni. Il·lustracions: Quechua.

El far

Personatges de la revolució: Josep Comas i Solà, l'astrònom del Tibidabo

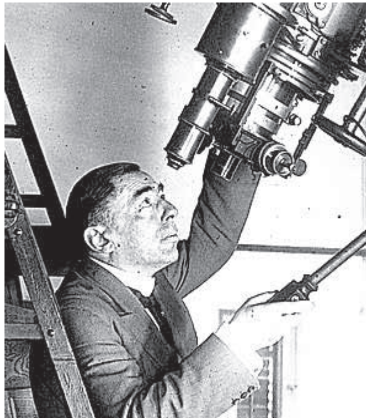
Ferran Aisa

Josep Comas i Solà (Barcelona, 1868-1937), va ésser un eminent científic que va saber sintonitzar amb les classes populars catalanes. Va estudiar física i matemàtiques a la Universitat de Barcelona. Comas i Solà va destacar com a divulgador científic i com a impulsor de l'astronomia a Catalunya.

La seva primera feina com astrònom fou a l'Observatori Català de Sant Feliu de Guíxols, a les instal•lacions creades per l'industrial i astrònom Rafael Patxot. Comas i Solà va viatjar per Europa per conèixer els principals centres d'astronomia i va visitar el volcà Vesubi. L'any 1900 va estudiar l'eclipsi de sol, esdevenint un expert en aquesta mena d'observacions. Fou pioner de la fotografia i la cinematografia aplicades a l'astronomia.

Entre les seves principals observacions astronòmiques destaca les investigacions efectuades sobre els planetes Júpiter i Saturn. L'any 1910 va seguir i fotografiar el Cometa Halley. Va destacar com un dels principals científics en la recerca dels asteroides, dels quals en va descobrir onze, un d'ells porta el seu nom. Molts dels seus descobriments els va fer des de l'observatori de casa seva, Vil•la Urània, a la Via Augusta de Barcelona. També va escriure nombrosos tractats científics sobre astronomia: El cielo, El espiritismo ante la ciencia, Ensayos sobre filosofía científica, Astronomía, etc. I va publicar nombrosos articles tant a revistes científiques com de signe divulgatiu a La Vanguardia.

Josep Comas i Solà va ésser director de l'Observatori Fabra al Tibidabo, des de la seva creació el 1904 fins a 1937. El centre astronòmic acollia totes les setmanes les visites de la societat civil catalana que pujava al centre a meravellar-se de les explicacions del savi barceloní. Així des dels alumnes de les escoles públiques o privades a les entitats culturals, recreatives i obreres van passar per l'Observatori per mirar la lluna i les estrelles des dels telescopis. També va fer moltes conferències a la seu de les entitats culturals com l'Ateneu Enciclopèdic Popular.

Entrevista a Jolanare, blocaire i activista tunisiana

"La sexualitat femenina és un desafiament al conservadorisme"

Sàgar Malé

Jolanare, blocaire i activista tunisiana, ofereix una mirada crítica contra el salafisme i pel dret a la sexualitat femenina. Avui és ja un referent dels moviments socials i la dissidència jove del país.

La revolució tunisiana va fer visible un gran moviment de ciberactivistes que aportaven una informació alternativa essencial: el país era un desert informatiu i els seus blocs, facebooks o twitters van ser una palanca decisiva per tombar la dictadura. Algunes dones blocaires que aleshores van ser rellevants, avui són veus crítiques d'una transició molt discutida: Hana Trabelsi, Lina Ben M'heni, Fatma Riahi… o Jolanare, una de les llengües més esmolades quan parla dels atacs als drets de les dones, o quan critica els salafistes (islamistes radicals que ella anomena "barbuts").

- Quins són els reptes del feminisme a la Tunísia actual?

Jo no em considero feminista perquè, per mi, la dona s'ha de veure com una ciutadana abans de ser considerada pel seu sexe. Sota Habib Bourguiba (primer president de la Tunísia postcolonial), hi havia un feminisme d'Estat i, abans, el pensament de Tahar Haddad (filòsof feminista) va afavorir l'emancipació femenina. Però Tunísia mai no ha estat laica, sinó un país musulmà que considera que la xaria afavoreix els drets de les dones i no a l'inrevés. Avui, veiem que l'elecció d'Ennahdha ha fet que els drets de les dones es vegin amenaçats i els seus èxits qüestionats; per exemple, pensen aprovar una llei que qualifica la dona com a "complementària" a l'home.

- Al teu bloc jolanare.blogspot.com parles de la societat masclista i patriarcal en què viviu…

A Tunísia, la dona és considerada menor d'edat i té prohibit mantenir relacions sexuals abans del matrimoni. Aquesta és la hipocresia que jo denuncio, perquè els homes tenen relacions sexuals amb dones, però prohibeixen que les seves n'hagin tingut abans de conèixer-los.

- Reclamar una sexualitat femenina fora del matrimoni és perillós?

Representa un desafiament al conservadorisme. El predicador salafista Wajdi Ghanin, precursor en aquest tema, prefereix que sigui tal com estableixen els cànons islamistes neomedievals quan diu: "Comencem, primer, per l'ablació del clítoris i, després, per l'ablació dels pits"... Paradoxa, ja que els pseudoreligiosos mai no han parlat tant del sexe femení com quan clamen per ocultar-lo.

- Quan va esclatar la revolució, eres a França. Què en recordes?

Jo sóc blocaire des de l'any 2007. Vivia entre Tunísia i França quan em vaig iniciar en el ciberactivisme, que em va donar l'oportunitat de denunciar els abusos que es produïen sota el règim de Zine El Abidine Ben Ali, com ara les eleccions fraudulentes, la corrupció administrativa, les revoltes a les regions rurals o les manifestacions reprimides per les forces policials. El 14 de gener, estava a França escrivint la meva tesi doctoral, però vaig seguir tots els esdeveniments posteriors a la immolació del jove Mohamed Bouazizi i vaig participar a les marxes antigovernamentals que exigien la caiguda del règim del desembre de 2010.

- Com interpretes l'actitud de França davant de la revolta?

França és on he nascut i l'he admirada perquè va ser el bressol dels drets humans. Però la seva posició durant les protestes va ser molt deshonrosa i, arran de l'elecció de Nicolás Sarkozy, ha perdut els valors que la van fer gran. Ara prefereixo Tunísia, perquè jo sóc tunisiana per damunt de tot i el meu país em necessita.

- Per què la gent pobra no s'ha beneficiat de la revolució?

Perquè ha estat confiscada pels islamistes, que s'han aprofitat de l'Aràbia Saudita i de Qatar per estendre la seva propaganda i, segons diversos testimonis, s'ho han arreglat molt bé per comprar vots. Amb els seus diners, s'han mantingut al poder. Avui dia, Tunísia pateix la incompetència dels ministres que han passat la meitat de les seves vides a la presó i que no tenen prou capacitat intel•lectual per governar un país. La gent de moltes regions comença a manifestar-se violentament després de veure que no s'ha fet res per treure-la de la pobresa.

- Ets optimista, malgrat tot?

Tunísia està llesta per a la democràcia, però caldrà una nova revolució si el govern no posa persones competents per tirar endavant el país. Diria que la revolució s'està gestant.

** Entrevista publicada al núm. 292 de la revista Directa.*

>> La recepta

Arròs caldós de llonganissa(*), costella de porc i naps

L'amo en Pep des Vivero (Mallorca)

Ingredients:

360 g de arròs
1 llonganissa mig curada
300 g de costella de porc
1 ceba
4 tomàtigues de ramallet
1 litre de brou de carn
500 g de naps tendres
sal
100 ml d'oli d'oliva verge extra
2 grans d'all
julivert

Elaboració:

En una greixonera, sofregiu-hi la costella fins que quedi ben rostidata. Reservau.
A la mateixa greixonera, tirau-hi la llonganissa, sense pell i tallada a trossos petites, la ceba tallada ben fina i deixau-ho coure lentament . Afegiu-hi la tomàtiga ratllada i deixau-ho que confiti. A continuació posau-hi l'arròs i deixau-ho sofregir uns dos minuts. Afegiu-hi el brou bullent i feu-ho coure 15 minuts (això segons el tipus d'arròs que hi poseu).
Mentrestant, pelau i tallau els naps a octaus i afegiu-los a l'arròs. Feu una picada amb l'all i el julivert i posau-la a la greixonera, quasi al final de la cocció. Apagar el foc i deixau-lo reposar un poc. Aquest plat ha de quedar caldós.
Bon profit!!!

(*) Aquest és un plat típic català. L'embotit emprat per fer aquest plat, per tant, és la llonganissa catalana.
No la sobrassada tendre feta a Mallorca que te el mateix nom. L'aclariment és necessari perquè són dos embotits que no tenen res a veure un amb l'altre, i menys de gust i sabor.

Una mirada crítica des del cinema

Solos en la madrugada

Joan Canyelles Amengual

(Jose Luis Garci, 1978)
Qüestió prèvia: Jose Luis Garci em provoca una gran antipatia (tal vegada com a la majoria de vosaltres) per raons que més endavant explicaré. Però crec que la pel•lícula que comentam ofereix prou punts interesants per dur-la a aquesta secció.
En plena època de la transició (1977) José (José Sacristán), que se està separant de la seva esposa Elena (Fiorella Fltoyano), és un locutor de ràdio que te un programa de gran audiència. Una nit coneix a Maite (Emma Cohen), amiga de la seva col•laboradora Lola (María Casanova). Maite és una antropòloga que està treballant en un projecte d'una comunitat indígena de Paraguai i que ha anat a passar les vacances a Madrid. Entre ells s'establirà una curta relació sentimental que farà que ell comenci a canviar la seva manera de veure la vida.
Per primera vegada parlaré més dels defectes (que son molts i grans) que de les virtuts (pràcticament desaparegudes des de fa molt de temps) d'un director a qui el talent ha acompanyat molt poques vegades.
Jose Luis Garci comença a exercitar la crítica cinematogràfica a les revistes Cinestudio, Resña i Signo entre d'altres. Publica alguns llibres sobre ciència-ficció i cinema. El seu debut com a guionista es produeix l'any 1970 amb "El cronicón" d'Antonio Gimenez-Rico.
Obté el seu primer gran reconeixement amb la producció televisiva "La cabina" (Antonio Mercero, 1972), que rep nombrosos (i merescuts) premis internacionals. Premis que no es repetiran quatre anys mes tard amb "La gioconda está triste" que dirigeix el mateix Antonio Mercero sobre un relat curt del propi Garci.
I amb això que arriba l'any 1977 i el seu debut com director: "Asignatura pendiente". Constitueix, aquesta pel•lícula un èxit absolutament atronador de crítica i públic i una de les peces fonamentals del cinema de la Transició. "A nosotros, que supimos cuando ya no había remedio, que aquel mundo Imperial en Cinemascope y color DeLuxe, que nos habían prometido en el colegio y en tantos discursos y sermones, no existiría nunca". Això és part de la llarga dedicatòria que surt al final de la pel•lícula. Diuen (jo, per motius d'edat no vaig poder anar a la seva estrena) que la gent s'aixecava de les butaques i aplaudia amb força, alguns i algunes amb llàgrimes als ulls.
Amb aquesta pel.lícula Garci passava comptes amb la dictadura: "Nos han robado tantas cosas. Las veces que tú y yo debimos hacer el amor y no lo hicimos. Los libros que debimos leer. Cosas que debimos pensar. ¡Qué se yo!. Todo eso es lo que no les puedo perdonar" es una de les frases que l'advocat laboralista Jose (José Sacristán) li diu a Elena (Fiorella Faltoyano), la noia de la que es va enamorar quan era un noi i que passats els anys ha tornat a trobar. Alguns crítics han comentat que aquesta part de la pel•lícula (vull dir la part sentimental, la història d'amor dels dos protagonistes) és la més fluixa. I segurament és cert, però jo crec que en certa mesura fa que el públic s'identifiqui més amb els personatges. Jo, la primera vegada que la vaig veure no vaig poder deixar de pensar amb la primera al•lota de la qual em vaig enamorar. I record que també vaig pensar en si ella l'havia vist i en si a ella li havia passat el mateix que a mi.
L'any 1979 dirigeix "Las verdes praderas", pel•lícula que comença a ser bastant fluixa, però que te un final gairebé revolucionari: un executiu d'una empresa d'assegurances que ha començat a escalar posicions desde abaix, te un xalet a la serra. Passa allà gairebé tots els caps de setmana a contracor, perque se suposa que és el que toca. Un d'quets caps de setmana, la seva companya, quan ja estan en el cotxe a punt de partir cap a la ciutat, li cala foc. Ell pensa que s'ha tornat boja, pero quan la mira, compren que el que acaba de fer és un immens acte d'amor. Naturalment, hom pot pensar que bastava posar-la a la venda, que no feia falta ser tan radical. Un final inversemblant que no deixa de tenir una important càrrega simbòlica.
Dos anys després roda "El crack", un notable film policíac que és un indissimulat homenatge al cinema negre nord-americà. L'any 1983 repetirà la fòrmula amb "El crack II", tan interessant com la primera, de bon pols narratiu i sòlid guió i amb unes excel•lents interpretacions d'Alfredo Landa i Maria Casanova.
L'any 1982 arriba l'Oscar a la millor pel•lícula de parla no anglesa amb "Volver a empezar", on l'escriptor Antonio Miguel Albajara, que acaba de rebre el premi Nobel de Literatura torna al seu Gijon natal a passar els darrers dies de la seva vida (te càncer). Aquesta sí que la vaig poder verure al cinema. Record que el que més em va agradar va ser la música de Pachelbell. Protagonitzada per Antonio Ferrandis, que acabava de rodar per a la televisió "Verano azul", vaig pensar que el director havia volgut aprofitar la immensa popularitat de "Chanquete" per assegurar-se un èxit de públic.
De tot el que jo he vist dels seus treballs posteriors poca cosa val la pena (naturalment, sempre des del meu punt de vista). No he vist "Canción de cuna" (1994) que alguns crítics valoren positivament (sense exagerar).
Però a "La herida luminosa" (1996), "El abuelo" (2000), o "Historia de un beso" (2002), la manca de perícia narrativa i de ritme, l'insuportable olor a naftalina i el vaixell de les intencions naufragant sempre lluny del port de la realitat fan que per moments siguin insuportables.
Garci vol fer la reverència als clàssics (John Ford, Douglas Sirk, Max Ophuls...) i en l'intent s'hi trenca l'esquena. Vol construir personatges immortals, que en prou feines arriben a ser de cartró. Vol rodar escenes que es quedin gravades a la memòria que s'obliden immediatament. Vol fer cinema de sentiments, emocionar. I provoca una fredor que constipa: l'emoció del Frenadol.
L'any 2004 perpetra l'odiosa "Tiovivo 1950". Citarem les paraules que Ramon Freixas i Joan Bassa citen de Carlos Losilla en el seu llibre "Diccionario personal y transferible de directores del cine español": "...cabe entero su peculiar parque temático de la historia de este país: niños enfermos que acaban curándose, gente hambrienta que acaba comiendo, poetas pobretones, fascistas de buen corazón, empleados alegres y jefazos condescendientes, comunistas que mueren en la carcel mas por gilipollas que por comunistas... todo un insulto a la memoria de tantos y tantos españoles".
És inevitable comparar-la amb "La colmena" de Mario Camus de l'any 1982. Milenis llum separen la qualitat artística i la postura ètica de ambdues pel•lícules. Camus fa un retrat tristíssim d'una època dura i fosca on solament viuen bé els vencedors. Garci dibuixa una Espanya gairebé idíl•lica on les dentellades de la dictadura semblen carinyoses mossegadetes, on la censura tan sols demana una mica de sentit comú, i on les persones que pretenen ser lliures evitarien la presó amb una mica de voluntat i renunciant a la obstinada toçudessa de voler mantenir les seves idees (revolucionàries o sencillament democràtiques).
Garci comet probablement l'immens error de confondre la nolstàlgia amb la reivindicació, la qual cosa l'ha portat a un conservadurisme cada cop més evident i ranci, que ell, amagat amb l'escud d'una suposada independència ideològica i personal sempre nega. Es deixa estimar per la dreta més dura (Esperanza Aguirrre and company) i col•abora amb mitjans de comunicació incendiariament reaccionaris (Es radio) on el debat ideològic tan sols es produeix entre l'extrema dreta i la dreta extrema.
Naturalment una petita part de la crítica no deixa de posar les seves pel•lícules pels niguls de la excelència artística. Alguns d'ells son els seus amics que acudien al programa "Que grande es el cine" que va estar a la graella de la programació de TVE entre els anys 1995 i 2005 (un d'ells és l'actual fiscal general de l'estat Eduardo Torres Dulce). L'altra part no sol tenir pietat (Carlos Losilla, Ramon Freixas i Joan Bassa son alguns exemples) i col•loca el seu cinema en el sòtan de la mediocritat (en el millor dels casos).
Parlem una mica de "Solos en la madrugada". Film amb dedicatòria: "Esta película está dedicada a los profesionales de la radio que tanto nos ayudaron a vivir en los años oscuros".
Juntament amb "Asignatura pendiente" és el seu treball més políticament compromès amb un decidit posicionament d'esquerres (institucional i no revolucionari, d'acord) el protagonista en un moment donat diu que votarà al PSP de Tierno Galvan. Cal no oblidar que la pel•lícula és de l'any 1977. Un detall que no és anecdòtic i sí una delcaració de principis i la voluntat de testimoniar una realitat: a totes les emissions radiofòniques hi assisteix um membre de la Guàrdia Civil armat amb una escopeta.
Però el mes interessantés l'excel•lent dibuix de personatges. Jose, el locutor, representa molt be una part important d'una certa generació. És l'espanyol nascut a mitjans dels anys 40 que ha viscut la dictadura, acomplexat per no haver-la combatut amb prou força per derrocar-la, o per haver-se resignat a ella; i també acomplexat per l'herència cultural rebuda. Utilitza el cinisme per ocultar un cert sentiment de culpabilitat. No troba la manera de superar una tristesa molt íntima, molt incrustada a l'ànima, que ve de molt enrere, de quan era nin. La mort de Franco el privarà de l'excusa que l'impedia ser qui volia ser. I a la darrera sequência de la pel•lícula, la nit que tanca la temporada del seu programa de ràdio, fa una emotiva crida a recuperar la llibertat. Una llibertat personal que ens dexi fer el que volguem: sortir de l'armari, anar al futbol, veure les pel•lícules que ens doni la gana per dolentes que siguin, deixar la feina de la tarda i viure amb un sou...i en definitiva, no permetre, no consentir que ningú ens marqui el camí.
Maite, l'antropòloga, és una de les dones més lliures que he vist a una pantalla de cinema. Dur a la pràctica un cert anarquisme vital, quotidià, espontani, que per res està exempt de compromís i respecte per la llibertat dels i les altres.
I Elena, la ex companya de Jose, està aprenent a ser més lliure. Té un nou company i no sabem com serà la relació entre tots dos. Però podem intuir que intentarà ser més ella mateixa. Que provarà de viure la seva vida. I li desitgem molta sort.
Per acabar la moderada i constructiva crítica al cinema de Garci diré una cosa que hauria d'haver comentat quan parlava de "Asignatura pendiente". En el seu debut, el director asturià, comet una de les burrades més oceàniques que pot fer un realitzador, un atemptat artístic que solament està a l'abast dels cervells més estrets, dels talents més infinitament microscòpics i de les ètiques més curtes i flàccides. Per motius que no estic disposat a escoltar, Garci ens priva de la veu del gran Hector Alterio, a qui s'atreveix a doblar sense cap mena de vergonya. Aquest fet injustificable s'ha continuat produïnt en pel•lícules posteriors.
Em queda tan poc espai per parlar de la Transició que he decidit no fer-ho. Tan sols vull apuntar que "Solos en la madrugada" no es de cap manera una pel•lícula rupturista. Un any després de la seva realització podrà caminar enganxada a la Locomotora Constitucional sense cap problema. El 1977 tot estava per fer. I evidentment no va anar com a nosaltres ens hagués agradat, sobre tot vist amb la perspectiva que dona el temps i contemplant tot el que està passant a hores d'ara. (Posauvos a la pell dels elefants). Tot i això crec que aquets tipus de pel•lícules eren necessàries encara que no anassin tan enfora com voldríem.
Em va semblar veure a la Maite a uns dels piquets informatius de la darrera vaga general.

Salut, anarquia i lluita.

Fitxa tècnica

Dr: Jose Luis Garci;
G: Jose María González Sinde, Jose Luis Garci;
Ft: Manuel Rojas;
Ms: Jesús Gluck;
Int: Jose Sacristán, Fiorella Faltoyano, Emma Cohen, María Casanova.

De llibres i lectura

"Apòstols i mercaders": Seixanta anys de lluita social a Catalunya

Agustí Barrera i Puigví,
Historiador

Fitxa tècnica

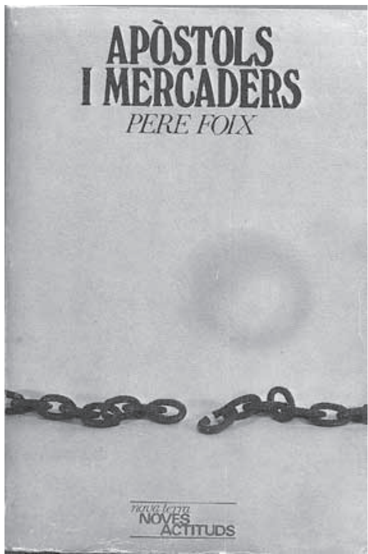
Aquest llibre va obtenir el Premi Josep Trueta als Jocs Florals de la Llengua Catalana, celebrats a Montevideo l'onze de setembre de 1949.
Fou publicat per primera vegada a Mèxic el 1957 per la Fundació Sara Llorens i Serra. Alguns exemplars arribaren a Catalunya a finals dels anys seixanta.
El llibre, és un recull biogràfic de sis capdavanters del moviment obrer català dels anys vint inicis dels trenta; Joan Roigé, Josep Maria Foix, Salvador Seguí, Àngel Pestanya, Joan Peiró i Eusebi Carbó, té un total de 276 pàgines i 5 il·lustracions.

Del seu autor

Pere Foix i Cases (1893-1978) de molt jove s'afilià a la CNT on conegué S. Seguí, A. Pestanya i J. Peiró. Del 1914 al 1919 va viure a París allí col·laborà a la premsa anarquista. Empresonat durant la Dictadura de Primo de Rivera, s'exilià a l'Estat francès. El 1932 s'afilià a ERC, publicà a La Humanitat, La Rambla, l'Opinió. Durant la guerra (1936-39) fou cap de premsa de la Conselleria d'Obres Públiques. Exiliat a Mèxic el 1939, col·laborà a la premsa de l'exili, Pont Blau, Ressorgiment, Endavant. És autor dels llibres: La classe obrera, la revolució, la República i l'Estatut (1932); Barcelona 6 d'Octubre (1935); Catalunya, símbol de llibertat (1942); Serra i Moret (1967).

El llibre

El text és una visió sobre l'evolució del moviment obrer català, és a dir, de la CNT del període 1917-1930. Amb l'estudi de les biografies coneixerem els ideals, i les línies organitzatives de l'activisme de l'anarcosindicalisme, en un moment de màxima accentuació de la lluita ideològica, de classes i de crisi política, durant el procés convuls del pistolerisme de la patronal. El debat ideològic en aquesta època és el resultat de la confrontació de dos models econòmics, socials i culturals. A la Presentació M. Serra i Moret advoca per la unificació entre cultura i alliberament social. Les escoles racionalistes, la lectura dels clàssics de l'anarquisme, M A Bakunin, P Kropotkin, E.Malatesta, els Ateneus Obrers, les Societats Corals, són el gresol vital formatiu que genera un model alternatiu al del capitalisme, que es concreta en el cooperativisme de producció i de consum, que prefigurarà el col·lectivisme que inflamarà la revolució de juliol del 1936.
En una presentació d'11 pàgines, signada a Perpinyà, el juliol del 1957 el seu autor Manuel Serra i Moret (1884-1963), batlle de Pineda de Mar (1914-1923) i President del Parlament Català (1938-1954) escriu sobre la capacitat d'abnegació i heroisme de les tropes de xoc del proletariat català, el santoral dels apòstols del moviment obrer, i del que aquestes aportaren al combat de l'ideal de llibertat social, en la lluita contra la patronal.
Els anarcosindicalistes combateren aferrissadament el model de la socialdemocràcia dels països nòrdics, en especial el laborisme britànic i el socialisme germànic. Manuel Serra i Moret, però, està en desacord amb aquesta visió, valora el nivell de vida dels treballadors que viuen en societats socialdemòcrates, molts disposen d'automòbil, de Seguretat Social, vacances pagades i una economia socialitzada. És en aquest context, on, diu l'autor, els treballadors han recuperat la seva pàtria, la del proletariat.
M Serra i Moret fa una reflexió crítica adreçada a aquell moviment obrer anarcosindicalista, amarat de voluntat de lluita i sacrifici, sovint encegat per la violència de la patronal i amb poca capacitat d'anàlisi, diu que no és la fe i l'apostolat el que podrà canviar l'escenari social, sinó la ciència i la tècnica, les formes de producció i el model econòmic, fa una crida a l'anàlisi de les forces socials, a l'aplicació de criteris científics en la interpretació dels conflictes socials i la lluita de classes.
Perquè pensem que reflecteix el clima de l'època, reproduïm un fragment del Prefaci de la pàgina 22 escrit per Pere Foix:
I és que aleshores, malgrat les defeccions naturals, a Catalunya hi havia els instruments de lluita que donaven ampla expansió a l'anhel de llibertat, ensems que afermaven l'optimisme dels qui lluitaven sense heure esment de la feixuguesa dels embats. I es lluitava sense febleses ni vacil·lacions, amb urc i decisió. L'adversitat fertilitzava l'esperit combatiu de la nostra gent.
Salvador Seguí i la llibertat nacional
En un discurs que és un model d'anàlisi de classes en el tema nacional pronunciat a Madrid el 1919, que trobem a la pàgina 110 del llibre, i que manté la seva vigència, S. Seguí digué: Nosaltres, ho dic ací, a Madrid, i quan convé també ho dic a Barcelona, som i serem contraris a aquests senyors de la Lliga que pretenen monopolitzar la política catalana, no per assolir la llibertat de Catalunya, sinó per a poder defensar més bé llurs interessos de classe. Ells però, fan ostentació de ser els primers catalanistes, i es desentenen del millorament cultural i econòmic dels treballadors catalans. Us podria assegurar que aquests reaccionaris temen el redreçament nacional de Catalunya, i que el rebutjarien si Catalunya no els restés sotmesa. I com que saben que Catalunya no es un poble mesell, mai no intenten deslligar la política catalana de l'espanyola, mentre que nosaltres, els treballadors, com sigui que amb una Catalunya independent no hi perdríem res, ans el contrari hi guanyaríem, la independència de la nostra terra no ens fa por. Estigueu segurs, amics madrilenys que m'escolteu, que si un dia es parlés seriosament d'independitzar Catalunya, els primers i potser els únics, que s'oposarien a la llibertat de Catalunya, foren els capitalistes del de la Lliga Regionalista i del Fomento del Trabajo Nacional . Per tant, és falsa la catalanitat dels qui dirigeixen la Lliga Regionalista. I es que aquesta gent avantposa els seus interessos de classe, és a dir, els interessos del capitalisme, a tot altre interès o ideologia. El temps i la història, s'han encarregat de donar la raó a la lúcida anàlisi de Salvador Seguí.

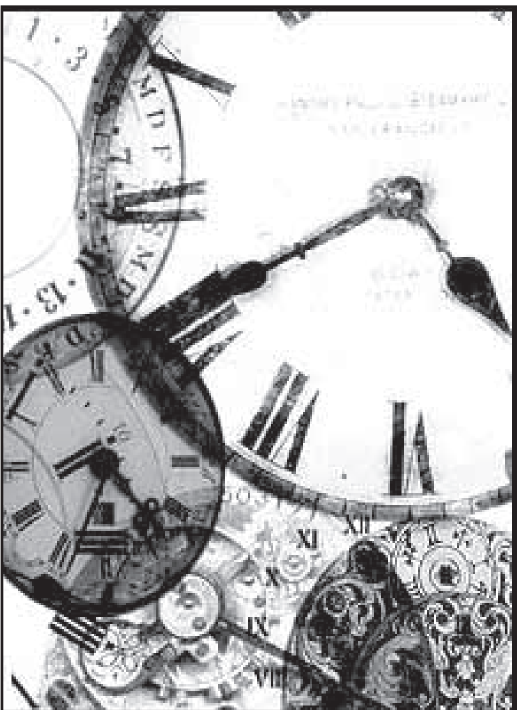
Consideració final

Salvador Seguí tingué amistat personal i política amb F.Macià, Joan Casanovas, Ll. Companys i Francesc Lairet, amb els dos darrers sembla que hi havia el projecte de formar el Partit Socialista Català, unint les forces del catalanisme d'esquerres amb els elements moderats de l'anarcosindicalisme per aconseguir un socialisme d'arrel catalana i base obrera. L'assassinat de F. Lairet el 1920, i de S. Seguí tres anys més tard, per pistolers a sou de la patronal, impossibilità la consolidació d'una alternativa que defensés l'alliberament nacional i social del nostre poble. Si les bales no haguessin segat llurs vides, ben segur que la història del nostre poble hauria estat una altra.
Pensem que seria interessant la reedició del llibre amb una introducció que el situés en les coordenades del segle XXI, seria una aportació valuosa al coneixement del moviment obrer català, alhora que seria una pedra de toc pel sindicalisme oficial actual.
Vull agrair els suggeriments del meu amic el doctor Xavier Ferré, professor a la Universitat Rovira i Virgili, que m'han facilitat la redacció de la ressenya.
Llegint el llibre, entenem per què Barcelona fou coneguda com la ciutat de les bombes, de les barricades, la Rosa de Foc de l'Anarquisme, perquè el crit de rebel·lia davant la injustícia i l'engany és el primer pas cap a l'alliberament.

Temps i ritme de vida

Jordi F. Fernández Figueras

La meva àvia no va portar mai a sobre un rellotge. Al menjador de casa seva tenia un de paret i al dormitori un despertador que de fet no necessitava: anava a dormir amb la lluna i s'aixecava amb el sol. Quan estava treballant a l'hort i li calia saber l'hora, o mirava l'altura del sol o escoltava el seu cos.
La meva àvia sabia viure en el temps, sabia gestionar el seu temps personal, mai es va queixar que li mancava (de fet mai el va perdre queixant-se de res, tot just de les plagues i dels lladres nocturns, i això no gaire, perquè davant els problemes preferia l'acció a les paraules).
També sabia distingir molt bé quines eren les feines essencials, precisament les que consumeixen poc temps, i les supèrflues, que ens el malgasten, aporten poc i podem estalviar-nos-les. La meva àvia, doncs, sabia seqüencialitzar de manera adequada la feina essencial en el temps i aconseguir un ritme que s'adaptés a les necessitats i possibilitats del seu cos. Un ritme que no era ni lent ni ràpid, era justament l'únic ritme factible per viure en harmonia en el seu context i amb les seves circumstàncies.
Recordo que un dia la vaig acompanyar a l'hort; jo era encara un adolescent i ella vorejava la vuitantena. Ens vam dividir l'espai en parts iguals i vam començar a fangar. Per plaure-la i també per orgull, feia anar l'aixada de manera esperitada, mentre ella anava al seu ritme just. No van passar gaires minuts i mentre a mi em faltava l'aire, tenia els músculs adolorits i la suor em coïa als ulls i em mullava la roba de manera desagradable, ella seguia treballant tranquil•la, impertorbable, eficaç... i, al final, va haver d'acabar fent part de la meva feina.
No em devia servir de gaire la lliçó, perquè ara mateix visc com va treballar l'adolescent que era llavors, amb un ritme frenètic. Però potser no és culpa meva del tot, l'acceleració de l'activitat és una malaltia social característica de la nostra època.
Dedicar grans esforços a les coses supèrflues i poc plaents deu ser una altra malaltia de la nostra societat. La tècnica —que crèiem fa uns anys que ampliaria el nostre temps de lleure i ens facilitaria la feina— ha engrandit el camp de les nostres ocupacions fins a fer-lo inabastable, i fins i tot el temps de lleure ha quedat afectat i s'ha omplert d'obligacions que ens esclavitzen: ni descansem ni reflexionem ni contemplem.
Estem submergits en una forma de viure tan compulsiva que ja no és vida... Un dia ens trobarem davant la mort i ens adonarem que no hem gaudit de les poques coses essencials de l'existència, que ni vam tenir temps per pensar-hi. Caldria que recuperéssim el control del nostre temps, oi?
Però deixeu-me tornar a la meva àvia per acabar aquesta reflexió. Un dia, pobra dona, va saltar per sobre d'un arbre tombat al mig d'un camí, va caure malament i es va trencar la base del crani. El seu cos va resistir dos o tres dies més i al final la seva vida es va extingir. Aquell dia fatídic devia tenir pressa, no va tenir paciència per vorejar l'arbre i cercar un altre camí. Va voler «aprofitar» el temps i va perdre la vida.

Llibres

CNT. La força obrera de Catalunya

Ferran Aisa

Editorial Base, 2013, 336 pàgines

"Esta ciudad (Barcelona) la hemos hecho los trabajadores, la burguesía nos la ha arrebatado, pero un día la conquistaremos y será nuestra". Víctor Serge, "El nacimiento de nuestra fuerza"

La tardor del 1910 es va fundar la Confederació Nacional del Treball en el Congrés de la Federació Solidaritat Obrera de Catalunya, celebrat al Palau de les Belles Arts de Barcelona. La CNT es va convertir molt aviat en la gran organització sindical del proletariat ibèric, però sobretot dels obrers de la indústria catalana. A l'Estat espanyol va compartir hegemonia amb la UGT, amb la qual va col•laborar en accions puntuals de lluita sindical.

La força obrera de la CNT a Catalunya i en altres indrets de la península Ibèrica es basava sobretot en la defensa tenaç dels militants dels sindicats de la problemàtica real del treballadors. I aquest apropament es feia sense falses pureses ideològiques, sinó a través de la solidaritat mútua de classe i a la recerca de l'emancipació humana. Cent anys més tard la CNT encara existeix, però la seva presència activa en el món laboral i en la societat ha disminuït considerablement.

Conèixer la història del moviment obrer català i ibèric és fonamental, tant per aprendre de les seves gestes com de les seves derrotes. El treball que ara presento, "CNT, la força obrera de Catalunya", és el resultat d'anys d'investigació i d'assimilar la història del moviment anarcosindicalista. Es tracta, en definitiva, de la continuació d'altres treballs anteriors ja publicats com "La cultura anarquista a Catalunya" (Edicions de 1984, 2006) i "La Internacional, el naixement de la cultura obrera" (Editorial Base, 2007).

Aquest estudi és una crònica d'uns fets que impregnen d'obrerisme la història de Catalunya i d'Espanya, principalment durant el primer terç del segle XX. L'assaig és una síntesi de l'epopeia d'una organització obrera única al món, que va mantenir la seva força fins l'any 1939. Crec que ja és hora de reconèixer la magnitud i el pes de la CNT en la història del nostre país, massa vegades oblidada o vilipendiada a casa, mentre que ha estat honorada pels historiadors hispanistes que han vist en la història de la CNT i en la seva obra constructiva un exemple genuí sense comparació amb cap altra organització obrera del món.

Si el segle XX va conèixer la gesta de la revolució soviètica sota l'ègida del marxisme-leninisme, l'altra gran revolució va ser la llibertària que va liderar la Confederació Nacional del Treball. Totes dues fracassades per causes diferents, la primera perquè la revolució va devorar la mateixa revolució; i la segona pels propis errors i per les traves posades per l'estalinisme primer i pel feixisme després.

La CNT que seguia (i segueix) els principis de la Internacional: «Ni Déu ni amo» o «L'emancipació ha d'ésser obra dels treballadors mateixos o no serà» lluitava (i lluita) per establir un món lliure i autogestionari. I els militants cenetistes que aspiraven a canviar el món eren, com va dir Luis Andrés Edo, peons il•lustrats, ja que la CNT, més que una organització sindical, era una escola de militants i una forma de vida.

L'anarquisme organitzat primer va tenir cura d'enseyar a llegir els obrers i després els va il•lustrar, i així va néixer el proletari conscient. Els seus militants han estat maltractats per la historiografia dominant i qualificats de «vaguistes-salvatges», «pistolers», «ignorants», «menjacapellans», «faistes», etc. També és curiós que, com diu Joan Manent, quan n'eren detinguts i portats a comissària els anys vint, l'insult preferit dels policies espanyols als sindicalistes era anomenar-los: «perros catalanes» i durant la República, amb la policia en mans de la Generalitat, van passar a ser denominats despectivament «murcians de la Torrassa» o "xusma".

CNT, la força obrera de Catalunya neix d'un concepte extret de la novel•la proletària de Víctor Serge El naixement de la nostra força, on s'explica l'aparició del moviment anarcosindicalista a la ciutat de Barcelona l'any 1917. La CNT es va consolidar com la gran força obrera, i va aconseguir convertir-se en el far del proletariat ibèric del primer terç del segle XX i un mite per al moviment revolucionari antiautoritari mundial. L'assaig narra l'epopeia de la CNT, que no solament reivindicava millores laborals o socials, sinó que portava en el seu si una filosofia humana que era el germen d'una revolució per aconseguir una nova societat organitzada a través del comunisme llibertari. La CNT va promoure la idea utòpica que va desenvolupar durant el temps de la revolució 1936-1937.

L'estudi es deté el 1939 amb la derrota republicana a la Guerra Civil i amb la gran diàspora que van protagonitzar prop de mig milió de persones. Entre l'emigració més nombrosa hi havia milers de cenetistes que fugien de la dura repressió que van aplicar els vencedors als vençuts. La història següent protagonitzada pels llibertaris mereix un estudi a part que tracti amb cura la lluita anarcosindicalista en els temps difícils de l'exili, de la clandestinitat, dels maquis i de la guerrilla urbana.

Així com els moviments llibertaris apareguts els anys seixanta i sentanta, la posterior reconstrucció confederal, la repressió, l'escissió, la decadència fins a la situació actual amb la pervivència cenetista, la CGT i l'aparició de nous moviments socials i antiautoritaris. Realment això ja és una altra història que encara resta per fer.

Salut!

DES CARTES MAUDITES

Diccionari de butxaca: nosaltres

Carlus Jové i Buxeda

Un dels meus termes preferits en política és el "nosaltres". Alhora, és un dels que em resulta més difícil d'assimilar, ja que massa sovint costa arribar a entendre qui som els nosaltres als que ens referim, o fins i tot què és allò que ens fa "nosaltres" i no altres. Nosaltres els anarquistes. Nosaltres els valencians. Nosaltres els treballadors. Nosaltres.

La força del nosaltres rau en l'afirmació d'una unitat "de facto"; una unitat que, d'entrada, no seria discutible ni fraccionada. Altrament, com podríem parlar de nosaltres? No es tracta d'una uniformitat entre els que som nosaltres, sinó de la unitat exclusivament en allò en què el nosaltres s'afirma. Per exemple: "nosaltres els valencians" no implica una uniformitat entre els valencians (seria ridícul!), sinó el reconeixement d'un lligam comú entre aquells a qui es projecta l'ésser valencià. La nacionalitat, més enllà d'un estatus jurídic, és un clar exemple d'aquesta projecció, que no necessita l'acceptació ni autoritza la discrepància d'aquells als qui s'assigna ("sou nosaltres", us agradi o no).

És un clàssic l'argument que afirma que la distinció de classe és objectiva, és a dir, que podem parlar d'un nosaltres classe treballadora i un nosaltres burgesia en termes purament descriptius, sense que la interpretació subjectiva hi tingui un pes fonamental. El meu dubte és si el nosaltres és realment res, més enllà d'un mot autoconsumible. I la intuïció em diu que no: que el nosaltres tan sols és l'autoafirmació d'aquells que l'accepten quan es pronuncia (o pensa o escriu), però que mai descriu res d'aquells als quals es projecta, tant si es tracta d'una qualitat abstracta com l'identitat com d'una presumiblement objectiva com la classe. Així, "nosaltres la classe treballadora" no descriuria res d'aquells que no s'hi reconeixen, i "nosaltres els valencians" tampoc.

La gràcia del nosaltres és eixamplar-ne o consolidar-ne l'abast per assolir els objectius als quals serveix. En política serà generalment aglutinar forces per a una fita determinada. I arribats aquí, em sento temptat a afirmar que no hi ha política que no es fonamenti en el discurs identitari del nosaltres.

>> Revistes

SOLIDARIDAD

Periòdic comunista llibertari publicat a Xile, http://periodico-solidaridad.blogspot.com.es/

ROJO Y NEGRO

Periòdic confederal de la CGT amb tota l'actualitat sindical i social a nivell d'Estat espanyol, http://www.rojoynegro.info

DIAGONAL

Periòdic quinzenal d'actualitat crítica, reflexió, cultura i debat amb redacció central a Madrid, http://www.diagonalperiodico.net/

EL LIBERTARIO

Periòdic dels moviments socials llibertaris i antiautoritaris de Veneçuela, http://periodicoellibertario.blogspot.com.es/

Estefania Saval Llorca, codirectora del documental "No s'accepten propines"

"El documental és una eina de contrainformació molt útil i necessària"

"No hem de quedar-nos només en el passat sinó vincular-lo amb el present i parlar de l'esperit de lluita per a transformar la societat en moments clau"

> LA FRASE...

"Donem idees a la societat actual en crisi per veure que hi ha altres models"

Josep Estivill

Estefania Saval Llorca (Marina Baixa, 1978). Interessada des de sempre en l'àmbit més social, va completar la seva llicenciatura de Comunicació Audiovisual amb la d'Antropologia Cultural a la UAB. També obté formació en art contemporani, música i teatre social. Ha codirigit dos curts documentals i ha guionat altres projectes no executats encara. També ha realitzat els vídeos corporatius per A la corda i part dels vídeos artístics del projecte Odisseu de Sal.
Actualment, es dedica a l'àmbit de l'educació i està més interessada en l'ús del vídeo com a eina de participació i transformació social. Treballa de professora del cicle formatiu de Realització d'Audiovisuals a Tarragona.
Li agrada gaudir de temps per a viatjar, pensar, cuinar i sentir; també dedicar-lo a la gent que l'envolta. Col•labora habitualment en diversos moviments socials d'arreu dels Països Catalans.

- Has codirigit "No s'accepten propines", sobre l'activisme social
Sí, la idea va ser d'una de les altres directores, l'Antònia, politòloga mallorquina, i per casualitat va caure a les seves mans el "Quadern vermell de Barcelona" de la Mary Low, editat per Alikornio i va tenir les ganes de fer un documental sobre qui era aquesta noia. Poetessa surrealista, Low era una miliciana que arriba a Barcelona el 1936 a través del POUM i amb el seu company, el poeta cubà Juan Breá, escriuen un llibre tots dos junts: ell des del front i ella des de Barcelona com a periodista del partit marxista. Quan arriba George Orwell al 1937, ells ja han marxat, desil•lusionats. Low és el referent femení del famós llibre d'Orwell "Homenatge a Catalunya".

- Així, és un documental de memòria històrica?
No ben bé; de seguida vam dir de no quedar-nos només en el passat sinó vincular-lo amb el present i parlar de l'esperit de lluita per a transformar la societat en moments clau, com són l'època actual de crisi i la situació que es vivia a l'any 1936, que també ho era, quan va aflorar molt el moviment anarquista. Donem idees a la societat actual en crisi per veure que hi ha altres models que poden servir per a canviar les coses i viure més felices. La idea és que la Barcelona actual del turisme, del consum de masses i de la marca "Barcelona" és una façana i ho contrastem amb el que narra la Mary Low sobre l'any 1936, quan la ciutat es col•lectivitza, es trenquen les estructures clàssiques de poder, s'acaba amb la propietat privada i es crea tot un nou ordre polític i social. Ella ho narra amb molta frescura i de manera molt poètica amb un aire d'esperança molt bonic cap a un altre tipus de societat.

"La Barcelona actual del turisme i el consum de masses és una façana"

- Quin és l'origen del projecte?
És un projecte nascut al 2009 a un taller de l'escola del Centre de Cultura de Dones Francesca Bonnemaison, a Barcelona. Allà hi donen molta importància a l'empoderament de les dones a través dels audiovisuals i la tecnologia, per això ofereixen diversos cursos de formació audiovisual Tenen un taller de Documental Social d'unes 400 hores impartit per Belkis Vega, una professora amb molta experiència provinent de la Escuela Internacional de cine y TV de San Antonio de los Baños (EICTV) a Cuba. Es treballa per grups i cadascun fa el seu propi documental. Hi surten documentals veritablement professionals.

- Qui hi havia al teu grup?
Les directores que vam coincidir per fer aquest documental érem quatre xiques: una periodista, una politòloga, l'altra economista i jo, que sóc d'audiovisuals i antropòloga. Després, hi havia tres dones més, contractades per la Bonnemaison a propòsit, que feien de càmera, tècnica de so i muntadora. Era un equip bo i vaig gaudir molt de poder treballar colze a colze amb dones, cosa certament inusual a la meva trajectòria en el món laboral de l'audiovisual, sobretot pel que fa a la part més tècnica.

- Com va ser l'experiència amb les activistes socials?
De seguida vam adonar-nos que no volíem quedar-nos només amb la part negativa del present. Llavors vam anar a buscar noies que representessin l'esperit de la Mary Low en l'actualitat i estiguessin ficades en l'activisme a Barcelona. La idea era que elles poguessin establir un diàleg amb el llibre de la Mary Low i, alhora, parlar de les seves pròpies vivències. Va ser molt bonic poder treballar amb elles. Ens hagués agradat poder aprofundir més en les seues vides i establir una veritable relació de confiança entre elles i nosaltres, imprescindible per a obtenir bones entrevistes.

- Qui són aquestes noies?
En són 4. L'Elena de Can Vies, a Sants, és la que simbolitza més clarament el trencament del sistema, per mitjà de l'ocupació i del moviment anti-capitalista. També hi ha la Nerea, implicada en el moviment anti-Bolonya a la Universitat de Barcelona al 2009, que va ser molt fort i va derivar en l'ocupació de diversos edificis per crear una nova universitat popular. Vam escollir la Nerea entre vàries candidates perquè era la més fresca, transparent i espontània. També estava vinculada a moviments d'alliberament sexual des de la seva condició com a lesbiana. Era la més jove de les quatre protagonistes, tenia 19 anys, venia d'Elx i estava a Barcelona per estudiar psicologia. No havia tingut gaire experiència prèvia d'activisme social ni la seva família tenia cap consciència política i, per això precisament, la Nerea ens agradava. Perquè representa la protagonista que ha patit la transformació política més ràpida, en qüestió d'un any o dos, i ho fa des de la frescura. Després està la Tamara, militant de diversos espais a Gràcia com la plataforma contra l'especulació urbanística, la Torna i l'Espai País Valencià. De Tamara admiràvem la seva vitalitat i la capacitat de vincular la lluita social amb una visió més interna, de cuidar-nos cap a dins. I la quarta xica és l'altra Elena, amb un discurs molt interessant, vinculada a la recerca universitària sobre sobirania alimentària i col•laboradora de la revista anticonsumista "Opcions".

- La recerca prèvia
En un documental és clau. En ficció no ho és tant, en canvi, perquè es treballa amb un guió més tancat i una posada en escena molt controlada. En un documental tot és molt més imprevisible durant el rodatge, per tant, si no tens una bona recerca prèvia ni un objectiu clar, pots perdre't per mil camins o bé quedar-te com a mig gas i desaprofitar moltes ocasions. En el nostre cas, el ritme imposat per l'escola no ens va donar el temps suficient per a fer una bona recerca prèvia, i això ens va afectar de cara a les protagonistes entrevistades.

- La posada en escena
Volíem una forma de documental que defugís una mica els cànons clàssics. Vam triar localitzacions dinàmiques i vam fer entrevistes variades, que combinaven discursos verbals amb lectures recitades i actuades del llibre de Mary Low per part de les protagonistes actuals. També vam apostar per un tarannà poètic i pictòric, que es veu reflectit al llarg dels 20 minuts que dura la peça. Va ser un goig.

- La difusió
Quan s'acaba el taller, l'Escola fa una estrena a l'auditori de la Bonnemaison, on s'hi convida els mitjans de comunicació, membres del moviments socials, del feminisme, etc. Després l'enviem als festivals, on vam guanyar varis premis, i també n'editem un DVD. A més a més, n'hem fet una àmplia difusió per centres socials, locals diversos i escoles. A nosaltres ens agrada anar-hi i aprofitar per fer un debat posterior en el lloc de la projecció. Una projecció que recordem especialment per la seva emotivitat va ser la de l'Associació de veïns del Gòtic de Barcelona, en una bar al costat de la plaça Reial. Era gent que havia viscut la Transició de primera mà i estava molt implicada en la lluita política. Actualment podeu trobar el documental a Internet, al youtube.

- El documental com a eina de contrainformació
Sí, és una eina molt útil i necessària, tal com està el pati. De fet, el documental ja naix des dels seus orígens amb la voluntat de servir per a la denúncia del sistema, per a la crítica social, tal com encunyen el terme l'escola anglesa de John Grierson o la soviètica de Dziga Vertov. Un documental és valuós i commociona quan narra no allò que és obvi i que t'expliquen els mitjans convencionals, sinó quan narra una altra informació que es troba "rascant" darrere de la realitat mostrant-li a l'espectador alguna cosa reveladora per a la seva existència.

LES PARAULES SÓN PUNYS

Cooperativisme

Jordi Martí Font

M'imagino el viatge a Rochdale del Josep Maria Rendé, Rendé i Ventosa, des de l'Espluga de Francolí, als Països Catalans. I me l'imagino perquè mai no va passar, tot el contrari, més que els cossos van ser les idees les que es van desplaçar en paper escrit fins a la Conca de Barberà i van fer possible que allà es fundés un celler cooperatiu com ja havia passat a Barberà de la Conca anys abans, el primer, diuen. El mateix camí que, desobeint les normes anarquistes triades en congressos per a especialistes de les normes i els "estatuts", van fundar els anarquistes del Priorat a cada un dels pobles on es van poder organitzar, que van ser molts
Era a Rochdale, el 1844, quan un grup d'obrers majoritàriament teixidors, però no només, van crear, el 24 d'octubre, el primer Magatzem Cooperatiu de la ciutat i de la resta del món. Era un fet absolutament local però va esdevenir universal en no res. Eren vint-i-vuit teixidors, i d'altres sense feina aturats o com a conseqüència d'haver participar en diverses vagues, i van aportar 28 penics cadascun. Ells van escriure la Carta dels principis de Rochdale que a mi sempre m'ha semblat magnífica, sobretot en el punt que diu que la cooperativa "no tractarà amb dropos", un punt que amb el temps va desaparèixer. Aquesta regles van esdevenir el corpus normatiu bàsic de les cooperatives del segle XIX i totes elles comencen amb una que diu que "La cooperació completa l'economia política en organitzar la distribució de la riquesa".
La distribució de la riquesa..., aquest és el centre de la qüestió, aquest i que la cooperativa "significa la responsabilitat personal, la iniciativa personal i la participació es aquest prestigi que el treball i el pensament saben conquerir." Les normes, segons Albert Pérez a "Cooperativisme", es podien resumir en uns punts que feien referència a la intervenció democràtica dels associats i la seva lliure adhesió, la distribució dels remanents segons l'ús que cada associat ha fet dels serveis de la cooperativa, l'interès limitat al capital, al qual només se li reconeix un interès fix i petit ja que es lloga com a eina de treball, la neutralitat política i religiosa, les vendes al comptat i l'ensenyament sobretot de la mateixa cooperació.
Les regles de Rochdale van ser revisades el 1937 per l'Aliança Cooperativa Internacional (ACI) i adequades, en la seva redacció sobretot, el 1966. Les actuals normes internacionals del cooperativisme, però, són producte d'una darrera adequació feta en el marc d'un Congrés de l'ACI realitzat a Manchester el 1995 i inclouen l'autonomia i independència de les cooperatives com a centre de la seva existència.
Randé i Ventosa era un ric ben allunyat dels nostres preceptes de repartiment del treball i la riquesa. I molt probablement mai no va anar a Rochdale, tot i que podria haver-hi anat. De fet tot això no importa massa. Tampoc hi va anar Joaquim Llorens Abelló i no deixa de ser, per això, un dels més importants anarquistes i cooperativistes del Priorat. El que de veritat importa són els valors que el cooperativisme defensava i defensa, els que fomenta i els que promou. I aquests no són altres que l'autoajuda, l'autoresponsabilitat, la igualtat, l'equitat, la solidaritat, l'honestedat, la transparència i la responsabilitat social.